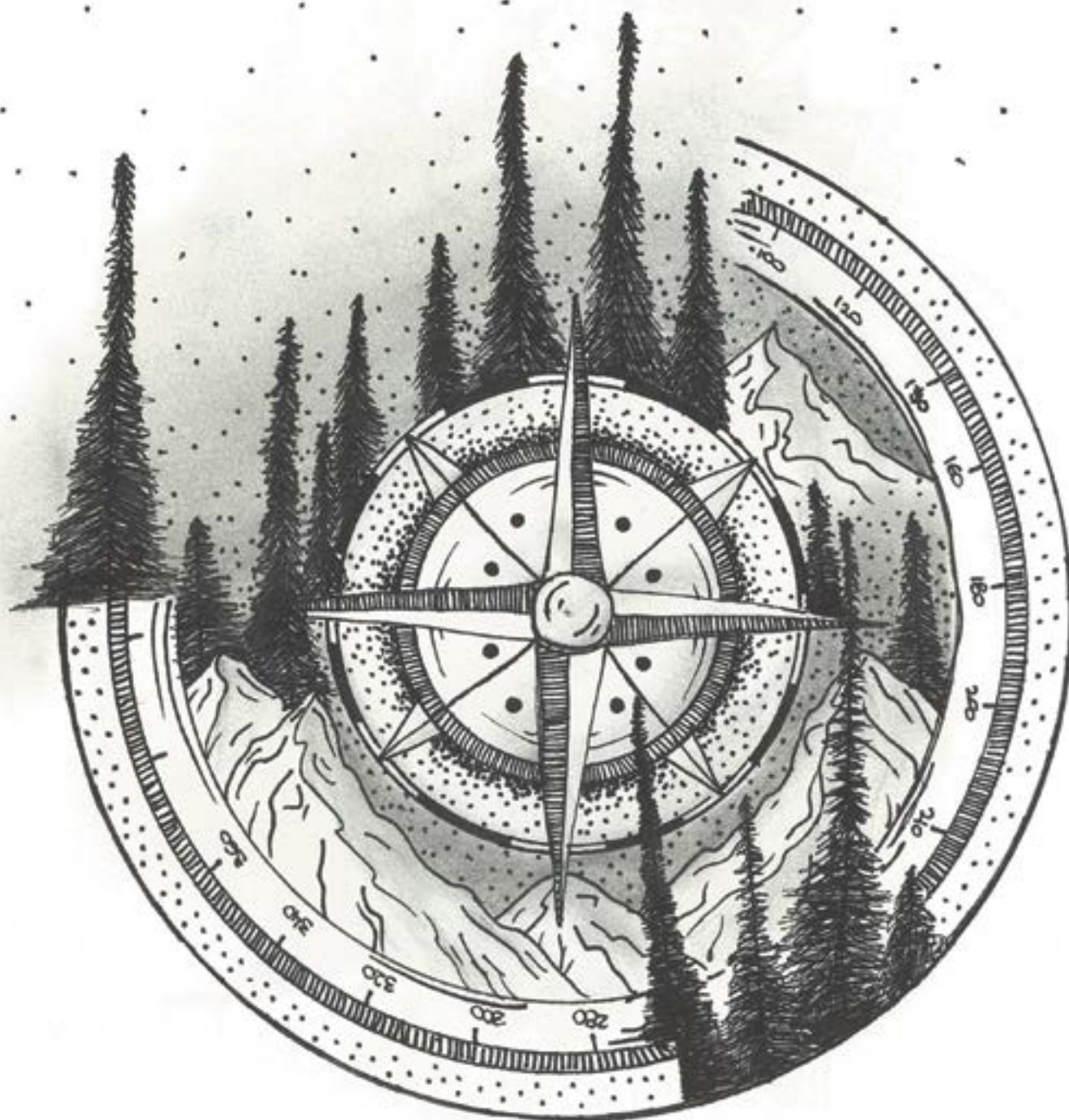


šolsko glasilo

IZVIR

februar 2020



ODKRIVANJE NEZNANEGA

Odkrivanje neznanega doma	4
Odkrivanje neznanega na tujem	18
Okrivanje neznanega v dijaškem domu.	30
Okrivanje neznanega skozi umetnost	36
Okrivanje neznanega v tujih jezikih	56
Učitelji odkrivajo neznano	64



Jerneja Rupnik, 4. e

Zakaj učitelj in knjiga nista več dovolj?

Glede na stalno spreminjajočo se družbo je povsem pričakovano, da se z njo spreminja tudi izobraževanje. Zdi se, da te spremembe niso tako velike, kot bi jih lahko pričakovali. Vseeno menim, da smo trenutno pred velikim izzivom, kako izobraževalni sistem in šolo prilagoditi oziroma spremeniti, da bosta odgovarjala na potrebe družbe in upoštevala oziroma izkoriščala vse prednosti, ki jih sodobni čas ponuja.

Včasih sta bili samo tabla in kreda. Bil je učitelj s svojim znanjem in knjigo. Če je odmanjkal učitelj in/ali knjiga, je bilo nemogoče priti do znanja. Še pred kratkim je bila umetna inteligenca le področje znanstvenofantastičnih filmov. Danes jo najdemo tudi v vsakdanjem življenju. Vstopa tudi v polje izobraževanja. Obstaja ogromno mobilnih aplikacij, ki so lahko v podporo učenju. Pred kratkim sem se srečal s tako, ki služi za učenje množenja za nižje razrede osnovne šole. Aplikacija izbira račune za učenca na različnih stopnjah, sledi učenčevim napakam in skladno z njimi tudi izbira nadaljnje naloge. Na koncu poda poročilo s pravilnimi in napačnimi računi. Na prvi pogled se lahko zdi vdor umetne inteligence v vsakdanji svet ali izobraževanje nepotreben ali celo težaven, vendar v šoli od nekdaj govorimo tudi o pomenu individualizacije pouka. Prejšnji primer aplikacije lepo kaže, kako si aplikacija zapomni napake in nato izbira naloge tako, da se utrjuje tiste naloge, kjer gre učencu slabše oziroma tiste, pri katerih dela napake, kar lahko dobro služi pri individualizaciji pouka.

Če ste me razumeli, da zavračam kredo in tablo, da se mi zdita za današnji čas neuporabni, ste me narobe razumeli. Izpostaviti želim le mnenje, da živimo v času, ko imamo učitelji pred seboj ogromno izzivov in vprašanj. Mlade želimo pripraviti na izzive in poklice prihodnosti, prihodnost pa še nam ni čisto jasna. Sprašujemo se, katera znanja, veščine in spretnosti bodo potrebovali dijaki za uspešno življenje, zadovoljstvo pri delu in sploh za uspeh pri iskanju zaposlitve. Želimo vzpodbuditi pozitiven odnos do učenja in znanja. Vemo, da učitelji ne vemo več vsega, da niti knjiga ne predstavlja več vsega znanja ter da je mnogo drugih koristnih ter lažnih ali napačnih virov informacij in vsebin. Vsekakor je več kot očitno, da vloga učitelja ni in ne more biti več taka, kot je bila včasih. Obenem napredujeta znanost in vpogled v delovanje človeških možganov, kar smiselno narekuje določena prilagajanja v procesu učenja.

Zavedamo se, da je del odgovornosti za boljši jutri tudi na nas – učiteljih. Spoznanja stroke kažejo, da ta odgovornost vključuje premišljeno načrtovan pouk z zavedanjem pomena aktivnih oblik dela. Danes imamo neizpodbitne dokaze o tem, da se človek bistveno lažje nauči takrat, ko je aktivno vključen v proces učenja in ne le pasivni opazovalec. To je torej eden od pomembnih izzivov, ki smo si jih zastavili na šoli in tudi v izobraževanju nasploh. Čeprav se moramo tudi učitelji še veliko naučiti, smo prav delo na tem področju na naši šoli vzeli zelo resno. Izkoristili smo ogromno priložnosti: od vključitve v nacionalne razvojne projekte, ustvarjanja lastnih izobraževanj do pridobitve priložnosti za udeleževanje izobraževanj v tujini. Sam opažam skupni imenovalec vsega omenjenega prav v razvijanju, iskanju in preverjanju pristopov, ki bodo oblikovali novo in učinkovito pedagoško prakso. Čeprav Izvir ni namenjen temu, mislim, da bo pozoren bralec lahko spreminjanje pedagoške prakse, vključno z metodami in vključenostjo dijakov, preverjanjem in preizkušanjem lastnih idej, začutil tudi pri prebiranju zbranih prispevkov Izvira.

V letošnji številki Izvira smo poskušali prikazati, kako na šoli skozi vse leto odkrivamo neznano. Začenjamo z odkrivanjem neznanega doma in z drugimi, pri pouku in v lokalni skupnosti. Naša pot odkrivanja se nadaljuje v tujini, ko odpiramo okna v druge kulture in šolske sisteme. Tudi v dijaškem domu, kjer smo doma, je vsak dan veliko novega, neznanega. Ustvarjalnost odkrivamo in izražamo skozi umetnost in v tujih jezikih. Nenazadnje pa se učimo tudi učitelji, ki odkrivanje neznanega čutimo kot naše poslanstvo.

Želimo vam, da ob prebiranju naših zapisov tudi sami odkrijete kaj neznanega.

Andrej Rutar, ravnatelj

Sodelovanje z Domom starejših občanov

April

V petek, 19. aprila, smo dijaki 2. a in 2. b gimnazijskega programa obiskali stanovalce Doma starejših v Ajdovščini. Po lanskoletni delavnici izdelovanja butar smo se letos preizkusili v kuhanju velikonočnih jajc, izdelavi petelinčkov, dan pa smo stanovalcem posladkali tudi s peko palačink. Medgeneracijska druženja, ki so postala že stalnica pred vstopom v večje dogodke leta (božic, velika noč ...), bogatijo vse prisotne in ustvarjajo lepe spomine.



Junij

V petek, 21.6., smo z dijaki drugih letnikov gimnazijskega programa v duhu medgeneracijskega sodelovanja obiskali Dom starejših občanov Ajdovščina. Tam smo se srečali z oskrbovanci doma, ki žal ne morejo več samostojno hoditi, ter jih na vozičkih peljali na sprehod po Ajdovščini. Pot nas je vodila skozi stare šturske ulice, kjer so mnogi starostniki obujali spomine na svoja mladostna leta in stara prijateljstva. Ob pogledu na razvijajoči se center Ajdovščine smo mladi izvedeli za marsikatero drobno spremembo, ki jo je mesto doživelo v zadnjih desetletjih. Starostniki so nam zaupali, kje so bile včasih trgovine, kdo je živel v starih hišah in kje so se dogajali najboljši plesi v mestu. Dijaki so varovance popeljali do Srednje Šole Veno Pilon Ajdovščina, kjer jih je ob prihodu pozdravil ravnatelj Andrej Rutar. Ko so se varovanci ohladili s pijačo, dijaki pa si povrnili moči s sendviči, smo nadaljevali pot do Bambole, kjer smo vsi uživali v osvežilnem sladoledu. V prijetnem vzdušju so se dijaki sproščeno pogovarjali z varovanci, jih tako bolje spoznali ter se od starešin marsičesa naučili. Konvoj vozičkov je popotovanje po Ajdovščini zaključil okoli 12.00 v Domu starejših, kjer smo si obljubili, da tako srečanje ponovimo tudi v prihodnjih letih.

Sama sem se kot novopečena učiteljica v programu Mladi učitelj tega dogodka udeležila prvič, zato nisem vedela, kaj pravzaprav pričakovati. Presenetilo me je, kako so dijaki odgovorno prevzeli svoje vloge skrbnikov ter se s starostniki res iskreno povezali. Tudi zame je bil to čudovit in poseben dogodek, saj se človek zave svoje družbene odgovornosti in pozitivnega vpliva, ki ga imamo do soljudi, če se le potrudimo z drobnimi dejanji, ki lahko v spominu in družbi odmevajo še dolgo.

Špela Jelerčič Bučinel, prof.



December

V torek, 24. decembra 2019, smo se dijaki 3. letnika gimnazije Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina že tretji december zapored odpravili v Dom starejših občanov v Ajdovščini z namenom, da popestrimo praznično vzdušje stanovalcem doma.

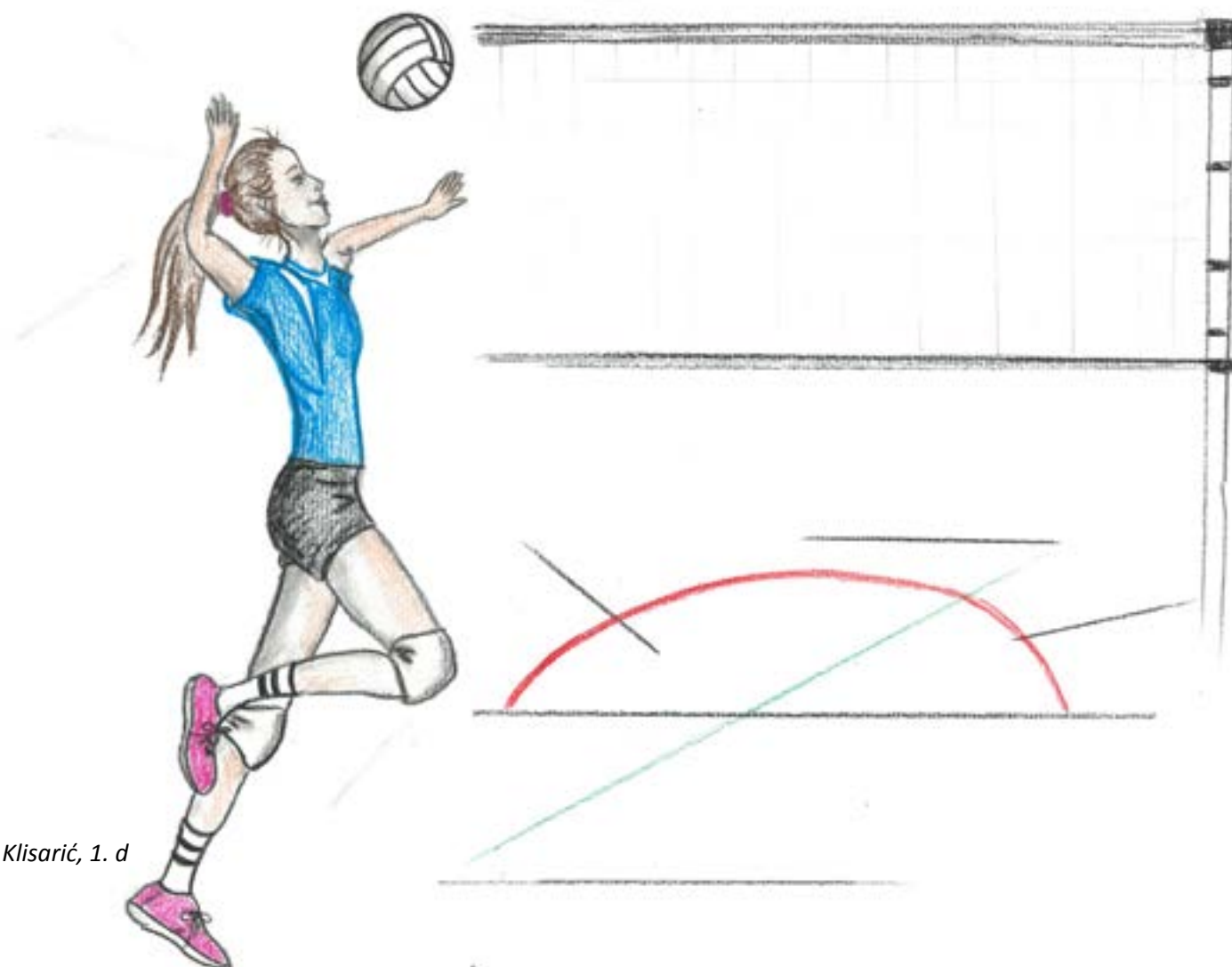
Srečanja s starejšimi varovanci so naša stalnica, a vendarle je bilo letos naše druženje nekoliko drugačno. Za razliko od drugih let smo letos sodelovali pri igranju tombole. Pri tem so starejši pokazali veliko mero vztrajnosti, potrpežljivosti pa tudi medsebojnega sodelovanja.

Družabno življenje in intelektualna aktivnost v domu sta zelo pomembna, saj stanovalcem pomagata ohranjati duševno zdravje, ki pa vpliva tudi na dobro telesno počutje. Prijetno mi je bilo opazovati dobro medsebojno povezanost, dobro voljo in optimizem starejših. Navdušenje so pokazali tudi nad nami mladimi, ki smo jim priskočili na pomoč pri igri.

Osebnost me je navdušil stanovalec in prostovoljec g. Štefan Čičigoj, ki je bil razglašen za najprostovoljca v letu 2017 v Sloveniji in je za to prejel nagrado predsednika

ODKRIVANJE NEZNANEGA

doma



Lara Klisarić, 1. d

države. Gospod Čičigoj že veliko let enkrat tedensko vodi tombolo, jo pospremi z zanimivimi komentarji, predvsem pa kot pripadnik tretjega življenjskega obdobja razume potrebe in želje svojih kolegov.

Takšna medgeneracijska srečanja predstavljajo temelj sožitja različnih starostnih skupin. Sam sem preko igre še posebej začutil, da starejše preveva močna volja do življenja, ki se je gradila tudi na številnih trpkih in hudih življenjskih izkušnjah. In četudi star slovenski pregovor pravi, da na mladih svet stoji, bo temu res tako, ko bomo mlajše generacije črpale in se učile iz uspehov in napak svojih predhodnikov. Takrat, verjamem, da bo svet šel po pravi poti razvoja in napredka.

Matija Štrukelj, 3. b

Z glasbo, pesmijo in besedo med starejšimi v DSO Ajdovščina

V četrtek, 19. decembra, smo se dijaki prvih letnikov Gimnazije in nekateri posamezniki iz višjih letnikov z dobrim namenom odpravili v ajdovski dom za starejše. Z glasbo, pesmijo in besedo smo želeli na njihove obraze priklicati nasmeh in jim polepšati turoben decembrski dan.

Čelistka Julija je s skladbo Swan v do zadnjega kotička napolnjeni dvorani z lahkoto ustvarila čarobno vzdušje.

Zara in Teo sta starostnike in njihovo osebje prijazno nagovorila ter nas – pilonovce predstavila z izbranimi Pilonovimi besedami. Obrazi so se vidno razvedrili, ko so tri brhke mladenke, Ana, Nika in Tamara, raztegnile svoje frajtonarice in nanje ubrano zaigrale nekaj znanih slovenskih viž. Od tu naprej smo bili kot eno in smo uživali vsi, nekaj desetletij starejši gledalci in mi, njihovi nastopajoči. Posamezniki, tudi naši razredničarki sta bili med njimi, so z veseljem pritegnili ljudskim in ponarodelim pesmim, ki jih je ob spremljavi kitar zapel dekliški pevski zborček. Prešerno vzdušje je malce umirila Eva, ki je zaigrala na klarinet, a dobra volja in veselje sta ostajala med nami. Kot olje na ogenj so se zdeli posamezni komični prizori iz Linhartovega Matička, ki so jih prav tako sproščeno in prepričljivo odigrali Nena, Toni, Mali in Feliks. Spomnili smo se tudi svoje ljube domovine, ki v teh decembrskih dneh praznuje dan svoje samostojnosti. S krajšim recitalom slovenske domoljubne poezije so jo počastili Julija, Nisja in Rafael. Kulturni program je na saksofonu zaokrožila Neja s skladbo Fantasie tzigane.

Kot se za praznično druženje spodobi, smo ga sklenili z dobrimi mislimi in željami, ki smo jih razdelili med občinstvo, nato pa ob piškotih s posamezniki tudi pokramljali. Mnogi so se nam ob tem še osebno zahvalili in nas prijazno povabili še kdaj medse. V dobri urici druženja smo z dobro voljo in iskreno željo tudi v starejših prebudili spomin na mladost, vsem pa naredili prijeten dan.

Ema Čehovin, 1. a



Sodelovanje s Centrom CIRIUS Vipava

Nša šola že kar nekaj let uspešno sodeluje v prostovoljski akciji "Postani moj prijatelj", ki poteka v Centru za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje v Vipavi. Gre za akcijo, v kateri dijaki prostovoljci enkrat tedensko obiskujejo otroke v Centru in se z njimi družijo. V času skupnega druženja počnejo najrazličnejše stvari, igrajo družabne igre, berejo pravljice, se sprehajajo, poslušajo glasbo ali pa se preprosto pogovarjajo o različnih temah, ki otroke in mladostnike zanimajo. Kaj počnejo, je odvisno predvsem od potreb, želja in zmožnosti otroka, ki ga prostovoljec obiskuje. Otroci so prostovoljcev zelo veseli in komaj čakajo dan, ko pride njihov prijatelj na obisk. S tem, ko dijaki prostovoljci nekaj svojega prostega časa podarijo druženju z otroki, pa pomembno pripomorejo k večji pestrosti in kvaliteti njihovega življenja v Centru. V času druženja se stkejo tudi marsikatera prijateljstva, ki se ohranijo tudi po tem, ko dijaki zaključijo srednješolsko izobraževanje. Prostovoljci pa z obiskovanjem in preživljanjem časa z otrokom vsekakor ne bogatijo samo njegovega življenja, ampak tudi sami s tem ogromno pridobijo. Poleg prijateljskih vezi pridobijo različna praktična znanja, spoznavajo različnost in se učijo z njo sobivati ter pridobijo številne izkušnje, ki jih obogatijo tako strokovno kot osebnostno.

Maja Terbižan, univ. dipl. psih.

Cirius Vipava obiskujem že četrto leto. Spominjam se občutka strahu pred neznanim, ko sem v rehabilitacijski center vstopila prvič. Nisem bila vajena stika z otroki, ki imajo posebne potrebe. To me k sreči ni ustavilo, saj sem ob stiku z njimi čutila, da ni prav, da grem zgolj mimo njih, se pretvarjam, da ne obstajajo, da niso del družbe, ki jo tvorimo najrazličnejši posamezniki. Sklenila sem se podati na preizkušnjo lastnih sposobnosti – postala sem prijateljica enemu izmed otrok. Led mi je pomagala prebiti njegova vzgojiteljica, ki mi je bila vedno na voljo z odgovori na vsa vprašanja. Druženje je postajalo vse zanimivejše in samoumevno. Iz CIRIUS-a vedno odhajam napolnjena s pozitivno energijo in občutkom koristnosti, zato lahko rečem, da je to prostovoljstvo poplačano.

Sara Šantelj, 4. d

Projektni dan IzUMi za trajnost

Povezovanje razvojnih projektov

Pilonovci stopamo po poti srčnosti, vedoželjnosti in ustvarjalnosti.

V skladu z vizijo šole smo v skrbi za dijake in lasten profesionalni razvoj vključeni v več razvojnih projektov:

OBJEM – Bralna pismenost in razvoj slovenščine,

NA-MA POTI – Naravoslovna in matematična pismenost,

PODVIG – Krepitev kompetence podjetnosti in spodbujanja prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem ter

MUNERA – Program nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja za zaposlene.

Glavni cilj vseh projektov je razviti in preizkusiti pedagoške pristope in strategije oz. prožne oblike učenja, ki bodo pripomogle k celostnemu in kontinuiranemu vertikalnemu razvoju bralne, naravoslovne in matematične pismenosti ter kompetence podjetnosti pri dijakih. Neposredno pa pri vseh projektih tako dijaki kot učitelji sistematično razvijamo tudi znanja in spretnosti za 21. stoletje.

V zadnjih treh letih pri pedagoškem delu z dijaki med drugim sistematično iščemo presečišča ciljev razvojnih projektov in jih skušamo med seboj povezati. Vsak zaposleni je vključen vsaj v en projekt, v katerem aktivno raziskuje različna področja, vsi pa smo seznanjeni z delom vseh razvojnih skupin.

Najtesnejše sodelovanje in neposredno povezovanje projektov je vidno v vsakoletnem projektnem dnevu. Letos smo izvedli že tretjega. Glavni cilj projektnega dne je medpredmetno in kroskurikularno sodelovanje, s posebnim poudarkom na aktivni vlogi dijakov, ki rešujejo avtentične problemske situacije in težave, ki jih zaznavamo v družbi. V ta namen vsako leto izberemo temo projektnega dneva, ki ponuja poglobljeno raziskovanje na različnih področjih.

Odločitev za temo novembrskega projektnega dne je dozorela že ob začetku šolskega leta. Dejavnosti smo tokrat navezali na izume, izumitelje in trajnostni razvoj, projektni dan pa smo poimenovali IzUMi za trajnost, saj nam je pilonovcem, dijakom in zaposlenim, zelo pomembno, v kakšnem svetu bomo živeli v prihodnosti, obenem pa smo se posvečali inovativnim pristopom – tako tistim, ki so v preteklosti pripomogli k razvoju,

kot tistim, ki bodo danes in v prihodnosti prispevali k boljšemu jutri.

Projektni dan smo izpeljali 28. novembra 2019, na njem pa so sodelovali vsi dijaki obeh programov ter vsi učitelji, ki v njih poučujemo. Projektni dan je potekal v obliki delavnic. Dan smo začeli s skupnim uvodnim video posnetkom, v katerem so dijaki razmišljali o tem, kakšen svet si želijo. V nadaljevanju smo razredih ves dopoldan poglobljeno raziskovali različna področja.

Spoznavali smo izume in izumitelje ter njihov vpliv na razvoj. Raziskovali smo trajnostni razvoj v vrtcih po Evropi, enakost spolov, čebelarstvo in problematiko ogroženosti opraševalcev, športne pripomočke nekoč in danes, postali smo izumitelji za en dan in izumljali prototipe za boljšo prihodnost, iz naravnih materialov iz okolja smo ustvarjali glasbeno-besedni recital, ustvarjali smo sodobno glasbo ob animaciji, odkrivali povezave med glasbo in matematiko ter med matematiko in geografijo, spoznavali smo revolucionarja Ivana Cankarja in pedagogiko Montessori, se učili znakovnega sporazumevanja z dojenčki, obujali leseno obrt in pletli lesene košare, izdelovali periskop pa še marsikaj.

Dan smo kot vsako leto zaključili s predstavitvijo dela ali izdelkov. Plenarna prireditve je posebna oblika prireditve, na kateri ni vse vnaprej določeno, zato se na njej vsako leto veliko naučimo tudi iz napak. Tokrat smo še enkrat dokazali, da pilonovci res stopamo po



poti srčnosti, vedoželjnosti in ustvarjalnosti, saj smo ob precejšnjih tehničnih težavah s solidarnostjo, strpnostjo in naklonjenostjo izpeljali ter spremljali predstavitev razredov. Žal vseh videoposnetkov nismo uspeli predvajati, zato naj vas še enkrat spomnim, da si jih lahko ogledate na naši spletni strani.

Šolski učni proces smo letos povezali z inovacijami, saj oboje bistveno vpliva na kvaliteto naših življenj. Izhajamo iz tega, da se učimo iz preteklosti in sedanjosti za prihodnost. Čeprav se nam pogosto zdi, da smo prepuščeni kaosu, ravno v prostoru med kaosom in redom obstaja prostor, iz katerega vzniknejo inovacije. Naj bo iskanje rešitev in kreativno mišljenje naša odlika tudi v prihodnje.

Mateja Ceket Odar, prof.



Ravnatelj Andrej Rutar je ob projektnem dnevu povedal:

Z izvedbo projektnega dne smo naredili nekaj izjemnega, kar so nam v pogovorih potrdili tudi strokovni sodelavci Zavoda RS za šolstvo. Učitelji so na projektni način izvajali pouk strnjeno, po več učiteljev na razred. Potrebno je bilo sodelovanje tako učiteljev kot učencev. Pouk se je izvajal v manjših skupinah, učitelji so pripravili dejavnosti in dijake predvsem usmerjali. Aktivnost učencev je bila zelo velika, prišle so do izraza njihove ideje in rešitve. Lahko rečem, da so to elementi sodobnega pouka in da smo izpeljali zgleden primer, ki se bo v strokovnih krogih obravnaval kot primer dobre prakse uvajanja sodobnih pristopov v vzgojno izobraževalnem sistemu.

Projektni dan in odkrivanje neznane

Dijaki 3. e smo si s profesoricama Tadejo Kobal in Ireno Šen Vitez na projektnem dnevu IzUMI za trajnost zadali posebno nalogo. Pogovarjali smo se o različnih izumih in izumiteljih skozi zgodovino. Spoznali smo, kako so ti izumi olajšali življenja ljudi ter pripomogli k nastanku najrazličnejših naprav, brez katerih si danes življenja sploh ne moremo predstavljati. Med drugim smo spoznali drobec dela renesančnega genija Leonarda da Vincija, ki je že v času daleč pred letali in sateliti načrtal neverjetno natančni zemljevid mesta Imola. Odločili smo se, da bomo podobno tudi mi poskušali narisati tloris naše šole.

Seveda smo za to potrebovali kakšno napravo, pomagali smo si s kompasom in kolesom. Pri kolesu smo izmerili obseg ene gume. Vsako zunanjo steno šole smo obhodili s kolesom, pri tem pa smo šteli, kolikokrat se je guma zavrtela za polni kot okoli svoje osi. Število smo potem pomnožili z obsegom gume in dobili dolžino stene. To smo naredili za vsako steno posebej. Da smo ugotovili, pod kakšnim kotom ležijo stene, smo si pomagali s kompasom. Vrnili smo se v razred ter tloris v zmanjšanem merilu narisali vsak v svoj zvezek. Slika je bila prav takšna, kot jo vidimo na Google zemljevidih.

V drugem delu dneva nas je obiskala gospa Irena Mihelj in njen zvesti pes vodnik Bisk. Gospa je že od rojstva slepa, kar pa je pri doseganju svojih ciljev nikoli ni ustavilo. Predstavila nam je, kako ona doživlja in občuti življenje in svet okoli sebe. Lahko smo si ogledali predmete, s katerimi si pomaga pri vsakdanjih opravilih. Sami smo lahko preizkusili tudi pisavo za slepe - Braillovo pisavo. Povedala nam je tudi veliko o svojih hobijih in sanjah. Zelo je namreč navdušena nad Norveško. Sama se je naučila norveščine ter v slovenščino prevedla tudi norveški roman. Ob koncu njenega obiska smo z Braillovo pisavo prebrali čudovite misli, ki jih je gospa Irena napisala za nas. Ta obisk je bil za nas zelo navdihujoč. Spoznali smo, da moramo ceniti to, kar imamo, ter živeti brez strahu. Vsekakor pa je gospa Irena velika inspiracija za to, da v življenju ne smemo obupati ter da z veliko željo in trdom lahko dosežemo vse, kar si zastavimo kot svoj cilj. Ne smemo pustiti, da nas najmanjše ovire ustavijo, ampak moramo z glavo pokonci hoditi naprej, svojim sanjam naproti.

Kaja Sever, 3. e

Odkrivali smo neznano kulturo z bivšo pilonovko Urško Jelerčič

V četrtek, 13. junija 2019, nas je pri pouku angleščine obiskala nekdanja dijakinja naše šole, Urška Jelerčič. Prišla je z namenom, da nam predstavi svojo življenjsko pot do današnjega dne.

Urška je uspešna ženska, ki je po zaključku gimnazije kot zlata maturantka izobraževanje nadaljevala s študijem fizike. Že pred svojim 32. letom je prejela mnogo nagrad (npr. Prešernovo nagrado za svoje diplomsko delo), doktorirala je iz biofizike ter opravila tudi že podoktorsko raziskovalno delo. Za mnoge izmed mojih vrstnikov je fizika pravi »bav bav«, Urška pa trdi, da je fizika življenje, saj je uporabna in zanimiva ter lahko reši vsak problem. Sama ji ne bi nasprotovala, saj se mi zdi fizika uporaben predmet, prisoten v našem vsakdanu, ki nikoli ni dolgočasen, saj povezuje mnoga znanja. Približala nam je stvarnost naravoslovnih poklicev in povedala, da mnogi stereotipi o naravoslovcih niso resnični. Fizik ni nujno asocialen, starejši moški, lahko je tudi lepo, mlado in zgovorno dekle, kar nam Urška dokazuje.

V svoji predstavitvi se je Urška osredotočila na svoje trenutno življenje v Izraelu. Izrael je predstavila kot državo številnih nasprotij, saj je ta dežela na nekaterih



delih puščavna, na drugih zelena; ponekod je visoko tehnično razvita, drugod pa temu ni tako ... Visoko izobraženi inženirji in naravoslovci so v tej državi zelo cenjeni in dobro živijo. Predvsem prebivalci Tel Aviva uživajo v sproščenem načinu življenja, jedo dobro hrano in se sproščajo na najrazličnejše načine, kot je na primer surfanje, sproščanje na plaži, ... Kljub številnim predsodkom, ki izvirajo iz pomanjkanja izkušenj in neznanja, velja Izrael za izredno varno državo, prestolnica Tel Aviv pa za vlemesto odprtega duha. Urška pravi, da je tam nikoli ničesar ni strah in da je na ulici lahko zelo sproščena. Predstavila nam je tudi zanimive običaje, ki jim nismo priča nikjer drugje na svetu. Skozi njene besede sem Izrael doživela kot državo polno priložnosti za zabavo, sprostitve in uspeh.

Ko pomislimo na nekoga tako uspešnega kot je Urška, si morda mislimo, da celo življenje preživi za zvezki ali, v njenem primeru, v laboratoriju. A daleč od tega! Urška je ženska, ki mnogo potuje in v življenju uživa, obenem pa je s svojim znanjem sposobna rešiti mnoge probleme. Svojega poklica ne doživlja kot obveznost, ampak kot zabaven izziv, v katerem uživa. Rada je postavljena pred različne preizkušnje, ki le potrjujejo njeno znanje. Ob svojem delu se uči tudi jezika svoje nove države, pleše in poučuje tango ter spoznava nove ljudi.

Mislim, da bi bila lahko mnogim najstnikom zgled pri tem, da postanejo to, kar si želijo, ne glede na pričakovanja družbe. Naravoslovje je tradicionalno precej moško orientirano, Urška pa dokazuje, da lahko tudi ženske na tem področju uspejo in spreminjajo svet. Osebo me je posebej fascinirala njena predanost in miselnost, ambicioznost ter veselje do tega, kar počne. Ni le objektivno pripovedovala o svojih doživetjih, ampak je v naš razred prinesla pozitivno energijo in vsakega izmed nas spodbudila k temu, da tudi sami sledimo svojim sanjam.

Maša Korečič, 3. b

Samopodoba in primerjanje med vrstniki

Moja sošolka ima Gucci pas, jaz pa ne, sošolci me gledajo postrani, ker ne komentiram vsake izrečene besede profesorja, na telefonu mi ne dela najboljša verzija Snapchata, počutim se slabo, ker sošolci ne mislijo, da sem "car". Dandanes slišim po šoli vedno več takih besed, vidim vedno več nesrečnih obrazov. Mar ni pomembno, da se jaz počutim dobro, da imam zelo strpno in ljubečo družino, čeprav doma vedno "težim"? Mar ni pomembno to? V tem razmišljanju vam bom predstavil svoj pogled na današnji svet – skozi oči dijaka.

Sam zelo rad poslušam jazz, kar v današnjem svetu oziroma v današnji Sloveniji sploh ni popularno. Ljudje mislijo, da sem čuden in tako nekako izstopam. Veliko ljudi danes počne stvari, ki so všeč njihovim prijateljem in ne njim. Če bi delali stvari drugače kot njihovi "prijatelji", ne bi bili tako popularni. Velikokrat od prijateljev slišim, da v nekaterih ljubljanskih šolah zmerjajo dijake, ki imajo doma kmetije in gredo kdaj pa kdaj v hlev in pomagajo staršem. Sploh ne morem verjeti, kam nas je današnji svet pripeljal. Če nimaš najdražjih stvari, si enostavno označen za "kmetavzarja" in avtomatsko spadaš v nižji korg popularnosti med dijaki.

Ampak to sploh ni pomembno. Meni osebno je pomembno to, da poleg mnogih zaposlitev in veliko učenja posvetim čas svojim prijateljem, družini, se usedem na klop in preprosto govorim o vsakdanjih stvareh. Na internetu sem nekega večera zasledil, kako je na oddaji TEDx Sanela Banović rekla: "Usedi se s prijateljico na Prešernov trg, naroči si kavo in dve uri klepetaj o lepih fantih, ki hodijo mimo." S tem je preprosto hotela povedati, naj se sprostimo in si izbiramo družbo, v kateri se počutimo sproščeno. Zelo rad govorim s starejšimi ljudmi, saj so zelo odkriti in povedo vse, kar jih teži. Potem jih z glasbo poskušam spraviti v dobro voljo. Veliko časa posvetim glasbi in preučevanju le-te, saj se takrat počutim zelo lahko in neomejeno.

V napisanem besedilu pa ti hočem povedati, da ni pomembno, kaj si ostali ljudje mislijo o tebi. Počni stvari, ki te veselijo, širi dobro voljo do drugih in bodi brez skrbi: čez vsako oviro boš lahko skočil/skočila. Še vsakemu je uspelo, verjamem, da bo tudi tebi.

Jan Istenič, 3. č

OBJEM – (Ozaveščanje Branje Jezik Evalvacija Modeli)

Bralna pismenost in razvoj slovenščine

„Jezik je pomemben v procesu pridobivanja kakovostnega, poglobljenega znanja na katerem koli predmetnem področju. Učenci gradijo razumevanje pojavov in njihove povezanosti zlasti takrat, ko nekaj samostojno razlagajo, utemeljujejo in primerjajo svoje poglede in pristope.“

ddr. Barica Maretič Požarnik



Bralna pismenost se kot zmožnost in družbena praksa razvija vse življenje v različnih okoliščinah in na različnih področjih ter prežema vse človekove dejavnosti, zato je pomembno, da se sistematično ukvarjamo z dejavnostmi, ki omogočajo dvig bralne pismenosti.

Razvojni projekt OBJEM je petletni projekt, v katerega smo kot razvojna šola vključeni od leta 2017. Glavni cilj projekta je razviti in preizkusiti pedagoške pristope in strategije, ki bodo pripomogle k celostnemu in kontinuiranemu vertikalnemu razvoju bralne pismenosti. V ta namen so v projektu oblikovana štiri delovna področja: bralna pismenost in razvoj slovenščine, slovenščina kot drugi jezik, šolska knjižnica in diagnostični pripomočki. Dejavnosti projekta se izvajajo znotraj pouka, v vseh oddelkih, pri predmetih, ki jih poučujejo učitelji, vključeni v projekt. Ti se usposabljaajo za akcijsko raziskovanje in načrtovanje.

Na šoli imamo oblikovan šolski delovni tim, ki šteje 30 članov. Skupaj razmišljamo, kako nadgraditi to, kar pri pouku že počnemo, in na podlagi analize stanja načrtujemo razvojne aktivnosti. Svoje delo pa predstavljamo tudi na regijskih in centralnih srečanjih.

Za področje razvoja v letošnjem šolskem letu smo določili razvoj kritičnega branja (mišljenja). Tako pri pouku poleg učnih ciljev sistematično razvijamo tudi gradnike bralne pismenosti in smo dodatno pozorni na aktivne oblike dela ter dejavnost dijakov med poukom. Učitelj ni več samo predavatelj, temveč je pogostejše tudi usmerjevalec in mentor. Prav tako smo pozorni na posodobljeno vlogo šolske knjižnice, za katero si želimo, da bi bila informacijsko središče šole in zbirališče učečih se.

Na šoli smo v lanskem šolskem letu v okviru projekta začeli izvajati pogostejše medsebojne hospitacije, ki so privedle do spremembe načina mišljenja in dela učiteljev v razredu. Učitelji smo bolj motivirani za preizkušanje novih pristopov in cenimo izmenjavo dobrih praks. Evalvacija je pokazala, da so prav kolegialne hospitacije doprinesle h kakovostnim, usmerjenim in poglobljenim strokovnim razpravam o bralni pismenosti in načinih razvijanja bralne pismenosti. Po izvedeni analizi opažamo, da so dijaki sicer bolj vajeni frontalnega načina poučevanja, a z zadovoljstvom pozdravljajo nove

oblike dela, čeprav jih ocenjujejo kot zahtevnejše in napornejše.

Poleg projektne dneva, ki smo ga letos izvedli že tretjič, smo se v začetku šolskega leta priključili pobudi v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja in od 16. 9. do 20. 9. 2019 na šoli organizirali Branje pod krošnjami. V ta namen smo pred šolo in dijaškim domom uredili kotičke za branje in učilnico na prostem. Tu so potekale različne bralne dejavnosti v okviru pouka in ob njem. Hišnika sta po zamisli likovne pedagoginje pomagala izdelati lesena drevesa, ki so zdaj poličke za knjige na različnih mestih po šoli. Akcija je bila izjemno uspešna, kar kaže na to, da se v izobraževanju tako učitelji kot dijaki zavedamo pomena dviga zavesti o branju in knjigah. Dobro razvita bralna pismenost in jezikovna ozaveščenost pa sta tudi najboljša osnova za spoznanje o pomenu lastne kulture in jezika ter njunega prispevka v svetu, ki raznolikost razglasa kot temeljno vrednoto.

Mateja Ceket Odar, vodja projekta OBJEM



Če bi se elastika kar raztegovala in raztegovala

Pred počitnicami smo pri pouku matematike nekaj časa namenili zanimivim matematičnim ugankam. Srečali smo se tudi s paradoksom o dinozavrčku in elastiki.

Po neki legendi so nekoč živeli dinozavri, katerih mladički so bili izredno majhni in so se premikali izredno počasi. Recimo, da bi se tak mladiček dinozavrček premikal s hitrostjo 1 cm na sekundo. Z nekoliko domišljije si tudi lahko predstavljamo, da je v času dinozavrov že obstajal kos elastike. Postavimo dinozaverčka na začetek 1 meter dolge elastike. Preprosto lahko izračunamo, koliko časa bi porabil za pot od enega do drugega konca elastike. Kaj pa, če elastiko po vsaki sekundi in premiku dinozavrčka za 1cm enakomerno raztegnemo za 1 meter? Bo dinozaver sploh kdaj prišel na konec elastike? Čeprav se to na prvi pogled zdi nemogoče, lahko dokažemo, da bo razdaljo premagal, pa čeprav po zelo dolgem času.

Pomembno je dejstvo, da se elastika razteguje po svoji celotni dolžini; to pomeni, da se sproti podaljšuje tudi pot, ki jo je dinozavrček že opravil, oziroma se procent opravljene poti v posamezni sekundi z raztezanjem elastike ohranja, razlikuje pa se od sekunde do sekunde.

Opazujmo pot premikanja dinozaverčka med raztezanjem elastike:

- V času 0 sekund je elastika dolga 1 m in dinozaver se nahaja v začetni točki (opravi 0 m).
- V času po 1. sekundi je elastika dolga 2 m. Če ne bi upoštevali njenega raztezka, bi dinozaver vsako sekundo prehodil 1 cm več. Če pa upoštevamo raztezek, ugotovimo, da je dinozaver po prvi sekundi opravil 2 cm poti (1 cm se je raztegnil v 2 cm) – opravil je torej 1 % trenutne dolžine elastike.
- V času po 2. sekundi je elastika dolga 3 m in zaradi upoštevanja raztezka se dinozaver v resnici premakne naprej za 1,5 cm. To pomeni, da je v času od začetka gibanja do tega trenutka opravil 3,5 cm, kar je 1,5 % trenutne dolžine elastike. Torej je v 2. sekundi opravil še $\frac{1}{2}$ % celotne razdalje.
- Po 3. sekundi dinozaver opravi še $\frac{1}{3}$ % celotne poti, po 4. sekundi $\frac{1}{4}$ %, po 5. sekundi pa $\frac{1}{5}$ % ...

Opazno je padanje procenta na novo opravljene poti vsako sekundo. Da dinozaver premaga celotno dolžino elastike, mora biti seštevek procentov opravljene poti po n sekundah enak 100 %.

$$1\% + \frac{1}{2}\% + \frac{1}{3}\% + \frac{1}{4}\% + \frac{1}{5}\% + \frac{1}{6}\% + \dots + \frac{1}{n}\% = 100\%$$

V matematiki poznamo vsote, ki imajo nešteto členov, pravimo jim neskončne vrste. Obstajajo take neskončne vrste, katerih vsota je končno število, pa tudi take, katerih vsota je neskončna. Prvim pravimo, da konvergirajo, druge divergirajo. Če vrsta divergira, če je torej njena vsota neskončna, to pomeni, da v primeru, ko po vrsti seštejemo dovolj veliko (končno) število členov od prvega naprej, vsota tega končnega števila členov lahko preseže katerokoli, še tako veliko število. Povedano še drugače, če seštejemo dovolj členov, dobimo poljubno velik rezultat.

Ena od znanih neskončnih vrst je **harmonična vrsta**. Ta vrsta divergira, pa čeprav počasi, kar pomeni, da je treba sešteti prvih zelo veliko členov, da dobimo željeno vsoto.

$$1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \dots = \infty \quad \leftarrow \text{harmonična vrsta}$$

Ker harmonična vrsta divergira, to pomeni, da ob seštetju dovolj velikega števila členov od prvega dalje vsota lahko preseže vsako, še tako veliko število. Mi bi seveda radi le, da doseže oz. preseže število 100.

$$1\% + \frac{1}{2}\% + \frac{1}{3}\% + \frac{1}{4}\% + \frac{1}{5}\% + \frac{1}{6}\% + \dots + \frac{1}{n}\% \geq 100\%$$

$$1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \dots + \frac{1}{n} \geq 100$$

Izračunati je mogoče, da je potrebno sešteti približno e^{100} členov.

Tako smo prišli do odgovora na vprašanje iz uvoda. Dinozaver s hitrostjo 1 cm/s potrebuje e^{100} sekund, da pride do konca elastike, ki se vsako sekundo raztegne za 1 m.

$$e^{100} \text{ sekund} \approx 3 \cdot 10^{35} \text{ let}$$

Dinozavrček bi torej le prišel od enega do drugega konca elastike, pa čeprav bi za to potreboval zelo veliko časa, skoraj celo večnost. Če bi namreč svojo pot pričel z dnem nastanka Zemlje, še danes, po $4,5 \cdot 10^9$ letih, ne bi prišel na cilj.

Karolina Šavli, 4. a

Iskali smo svoje mesto v družbi

V tednu med 21. in 24. januarjem so na naši šoli za gimnazijce 1. in 2. letnikov potekale različne delavnice v sklopu obveznih izbirnih vsebin – OIV. Izbirali smo lahko med smučanjem na Pohorju, raziskovanjem gliv, iskanjem rešitev v povezavi s trajnostnim razvojem in ustvarjalno delavnico z naslovom »Moje mesto v družbi«. Pet dijakov drugega in tri dijakinje prvega letnika smo izbrale slednje. Skozi teden nas je vodila profesorica Melita Lemut Bajec.



Naš nekoliko drugačen teden se je začel v torek zjutraj. Ob 7.10 smo se zbrali v učilnici angleščine in se seznanili z dejavnostmi, ki nas bodo čakale ta teden. Najprej smo dobili nalogo, naj v revijah in časopisih poiščemo fotografije, ki nas zaznamujejo, oblikujemo plakat in se preko njega na slikovit način predstavimo ostalim članom skupine. S to dejavnostjo smo se spoznali in se na podlagi skupnih interesov povezali. Nato smo z navdušenjem sprejeli idejo, da bomo izdelali »količke miru«. Pričeli smo z delom. Vsak je vzel svoj neobdelan in neokrašen kos lesa ter ga obrusil. Odprli smo vrata naših domišljijjskih svetov in na les začeli prelivati ideje, ki so se nam porodile ob besedici »mir«.

Po odmoru in malici sta nas obiskali psička Gaia in njena vodnica Ana Cukijati iz društva Tačke pomagačke. Skupaj z njima smo predelali vlogo psov v družbi in izvedeli mnogo zanimivih nasvetov o pravilni skrbi in vzgoji psa. Dan smo zaključili napolnjeni s pozitivno energijo.

Naslednji dan smo z delavnico začeli ob isti uri. Posedli smo se v krog in si izmenjali mnenja o preteklem dnevu. Ob spremljavi meditativne glasbe smo nadaljevali z delom na naših količkih. Proti koncu šolskega dne nas je obiskala psihoterapevtka Ana Bratina. Predstavila nam je terapijo z gongom in tibetanskimi skledami. Posedli smo se za mize, zaprli oči in se po njenih navodilih prepustili vodeni imaginaciji, ki nas je popeljala na »varen kraj«,

kamor se lahko v prihodnje zatečemo v stresnih trenutkih. Ta izkušnja se nam je zdela nenavadna, saj tako močnih zvokov nismo vajeni. Nekateri izmed nas varnega kraja niso našli, drugi pa so se zatekli na morsko obalo, pod drevesne krošnje, v hotelsko sobo in druge kraje v naravi. Po obisku smo do izteka časa nadaljevali z ustvarjanjem.

V četrtek smo imeli športni dan. Izbirali smo lahko med smučanjem na Cerknem, drsanjem na Bledu in pohodom na Ostri vrh.

V petek smo dan pričeli v krogu s povezovalno igrico Tibi, preko katere smo razvijali socialne veščine in obenem razkrili drugim še kakšen nepoznan delček nas samih. Dokončali smo naše pisane in edinstvene količke, ki bodo v prihodnje krasili okolico šole ter ustvarili spominski park miru in se tako pridružili številnim podobnim parkom po svetu.



Dan smo zaključili v športnem duhu. Pridružila se nam je gospa Alenka Černe iz Zdravstvenega doma Ajdovščina in nam predstavila nordijsko hojo. Dan je bil prekrasen, zato v hoji ni bilo težko uživati.

Čisto za konec nas je profesorica prosila, da ovrednotimo teden in izkušnje, ki smo jih doživeli. Zagotovo smo razvijali svojo domišljijo in ustvarjalnost ter razširili svoje znanje o pomenu vzpostavljanja notranjega in zunanjega miru. Vse to nam bo v prihodnosti pomagalo bolje razumeti svet, v katerem živimo, najti svoje mesto v njem in ga spremeniti na boljše.

Maja Likar in Arnis Uka, 2. b

Vsi smo lahko “trajnostni modeli”

V okviru programa Popestrimo šolo smo se na delavnicah pogovarjali o trajnostnem razvoju in o tem, kako lahko prispevamo k izboljšanju razmer na svetu. Prvi dan smo spoznavali probleme današnjega sveta. Pogledali smo si krajši dokumentarec o problemih s plastiko in pločevinkami ter nasploh s pakiranjem živil. Zadali smo si cilje, ki bi pripomogli k izboljšanju razmer. Drugi dan smo obiskali Fakulteto za vede o zdravju v Izoli. Docent doktor Boris Kovač nas je tam seznanil s predlogom projekta “Priprava modela za vrednotenje trajnostnega razvoja in okoljske učinkovitosti izobraževalnih institucij”. Z njim smo se pogovarjali o različnih globalnih problemih in pri vsakem poskušali najti rešitev. Zadnji dan smo naše cilje tudi zapisali in v obliki akcijskega načrta razmišljali, kako jih bomo uresničili.

Na delavnicah smo se poučili o tem, da je na svetu vse več in več problemov, s katerimi se ne soočamo in jih prepuščamo drugim. Srčno vas pozivamo k dejanjem, ki bi pripomogla k razvoju boljšega sveta in okolja za vse. Vsaka velika sprememba se najprej začne z malim dejanjem, vsaka pomoč šteje, zato pomagaj tudi ti!

Tadej Čermelj, Ariana Kante, 2. a



Naše zaobljube ...

Za manjšo porabo vode

Dandanes se marsikje po svetu soočamo s pomanjkanjem vode, zato sva se pri delavnicah na temo trajnostnega razvoja osredotočila na problem prevelike porabe pitne vode. Odločila sva se, da bova delovala na individualni ravni. Kot posameznika se bova ukvarjala z omejitvijo časa tuširanja, umivanja rok, pomivanja posode in ostalih

podobnih dejavnosti. S problemom se bova soočila tudi tako, da bova poskusila vodo ponovno uporabiti. Pri tuširanju bova vodo ponovno uporabila tudi za pranje avtomobila. Pri reševanju problema bi si pomagala z bolj učinkovitimi napravami, kot sta na primer pomivalni ali pralni stroj, ki učinkovitejše izkoristita porabo vode, kot bi jo sicer mi z ročnim pomivanjem posode ali pranjem oblačil. Dve roki sta boljši kot ena, zato vas vabimo, da se nama pri najinem malem projektu pridružite in pomagata reševati problem s porabo pitne vode in s tem prispevate k sooblikovanju boljšega sveta.

Tadej Čermelj, Ariana Kante, 2. a



Za več krožne ekonomije

Dijaki drugega in prvega letnika gimnazije, ki smo si za opravljanje obveznih izbirnih vsebin izbrali delavnico “Trajnostni model”, smo se v treh dneh poglobili v raziskovanje tega, kako lahko živimo bolj trajnostno in v skrbi za okolje. Zadnji dan smo se osredotočili na svoje ideje in jih predstavili skupini. Moja ideja je menjalnica oblačil, v kateri sem bila udeležena že v času izmenjave v oktobru. Dandanes velik problem predstavljata potrošnja in proizvodnja oblačil. Veliko ljudi kupuje preveč oblačil in stare odvrže v smeti, namesto da bi oblačila podarili sorodnikom ali v dobrodelne namene. V prihodnosti bi rada še koga spodbudila, da organizira menjalnico oblačil in širi to idejo z ostalimi.

Katjuša Kopačin, 2. a

Za boljšo razredno ekonomijo

Pri razrednih urah smo se že nekaj časa pogovarjali o realizaciji naših idej. Naša skupina se je posvetila ekonomiji. V okviru delavnic smo jo nekateri člani skupine povezali s trajnostnim razvojem. Nameravamo delovati na ravni razreda, in sicer bomo odprli račun na banki, ki bo v lasti vseh dijakov 2. b razreda. Če se bo velika večina razreda strinjala, bomo idejo poskušali uresničiti. Naš načrt je tak, da bomo vsi enkrat na mesec prispevali nekaj denarja, okoli 5 evrov. Naš trenutni cilj je, da iz sklada krijemo del stroškov za maturantski izlet.

Robert Stoyanov, 2. b



Za manj zavržkov hrane

Za svoj “akcijski načrt” sem si izbrala področje hrane. Poskušala bom zmanjšati delež odvržene hrane, tako da bom ostanke shranjevala za kasneje oziroma poskrbela, da nobena hrana ne bo zavržena. Osredotočila sem se za individualno raven, vendar menim, da se da idejo še razširiti in v akcijo vključiti čim več ljudi. Moja ideja je, da vsak dan ješ hrano, ki se hitro stara in ne bo dobra čez nekaj dni. Ideja je izvedljiva, ker zanjo ne potrebuješ posebnih pripomočkov ali znanja in jo lahko upošteva vsak posameznik. Hrana je pomemben dejavnik v našem življenju, ampak veliko ljudi živi v pomanjkanju le-te, zato moramo zanjo skrbeti.

Urška Žgavec, 2. a

Za več dreves

Spoštovano ministrstvo za okolje in prostor,

želimo si, da bi skupaj z vašo pomočjo uveljavili projekt, pri katerem bi za vsako tretje posekano drevo posadili novo. Z idejo smo prišli na plan, ko smo po poročilih z grozo poslušali, kako gorita Avstralija in tropski deževni gozd v Braziliji.

Naša želja je povrniti tretjino posekanega gozda v Sloveniji. Ugotovili smo, da je pri nas letno posekanih približno 4,93 milijonov kubičnih metrov lesa.

Veselim se sodelovanja z vami in vas lepo pozdravljamo, skupina dijakov Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina

Aleks Pahor, 2. b, in Svit Panič Nardin, 1. a



Spoznavanje dela z otroki

Vsako šolsko leto imamo dijaki obvezno prakso v vrtcih. V prvem letniku malo manj kot v naslednjih letih, vendar takrat dijaki nismo še dovolj seznanjeni z delom v vrtcu, zato je en dan prakse dovolj. V drugem letniku pa gre že zares, saj smo dijaki v vrtcu prisotni kar štirinajst dni. Takrat pridobimo svoje prve konkretne izkušnje z delom v vrtcu, otroki in vzgojiteljicami. Profesorji nam zastavijo nekaj nalog oziroma vodenih dejavnosti, ki jih moramo v tem času izvesti na praksi. V teh dveh tednih komaj spoznavamo metode dela v vrtcu. Seveda vsak od nas na začetku dela napake, a s tem ni nič narobe, saj se na napakah učimo. Truditi pa se moramo, saj bomo le tako lahko postali uspešni vzgojitelji. Ta dva tedna sta namenjena opazovanju tega, kaj vzgojiteljica počne in kako ravna z otroki. Sledimo dnevnemu redu, poteku vodene dejavnosti, poteku igre, kakšni soopazujemo urejenost koticov. Dobrodošlo je, da si kaj zabeležimo, se vključimo v delo in veliko sprašujemo, da bo v tretjem letniku praksa lažja. Prav je, da smo v vrtcu aktivni in poskusimo tudi sami opravljati nalogo vzgojiteljice.

Menim, da na praksi dobimo veliko poklicnih znanj in veliko novih izkušenj, ki nam bodo pri nadaljnjem delu prišle zelo prav. Po končani 14-dnevni praksi se po navadi pokaže, kdo si res želi biti vzgojitelj in kdo ne. Vedeti moramo, da bo to naša služba in bomo to delo opravljali vse življenje, zato je praksa tudi zelo pomembna. V tretjem letniku pa imamo dijaki že tritedensko prakso. Takrat imamo pri strokovnih predmetih veliko nalog, ki jih moramo izvesti v vrtcu, nad katerimi se velikokrat pritožujemo. Ko pa malo premislimo, je to dobro za nas, saj tako dobimo pravi občutek za to, kako ravnati z otroki. Vsem pa gre praksa bolje od rok kot v drugem letniku.

Menim, da je praksa zelo pomembna, saj tako podrobneje spoznamo delo vzgojitelja in dobimo ogromno novih izkušenj, ki nam bodo prišle zelo prav. Res se opazi, kako naše znanje raste, da smo z vsakim dnevom prakse boljši, spretnější in samozavestnejši, kar je zelo dobro.

Ana Bajc, 3. č



Manca Marn, 3. č

Moje praktično usposabljanje na delovnem mestu

Sem Jan Istenič, dijak tretjega letnika Srednje vzgojiteljske šole v Ajdovščini. V tem članku vam bom na kratko predstavil svoja občutenja s prakse v vrtcu.

V prvem letniku smo imeli le en dan prakse. Na praksi se mi je zdelo super, ker zelo rad delam z otroki, vendar se je moje mnenje o praksi od prvega letnika do danes malce spremenilo. Na praksi uživam, vendar sem letos prvič dobil občutek, da mogoče to ni to. Seveda s tem ne mislim predstaviti prakse tako, da bi od nje odvrnil dijake. Mislim, da je ta šola super, saj ni preveč "zakomplicirana", hkrati pa vsak lahko ugotovi, da varstvo in vzgoja otrok ni tako lahka, kot se morda zdi večini.

V šoli se učimo o sporazumevanju otroka in vzgojitelja, imamo umetnostne predmete, kot na primer glasbo, ples, likovni pouk ... Najbolj zanimiv pa se mi zdi pouk strokovnih predmetov. Pri teh predmetih sem se do zdaj naučil, da je ta poklic zelo zahteven, saj vzgojitelj ni v vrtcu samo zato, da pazi otroka in skrbi zanj, ampak je v vrtcu zato, da otroka vzgoji v dobrega človeka in pomaga staršem dopolnjevati vzgojo ter učenje otroka. Tako sem v treh letih spoznal, da takšen poklic ni za vsakogar, saj zahteva obilo potrpljenja in odgovornosti. Poudaril bi, da je ta poklic primeren tako za ženske kot za moške. V treh letih prakse sem dobil občutek, da otroci mogoče celo bolj spoštujejo vzgojitelja kot vzgojiteljico. Na praksi pa sem videl, da je znanje, ki ga pridobimo v šoli, osnova za to, kar moramo potem na praksi početi. Na primer: pri predmetu Kurikulum v vrtcih se učimo načel in pravil, ki veljajo v vrtcu. Zanimivo se mi je zdelo, da imajo otroci odlične pogoje, ki jih na praksi nisem opazil, saj smo se o njih šele kasneje pogovarjali v šoli. Imajo zavarovane radiatorje, da se ne morejo opeči, vodo v pipi pa imajo naravnano na primerno temperaturo, tudi igrišče je zelo dobro urejeno in zavarovano ...

S tem člankom želim spodbuditi vse osnovnošolce, ki si želijo neposrednega dela z otroki in jih skrbi vzgoja ter skrb za otroke, da se vpišejo v naš program, saj je zelo pester z vseh vidikov. Sam pa se bom v nadaljevanju moje študijske poti raje vpisal na študij glasbe, saj sem opazil, da delo vzgojitelja ni moj sanjski poklic. Mogoče pa je tvoj? Pridi in se vpiši v Srednjo šolo Veni Pilon Ajdovščina.

Jan Istenič, 3. č

Bodimo sprememba

Prvi pilonov Špil za okolje

Na četrtek večer 13. 6. smo na šoli oziroma kar pred njo organizirali Špil za okolje, s katerim smo želeli širiti glas o okoljskih problemih in poiskati rešitve za lepšo prihodnost. Z glasbo smo želeli dati naravi glas.

Špil za okolje smo organizirali mladi, ki se že drugo šolsko leto zbiramo in razpravljamo o okoljskih tematikah in trajnostnem razvoju. Beseda je večkrat nanese na onesnaževanje s plastiko, podnebne spremembe in skrb za okolje ... in tudi sami smo si želeli prispevati k iskanju rešitev. Ker smo člani mladinske skupine tako glasbeniki kot likovni umetniki, se je porodila ideja o umetniškem dogodku – koncertu.



Filip, Tadej, Teja in Kristina smo se zbirali v okviru programa Popestrimo šolo in se vključili v evropski projekt Start the Change, ki se odvija v kar dvanajstih evropskih državah. Z nami sta se družili navdihovalka Petra z Amnesty Slovenije in multiplikatorica Staša.



Med pripravo dogodka se je naša skupina širila. Pridružili sta se ji še Taja in Valerija, ki sta naslikali ogromno drevo in vabili obiskovalce koncerta, da na lističe v obliki jabolk zapišejo, kaj lahko skupaj naredimo za okolje. "Jablana" zdaj krasi steno naše šole. Poleg tega so si glasbeni navdušenci ob srkanju našega domačega jabolčnika lahko ogledali tudi transparente, ki smo jih ustvarili marca, ko smo se udeležili t. i. podnebnega štrajka. Na šolo smo na ta poseben dan povabili tudi Ajo Vrenjak, gimnazijko in članico gibanja Mladi za podnebno pravičnost. Nastja in Lana pa sta dogodek suvereno povezovali.



Ker smo dogodku želeli pridati tudi noto "ponovne uporabe", smo goste povabili, da na koncert prinesejo staro majico, na katere smo med koncertom tiskali motive in tako majicam vdahnili novo življenje. Sklepni del dogodka je bil krst domske jablane, ki so jo ta dan posadili domovci in jo poimenovali Pilonov Jabček. Jablana bo rasla in spremljala naslednje rodove domovcev in zanje obrodila sadove. To je naš dar prihodnjim rodovom.

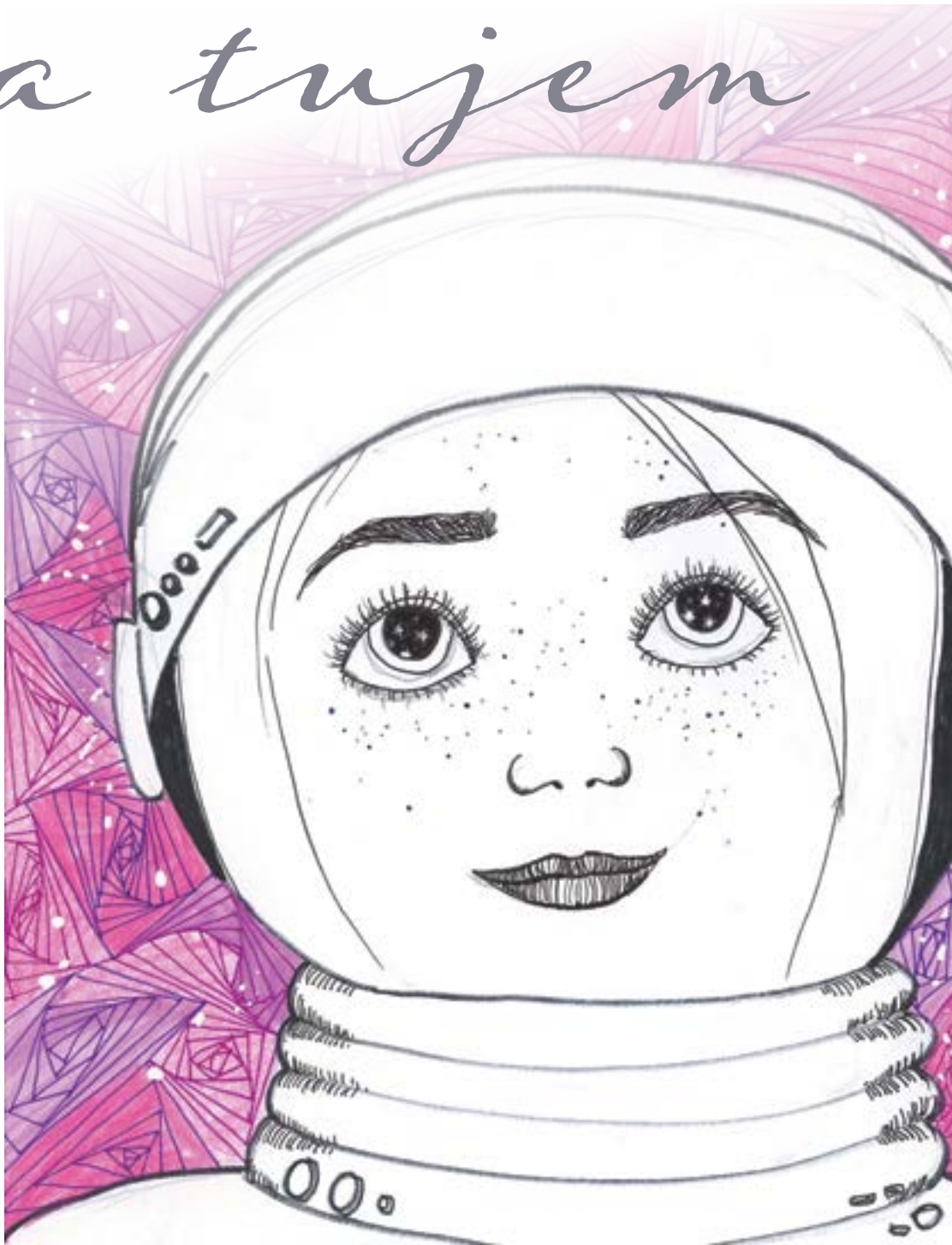
Kaj pa glasba?

Seveda je bil osrednji element dogodka glasba. Zaigrala sta dva lokalna benda, The Knobheads in Jet Black Diamonds. Njuni člani, nekateri tudi pilonovci, se prav tako zavzemajo za spremembe v družbi, varovanje okolja in zmanjševanje vzrokov podnebnih sprememb. Zaigrali so tudi nekaj pesmi prav na to tematiko. Prav tako nam je Aja s svojim Okoljskim nagovorom naslikala situacijo, v kateri se trenutno nahajata naša družba in svet, in orisala, kakšne bodo posledice naših dejanj, če ne spremenimo svojega vedenja. Že majhne spremembe v našem vsakdanjem življenju lahko zelo pripomorejo k boju za ohranitev planeta. Sistemske spremembe pa so tiste, ki nas lahko rešijo. Iskreno upamo in verjamemo, da so obiskovalci slišali naše sporočilo in naravo, ki smo ji dali z dogodkom glas, ter bodo v svoje življenje uvedli vsaj eno spremembo, ki bo koristila našemu okolju.

Organizatorji Špila za okolje

ODKRIVANJE NEZNANEGA

na tujem



Julija Červ, 1. a

Delo v zunanjem vrtcu – najlepša izkušnja zame

Nikoli si nisem predstavljala, da bom odšla na prakso v tujino. In to ne v katero od naših sosednjih držav, pač pa v Litvo, eno od Baltskih držav. Nepozabno je bilo že samo potovanje iz Ajdovščine proti Italiji in nato proti Vilni.

No, dva tedna od doma sta prehitro minila. Res sem vesela, da so me izbrali za delo v zunanjem vrtcu. To je gotovo vrtec, ki bi ga želela razviti in uveljaviti tudi pri nas. Otroci so večinoma ves dan zunaj, čeprav so tam temperature nekoliko nižje.

Marsikdo bi se zdrznil ob pogledu na njihovo igro. Otroci so plezali po manjših drevesih, vendar jih ni nihče vlekel z drevesa, češ, da je prenevarno. Skakali so po razrezanem hlodu. Ob tem so urili ravnotežje, koordinacijo, vzdržljivost, moč, tekmovalnost in še in še. V Sloveniji bi na primer na igrišču postavili veliko igral, ki bi imela pod sabo primerno mehko podlago. Pri nas imamo ograjena igrišča s primerno visoko ograjo, ki mora biti celo ukrivljena, če je v bližini potok. V Litvi se je vrtec nahajal tik ob potoku, ograja pa je bila zelo nizka, nikamor ni bila ukrivljena, narejena pa je bila iz prepletenih vej. Tako si lahko približno predstavljate preprostost vrtca in igro otrok. Z otroki sem se lahko veliko pogovarjala, saj dobro govorijo angleško. Praksa v tujini je nasploh edinstvena priložnost, da v praksi preizkusiš svoje znanje angleščine.

Otroci so v vrtcu od 9. ure zjutraj do 18. ure zvečer. Oblečeni pridejo tako, da jim ni potrebno ves čas paziti na čista oblačila. Veliko bolj so samostojni in znajo poskrbeti za varnost drugih. Ena palica je pri eni igri čarobna palica, pri drugi kuhalnica in pri tretji daljnogled. Gugalnico so si izdelali sami iz odrabljene kuhinjske pokrovke. Tudi narava, v kateri se nahaja vrtec, je zelo idilična. Tik ob vrtcu je potok z mostovi, okrog pa je veliko sprehajalnih poti. Kljub majhni usmerjenosti v dejavnosti in prevladovanju proste igre brez igrač in didaktičnih pripomočkov, so otroci zelo pametni in prednjačijo pred otroki iz navadnih šol, saj se stvari v praksi hitreje naučijo ter si jih zapomnijo.

Veliko smo pohajkovali po Vilni in dobro spoznali njihovo kulturo, saj je bila z nami prijazna in zanesljiva koordinatorka prakse Loreta. Slovo od nje na letališču je bilo vzrok za nekaj solzic sreče in zadovoljstva, pa tudi žalosti zaradi odhoda. Teh 14 dni je gotovo prineslo nepozabne in uporabne izkušnje, ki jih z veseljem delim doma in v naših vrtcih.

na tujem

Vhod v leseno kočo, kamor se umaknejo pred hudim mrazom in dežjem.



Njihova igrala so velike skale, drevesa, majhna hišica in narava.



Narava je najboljša učiteljica.



Idilično okolje vrtca, ki nudi možnosti za številne pohode v naravi.



Razrezan hloh predstavlja otrokom najbolj zanimivo igro za urjenje spretnosti.



Hitro in predobro smo se navezali drug na drugega.



Ana Porok, 4. č

Praktično usposabljanje v tujini

Praktično usposabljanje pri delodajalcu sem letos opravljala v Vilni, glavnem mestu Litve. To priložnost je meni in še nekaterim drugim dijakom omogočil program Erasmus+. Napisati smo morali svoj življenjepis in motivacijsko pismo v slovenščini ter angleščini, potem pa smo bili izbrani za eno od treh destinacij. V Litvo smo odpotovali z letalom in tam preživeli dva tedna. Z nami je odšla tudi ena od učiteljic, na katero smo se lahko vedno zanesli. Imeli smo odličen hotel in dobro urejen prevoz po Vilni. Tam nas je sprejela koordinatorka iz Litve in za nas zelo lepo poskrbela ter nam dala nekaj napotkov.



Razporedili so nas po vrtcih v Vilni. V vsak vrtec je šlo po nekaj dijakov. V vrtcu so nam zelo lepo predstavili potek dnevnega reda in načine dela ter vsakega od dijakov dali v svojo skupino. Čeprav vzgojiteljice niso bile najbolj samozavestne v angleščini, ni bilo veliko težav s sporazumevanjem. Z veseljem so mi povedale, kako poteka delo v vrtcu, pogovarjale smo se tudi o razlikah med vrtci v Litvi in tistimi v Sloveniji. Čeprav v moji skupini otroci niso govorili angleško, sem se z njimi zelo dobro sporazumevala in jih razumela, in sicer z uporabo kretenj in govornice telesa. Povprečno sem v vrtcu na dan delala šest ur z odmorom. Po končanem delu smo lahko raziskovali in si ogledovali čudovito Vilno. Med vikendi smo hodili na izlete, prav tako smo obiskali sosednjo državo Latvijo in se sprehodili po obali Baltskega morja. Ob koncu opravljenega usposabljanja smo prejeli certifikat za opravljeno usposabljanje v tujini.

Mislim, da je bila priložnost za obisk in delo v tuji državi zelo poučna in nepozabna. Naučila sem se veliko novih stvari in postala veliko bolj samostojna in odgovorna. Verjamem, da mi je ta izkušnja odprla veliko novih poti za nadaljnje učenje in delo. Polega tega smo vsi ustvarili veliko novih spominov in spletli veliko novih prijateljstev. Ta program bi zelo priporočila vsem, ki si želijo razširiti svoje obzorje in sposobnosti ter doživeti nekaj novega.

Kaja Sever, 3. e

Vrtci na Portugalskem

Jesenske počitnice so bile za nas, dijake, ki smo opravljali prakso v vrtcih v Bragi, zelo posebne. Devet delovnih dni smo preživeli v portugalskih vrtcih, od koder smo odnesli ogromno izkušenj in novega znanja.

Ugotovili smo, da se delo z otroki in nasploh celotna organizacija vrtca precej razlikujejo od domačih vrtcev. Portugalski otroci preživijo v vrtcu več časa kot otroci v Sloveniji in so zato ves dan bolj samostojni in aktivni. Petletniki veliko časa posvečajo likovnemu ustvarjanju ter jezikovnemu izražanju, kar vodi do dobro razvitih ročnih spretnosti ter učinkovite rabe govora, branja in pisanja. Vzgojiteljicam je zelo pomembno, da bodo otroci v vrtcu prejeli različna znanja in veščine, ki jim bodo služile v vsakdanjem življenju. Zato se predšolski otroci zelo pogosto udeležujejo različnih predstav, koncertov, ogledujejo si muzeje in tudi ostala mesta v državi. V vrtcu spoznavajo celoten svet, kulturo, glasbo in značaj ostalih držav, zato so bili zelo navdušeni, ko smo jim pripovedovali o naši državi.

Otroci so zelo ubogljivi, odgovorni, sočutni in brez sramu pripravljeni pristopiti do neznanca iz tujine in se z njim igrati. Vse dijake so zelo lepo sprejeli in pokazali veliko zanimanje za Slovenijo. Najbolj jim je bila všeč lutkovna igrice Muca copatarica, ki so jo poslušali v slovenskem, angleškem in portugalskem jeziku.

Kljub temu je organizacija vrtcev v Sloveniji v določenih pogledih boljša. Slovenski otroci več časa preživijo z družino in bivanje v vrtcu ni namenjeno zgolj varstvu. Veliko bolj se posvečamo osnovnim potrebam otrok, npr. higienskimi navadam, varnosti, počitku ... Čeprav portugalski otroci že kot dojenčki preživijo veliko ur v

vrtcu in ne preživijo dovolj časa z družino, so ti otroci vedno iskreni, dobrovoljni in z nasmehom na obrazu. V vrtcih smo začutili prijetno energijo, sočutje in neverjetno vesel ter optimističen pogled na življenje.

Opravljanje prakse v vrtcih v tujini je bila ena boljših izkušenj, ob kateri smo se naučili veliko uporabnih stvari o delu v vrtcu. Med ogledovanjem države smo spoznali portugalsko kulturo, jezik, običaje, znamenitosti in hrano. Napredovali pa smo tudi v rabi tujih jezikov ter povečali odgovornost in samostojnost.

Lina Lazić, 3. č

Dobra popotnica za življenje

Sem dijakinja 4. letnika programa Predšolska vzgoja. Praktično usposabljanje me spremlja že od 2. letnika in je zame najboljši in najlepši del pouka. Vsakič znova lahko svoje teoretično znanje prenesem v prakso in pridobivam najrazličnejše izkušnje.

V letošnjem letu sem praktično usposabljanje opravljala tudi v tujini. Delo sem opravljala v delovnem centru za otroke s posebnimi potrebami v Litvi. Zame je bila to odlična izkušnja, predvsem pa dobra popotnica za nadaljnji študij.

Menim, da je praktično usposabljanje temelj za kakršno koli nadaljnjo nadgradnjo znanj in spretnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Četudi se dijaki po končanem šolanju ne odločijo za opravljanje tega poklica, je več kot odlična izkušnja za življenje.

Nastja Grošelj, 4. č



O Berlinu in svobodi ...

Dijaki 3. letnika gimnazije na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina, ki se kot drugi tuj jezik učimo nemščino, smo v decembru obiskali Berlin. V sredo, 4. decembra, smo se polni pričakovanj v zgodnjih jutranjih urah odpravili na letališče na Brnik, že čez nekaj ur pa smo se navdušeni vozili s podzemnim vlakom. Mislim, da smo si prav podzemno železnico ter javni promet nasploh vsi zapomnili kot novo, zabavno izkušnjo, polno zmede. Poleg uporabe razvejane mreže javnega prometa smo se naučili tudi različnih novih nemških besed in izboljšali svoje znanje ter praktično uporabo tujega jezika.

Omembe vredna je seveda tudi zgodovina Berlina, skoncentrirana v 20. stoletju. Osebo sem zares začutila občutek sreče, ki smo jo deležni kot svobodni ljudje, ki nismo preganjani zaradi tega, kar smo. O tej vrednoti



sem najbolj razmišljala, ko sem se sprehajala med deli spomenika, namenjenega žrtvam koncentracijskih taborišč, in ob branju krutih zapisov iz njihovih dnevnikov ter ob pogledu na ostanke berlinskega zidu.

Poleg zgodovine smo spoznali tudi delovanje nemške politike. Obiskali smo nemški parlament, z vrha katerega smo lahko uživali ob pogledu na celotno mesto, spoznali pa smo tudi slovenskega veleposlanika, gospoda Buta. Seznanil nas je z nalogami veleposlaništva in pomenom Nemčije za našo državo.

Ogledali smo si tudi številne kulturne stavbe, kot je berlinska katedrala, in si z domačinom ogledali staro mesto Potsdam, polno raznih parkov, dvorov in palač.

Osebo se me je dotaknila prijaznost ter odprtost Berlinčanov, ki so nas prav povsod toplo sprejeli. Celotna ekskurzija je name pustila večji vtis, kot sem pričakovala. Obisk milijonskega mesta je bila namreč zelo zabavna, a obenem poučna, nepozabna izkušnja.

Maša Korečič, 3. b

Vse poti vodijo v Rim

‘Vse poti vodijo v Rim,’ pravi najbolj znan italijanski pregovor. Vsak izmed nas bi moral vsaj enkrat obiskati glavno mesto Italije, znano tudi kot večno mesto. Dijaki tretjih letnikov gimnazije smo se v novembru z vlakom odpravili na 4-dnevno raziskovanje le-tega in se tako поблиže seznanili z rimsko zgodovino, umetnostjo, jezikom in kulturo.

Ogledali smo si mogočni rimski Kolosej, forum, vodnjak Trevi, Panteon, španske stopnice in druge znamenitosti iz antičnih časov, za katere smo si dijaki sami pripravili predstavitev ter s pomočjo profesorjev Matjaža Trošta in Tjaše Terzić vodili sošolce po mestu.

En dan smo namenili ogledu Vatikana, kjer smo si v veličastnem vatikanskem muzeju ogledali številne freske in druga dela znanih umetnikov. Obiskali smo še Michelangelovo Sikstinsko kapelo s čudovitimi poslikavami, baziliko in trg svetega Petra.

Dijaki smo zares doživeli živahen utrip antičnega mesta, saj je bilo veliko časa namenjenega prostemu raziskovanju italijanskih ulic, poizkušanju hrane in nakupovanju. Kot se za ekskurzijo spodobi, smo pridobili novo znanje in veliko videli, obenem pa med sabo še bolj utrdili prijateljske vezi in se domov vrnili s prijetnimi in zanimivimi doživetji.

Tjaša Lisjak, 3. b



Ena izmed poti v Rim

Konec novembra smo se dijaki 3. a in b razreda, ki se kot drugi tuj jezik učimo italijanščino, odpravili v Rim. Ekskurzija je bila nepozabna: poleg mogočnih kipov, vodnjakov, trgov, cerkva ter poslikav v njih me je navdušila hrana. Prave italijanske pizze, testenine (pašta), lazanja, tiramisu, sladoled in kava so nepogrešljiv del izleta v Italijo. Vsega tega pa ne bi mogel izkusiti, če nam profesorja ne bi dala na voljo toliko prostega časa. Lepo je imeti vodene ogleda, se v skupini sprehajati in si ogledovati mesto, a prosti čas je vseeno nekaj posebnega. Sam sem skupaj z nekaj prijateljicami in prijatelji prosti čas izkoristil za obisk dobre restavracije, slaščičarne ali kavarne ter trgovine.



Poleg organiziranosti in poteka izleta mi je bil vseh voden ogled s strani lokalne vodičke, ki nam je z mešanico italijanščine in angleščine predstavila veliko zanimivosti Vatikana ter Koloseja. Eden od zanimivejših delov popotovanja je bila vsekakor vožnja v Rim in nazaj domov. Pot smo začeli z avtobusom, ki nas je odpeljal do Trsta, kjer smo se usedli na vlak ter se brez daljših postankov odpeljali v Rim. Tako kot na vsakem izletu oziroma ekskurziji je bila tudi tokrat vožnja zelo zabavna. Najprej sem dokončal seminarsko nalogo, nato sva si skupaj s sošolko ogledala film, za konec pa smo igrali karte, se pogovarjali in se ob tem resnično zabavali. Vožnja domov je bila najprej bolj umirjena, saj smo bili zelo utrujeni. Ko pa smo si malce odpočili, smo zaživeli in se zabavali.

Žiga Pavlica, 3. b

Izmenjava z Nizozemsko šolo

Marca smo se gimnazijci zdaj že tretjih letnikov odpravili na težko pričakovano izmenjavo. Ta ni bila zgolj izlet v tujo državo, temveč tudi izkušnja, ki nas je za vedno zaznamovala. Pomagala nam je odgovoriti na marsikatero vprašanje, prav tako pa nas je naučila kritičnega razmišljanja, ki je v sodobnem svetu pasti še posebej pomembno. Nepozabna izkušnja nam je prav tako omogočila primerjavo mentalitet, ki sta po mojem mnenju neprimerljivi.

Že sama atmosfera ob prvem stiku z družinami, je bila popolno nasprotje slovenskemu vzdušju. Bili so neizmerno sproščeni in polni pozitivne energije, ki je bila ključna za udobno nastanitev. Prav tako pa sem po prvem pogovoru iz njihovega načina razmišljanja razbral izredno odprtost ter neperfekcionističen način razmišljanja, ki je po mojem mnenju ključen za njihov pozitiven odnos do sveta in družbe.

Četudi nekateri dijaki svojih predstavitev niso izvedli ‘popolno’, so bili tako njihovi starši kot oni sami zadovoljni s svojim unikatnim vložkom, ki je kljub nekaterim napakam prispeval k nepozabnemu zaključnemu večeru. V nasprotju z nami – Slovenci, sami ‘neuspeh’ dojemajo kot pozitivno izkušnjo, s pomočjo katere se približajo želenemu cilju. Njihov način dojemanja neuspeha je gotovo zaznamoval moj način razmišljanja, saj sem s pomočjo tega uvidel slepoto slovenske mentalitete, ki neprestano hrepeni po popolnosti na vseh področjih, kar se mi kot dijaku zdi popolnoma nesmiselno. Sam namreč mislim, da je zahteva po odličnosti tako s strani sistema kot s strani staršev eden izmed glavnih krivcev za izgorelost ter nekreativnost učencev in zatira možnost razvoja in ustvarjalnosti. Morebiti bi lahko omenjen način razmišljanja metaforično označil kot ‘roparja’ časa in najlepših let našega življenja, ki so namenjena uživanju in ne prilagajanju družbenim normam, ki podzavestno krojijo našo življenjsko usodo.

Rok Čebren, 3. b



Kaj sem izkusil na Nizozemskem?

Nizozemska, za nekatere obljubljen dežela, ima zelo zanimivo in posebno kulturo z veliko pozitivnimi elementi. Ljudje so veliko bolj sproščeni, ne obremenjujejo se z mnenjem drugih, ne sekirajo se za posledice in so zelo odprti do drugih narodov, kar smo lahko opazili tudi na šoli. Prav ta njihova sproščenost in neobremenjenost sta najbrž ključ do uspeha, saj je veliko lažje uspeti v sproščenem vzdušju, kot pa da se obremenjujemo za vsako malenkost. Sprejemanje drugih kultur je še eden od pomembnih pogojev za uspešnost, saj edino zlivanje kultur in sodelovanje pripeljeta do napredka.



Hrana je bila zame manjši problem, saj sem vaje jesti vsaj dva topla obroka dnevno. Poleg kraljevskega zajtrka, ki mi je bil sicer zelo všeč, smo se za ostale obroke večinoma zatekali k sendvičem, prigrizkom in hitri hrani. Izjema sta bili dve res dobri večerji. Kolesarjenje, ki je definitivno eden poglavitnih delov nizozemske kulture, se mi je zdelo zabavno. Kar se glasbe tiče, smo spoznali nekaj njihovih hitov, ki kljub neznanju jezika in posledično nerazumevanju besedila gredo v uho.

Nizozemska je zanimiva država z zanimivo kulturo in sproščenim življenjem. Moti me le to, da je masa ljudi zelo velika, prevelika. Nizozemska je glede na obseg velika za dobri dve Sloveniji in ima 17 milijonov ljudi, kar je za dobrih 8 Slovenij.

Izmenjava z nizozemsko je bila ena najboljših stvari, ki mi jih je šola dala, saj sem odnesel veliko več življenjsko pomembnega znanja, kot bi ga prejel v dveh mesecih klasičnega pouka. Bila je nepozabna in zelo poučna izkušnja. Z družino sem prepotoval lep del sveta, vendar je bila ta izkušnja nekaj posebnega. Biti v drugi državi, bivati pri družini in praktično živeti njihov način življenja, je popolnoma drugače, kot obiskati državo kot navaden turist. Kot turist se ne predaš povsem njihovem načinu življenja in posledično ne izkusiš vsega, kar država ponuja.

Zelo sem napredoval pri angleščini, naučil sem se bolj samostojnejšega življenja in razvijal komunikativnost. Nizozemce bom poskušal malce posnemati, tako da se ne bom toliko obremenjeval z nepomembnimi ter živel bolj sproščeno.

Ves teden sem zelo užival in doživljal nepozabne trenutke, vendar je bil prihod domov vseeno eden boljših delov potovanja, saj sem res neizmerno pogrešal našo kuhinjo.

Žiga Pavlica, 3. b

Kaj mi je izkušnja dala?

Že od vedno sem navdušena nad potovanji in raziskovanjem novih krajev in tudi tokrat ni bilo nič drugače. Polna pričakovanj sem se tako s svojimi vrstniki marca odpravila na izmenjavo na Nizozemsko, kjer smo preživeli en teden.

Že prej sem slišala, da se država precej razlikuje od Slovenije, sama pa sem razlike prvič opazila skozi letalsko okence. Pokrajina je namreč popolnoma ravna, v daljavi ni nobene gore niti griča. Razsežno ravnino pokrivajo ogromna polja, ki so si po obliki med seboj enaka. Postavljena so v nekakšne »linije« pravokotnih oblik. Podobno so z višine izgledala tudi mesta. Ceste, ki potekajo skozi ulice, so med seboj povsod vzporedne ali pravokotne. Ogromno je ravnih črt. Nikjer ne vidiš vijiugastih cest, ki so v Sloveniji zelo pogoste.



Naslednja stvar, ki me je presenetila, je bilo hladnejše podnebje, kar ni bil moj najljubši del izmenjave. Med kolesarjenjem po mestu Haag sem opazovala hiše, ki so strnjeno postavljene ena ob drugi. V posameznem predelu mesta so si hiše oziroma bloki vedno izjemno podobni. Všeč mi je bil starinski izgled stavb, k čemur pripomorejo rdeče-rjave opeke, iz katerih so zgrajene.

Podeželje sem opazovala le z letala in avtoceste, videla pa sem kar nekaj rastlinjakov in veliko število vetrnic. Pokrajino si želim obiskati še enkrat pozno spomladi, saj bi tako lahko videla cvetoče tulipane, po katerih je Nizozemska tako znana. Imajo pa tudi kar nekaj rek, ki so v primerjavi s slovenskimi mnogo večje, ampak še zdaleč ne tako privlačne, kot je na primer naša Soča.

Take izkušnje, kot je izmenjava, se mi zdijo nadvse pomembne. Teden izmenjave je enkratno doživetje, ki mlade pripravlja na naše odgovornosti in priložnosti v spreminjajočem se, soodvisnem svetu. Verjetno večina mladih ne razmišlja o lastnem razvoju, dokler ne doživijo dogodka, ki vsaj malo spremeni njihovo življenje – nekaj, kar spremeni njihovo perspektivo. Prihod v tujo državo k nepoznani družini pa zagotovo v naši notranjosti povzroči presenečenje, mogoče celo nekoliko nelagodja. Zdi se mi, da sem sama zaradi takih doživetij bolj samozavestna, družabnejša, samostojnejša, prilagodljivejša in strpnejša. Poleg tega odkrivanje nove kulture pomeni tudi učenje o svoji kulturi in o sebi, zato sem za izkušnjo izmenjave zelo hvaležna.

Ana Stopar, 3. b



Nepozabna izkušnja, ki vsakogar obogati

Tokrat sem bila prvič na Nizozemskem in prvič sem letela z letalom. Na izmenjavo sem se odpravila brez pričakovanj. Niti sanjalo se mi ni, kako bo ta teden sploh potekal. Najbolj me je skrbela komunikacija v angleščini, ampak kot se je kasneje izkazalo, s tem nisem imela težav. V tem času sem spoznala Nizozemsko, poskusila lokalno hrano ter se seznanila z njihovo kulturo in šolskim sistemom. Prostega časa sem imela zelo malo, saj smo si skupaj z družino ogledali veliko različnih krajev, kot so Rotterdam, Delft, Haag ter botanični vrt Keukenhof. Nekega dne smo se z avtom odpeljali tudi v bližino edinega gozda v okolici Voorburga in se peš odpravili po sprehajalnih poteh skozi gozd. To je eden izmed redkih krajev, kjer lahko uživaš v neokrnjeni naravi.

Nizozemska hrana mi je bila všeč. Vsak dan sem poskusila nekaj novega. Jedli smo tradicionalno nizozemsko hrano, mehiške in indonezijske jedi ter japonski suši. Prvič sem tudi jedla surovo ribo in imela je boljši okus kot sem pričakovala. Vsepovsod smo se vozili s kolesom, če pa so bili kraji med seboj bolj oddaljeni, smo se peljali s tramvajem.

Družina, pri kateri sem bivala, je bila zelo prijazna, hkrati pa sta me Tijmen in Annet prijetno presenetila s svojim znanjem o zgodovini Nizozemske. Po pripovedovanju večine sošolcev sem prepričana, da sva se z Matijo imela najlepše.

Te skrbne, prijazne in ljubeče družine Weijermars ne bom nikoli pozabila, saj mi je Nizozemsko predstavila v najlepši luči, ki ostaja v meni kot enkratna in nepozabna pravljica resničnost. Hvaležna sem tudi sošolcu Matiji, ki si je z mano delil to čudovito družino.

Nikoli si ne bi mislila, da bom kdaj sama odšla v tujo državo med tuje ljudi. Pa vendar sem zbrala pogum in odšla s sošolci na Nizozemsko. Po obisku Nizozemske sem bogatejša za nepozabno izkušnjo, ki mi bo za vedno ostala v lepem spominu. Zdaj tudi bolj cenim naravo, ki jo imamo v Sloveniji, predvsem gozdove, jezera, reke in gore. Na Nizozemskem je povsod, kamor se obrneš, sama ravnina, brez hribov in gora. Tudi reke so pri nas veliko bolj čiste kot na Nizozemskem.

Teja Štrekelj, 3. a



Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Opazanja o življenjskem slogu Nizozemcev

Nizozemci živijo izredno hitro življenje. Dan začnejo veliko kasneje in ga posledično tudi kasneje končajo. Toplih obrokov skorajda ne poznajo. Izjema so obilne večerje ob zelo poznih urah. Zajtrka navadno nismo jedle. Kosilo je predstavljal sendvič z različnimi namazi, med obroki pa so se zvrstili razni prigrizki. Zdelo se mi je, kot da sadja in zelenjave ne poznajo, saj sem le tu in tam zaužila kakšno jabolko. Ostali obroki so bili večinoma iz vrečke, namenjeni hitri pripravi. Ko sem jih povprašala po njihovi tradicionalni hrani, nisem dobila odgovora, saj hrana za njih pravzaprav pomeni razne čokoladice in ploščice, včasih palačinke (pa še te so bile iz vrečke).

Nizozemci so izredno odprti ljudje. Sprejemanje drugačnosti je med njimi nekaj popolnoma vsakdanjega. Človeka ne ocenjujejo po načinu oblačenja, po mobilnem telefonu, ki ga ima, niti po spolni usmerjenosti. Mislim, da je to lastnost, ki je ljudem v Sloveniji primanjkuje, saj imamo začrtane standarde "normalnosti" in ljudi, ki so drugačni od nas, velikokrat ne sprejemamo.

Izmenjava me je zelo obogatila. Zelo sem vesela, da sem imela priložnost videti tujo državo in za en teden sprejeti njihov način življenja. Začela sem ceniti dom in ljudi, ki me čakajo doma, obenem pa spoznala, da je tudi Slovenija zelo lepa država. Predvsem sem vesela, da lahko živim drugačen način življenja, kot ga živijo ljudje tam. S tem mislim predvsem na to, da zaradi hitrega življenja in poznih jutur skoraj nimajo časa za družino.

Sara Flandja, 3. a



Presenečenja

Glede hrane sem bil nekoliko presenečen. V njihovi prehrani nisem niti enkrat okusil juhe. Vsi so navajeni na hitro hrano. Vsak drugi dan so nas peljali na razne pice in hamburgerje. Tudi zelenjave ni bilo veliko. Čudi me, kako lahko neprestano jedo prigrizke, namesto da bi si naredili konkreten obrok. S takim načinom prehranjevanja potešijo lakoto le za kratko časovno obdobje. To je porušilo mojo prehranjevalno navado.

Od izmenjave sem odnesel veliko novega znanja, predvsem na področju sodelovanja. Slednje je bilo ključno pri izdelavi končnega izdelka. Med seboj smo izmenjali tudi veliko pogledov na svet. S tem smo prišli do ugotovitve, da smo različnega mnenja glede določenih situacij v svetu. Moje mišljenje se je spremenilo predvsem na podlagi tega, da moramo za naš planet skrbeti, da bo v dobrih pogojih. S tem bi zagotovili prijetno življenje prihodnjim generacijam. Pozitivna izkušnja je bila predvsem vožnja s kolesom, negativna pa vsekakor hrana. Še bi se vrnil na Nizozemsko, vendar tam ne bi nikoli živel. Po vrnitvi v Slovenijo sem spoznal, da smo lahko zelo zadovoljni z okoljem, v katerem živimo. Imamo možnost obiskati tako gorska pobočja kot tudi obalne predele.

Matej Oder, 3. a

Občutek svobode in brezskrbnosti

Ta novo odkrita država se mi je vtisnila v spomin in menim, da jo bom še obiskala, saj mi je všeč prijaznost in dostopnost domačinov in njihovo doživetje življenja, ki je izrazito umirjeno. O stvareh, ki bi se morda lahko zgodile in ne bi bile ugodne, ne skrbijo. S tem dosežejo, da v življenju veliko bolj uživajo, vidijo lepo v malih stvareh in si velikokrat poenostavijo življenje. Tak način razmišljanja mi je blizu. Vzdušje v celotni deželi je sproščeno, prebivalci ne obsojajo, so mirni in sproščeni, narava daje občutek svežine in med potovanjem po Nizozemski sem čutila občutek svobode in čiste brezskrbnosti. To so tudi razlogi, da bom to dežela zagotovo še obiskala.

Živa Ceket, 3. b



Po tednu, ki sem ga preživela v tuji državi, lahko rečem, da sem z letala stopila odprtejša do novih stvari, strpnejša, polnejša energije in bogatejša za mnoge izkušnje. Vključiti sem se morala v novo družbo, saj večine časa nisem preživela s svojimi najbližjimi prijatelji. Navadila sem se zabavati tudi takrat, ko ni vse tako, kot bi si morda želela. Nizozemska kultura me je posebej prepričala z njihovo odprtostjo in sprejemanjem drugačnosti. Nedvomno se bom še vrnila v to zanimivo, posebej »ravno« in drugačno državo.

Maša Korečič, 3. b

Prijazni gostitelji

Na Nizozemskem smo za teden dni bivali vsak pri svoji novi družini. Mojo izkušnjo je posebej zaznamovala štiričlanska družina moje gostiteljice Floor. Že od drugih sem slišala, da so Nizozemci precej gostoljubni in prijazni in družina je to dejstvo potrdila. Od staršev sem bila deležna toplega, ustrežljivega odnosa ter zanimivih pogovorov, kar je omogočala njuna tekoča angleščina. Z gostiteljčinim bratcem sem imela manj stika, saj se angleščine uči le dve leti in mu jezik ne gre še tako dobro.

Že prvi dan so me pozdravili s tipičnim nizozemskim obrokom, ki me ni razočaral. Kar se tiče hrane, sem se najbolj veselila domačih večerij, saj sta starša odlično kuhala. Ker pa smo dijaki naše šole navajeni na topel obrok, po pouku pa na kosilo, kdaj majhen sendvič s čokoladnim namazom ni čisto zadostoval. Sama sem se hitro naveličala sladkarij, pogrešala pa sem sadje in zelenjavo.

Večino prostega časa smo preživeli zunaj ali pa smo se družili pri kom doma ob gledanju filmov in igranju družabnih iger, zato sem čas z družino preživljala samo zvečer, ob večerji. Pogovor med nami je tekел o različnih stvareh, od potovanj pa do šolskega sistema.

Prijaznim staršem prevoz ni predstavljal večjega bremena, saj so nas rade volje zapeljali do oddaljenega kraja ali pa za prevoz poskrbeli v poznih, temnih urah. Največ transporta pa sem opravila s kolesom, kar je bila zame največja sprememba, saj doma hodim, uporabljam javni prevoz ali pa za prevoz prosim starše. Presenetilo me je, kako velike razdalje premagujejo s kolesi. Četudi je bila vožnja kolesa v taki meri zame nova, me ni motila, še več, zdela se mi je zanimiva in sproščujoča.

Kultura

Menim, da se naša ter nizozemska kultura precej razlikujeta. Razlika je že v obnašanju ter sporazumevanju med ljudmi. Ljudje se sporazumevajo v nizozemščini, ki se mi je zdela kot mešanica nemškega, angleškega in malo francoskega jezika. Sama sem tudi razumela nekaj besed v nizozemščini, ker se učim nemščino in so nekatere besede ter stavki podobni nemškimi, nekoliko različna je le izgovorjava. Presenetilo me je, da Nizozemci govorijo zelo dobro angleščino. Vedela sem, da naši partnerji govorijo odlično angleščino, presenetilo pa me je dejstvo, da dobro angleščino govorijo tudi natakariji, prodajalci, vodiči v galerijah ter drugi ljudje, s katerimi smo imeli stik. Tega nisem pričakovala, saj tega nisem doživela v drugih tujih državah, ki sem jih obiskala.

Nizozemska glasba, ki sem jo slišala, je bila večinoma rap glasba. Opazila sem, da so Nizozemci na svojo glasbo ponosni ter jo poslušajo ob vseh priložnostih. Radi jo tudi predstavijo tujcem, saj jih zanima mnenje o njihovi glasbi. Tukaj vidim tudi razliko med nami ter Nizozemci, saj moja generacija posluša večinoma angleško glasbo ter ne daje posebnega poudarka naši narodni glasbi. Menim tudi, da sami nismo tako ponosni na svojo domačo glasbo ter izvajalce, kot so Nizozemci na svoje.

Hrana na Nizozemskem mi ni bila všeč. Zaradi njihovega hitrega načina življenja jedo predvsem prigrizke, sendviče ter hitro hrano – hrano, ki te ne nasiti. Kadar si vzamejo čas in kuhajo doma, hrane ne pripravijo sami večinoma jo kupijo že v naprej pripravljeno in jo samo pogrejejo. Dobila sem vtis, da so Nizozemci odprti do drugih kultur in da se radi pokažejo v najboljši luči. Radi pokažejo, kaj vse imajo v svoji državi, in na vse to so tudi zelo ponosni. Turistom radi obrazložijo njihovo predstavijo kulturo in jim povejo stvari, ki jih turisti o njihovi državi ne vedo. Ko smo šli na pijačo, so si sošolci naročili limonado, namesto limonade pa so dobili malinovec. Ko so se že želeli pritožiti, jim je Kirsten razložila, da pri njih limonada ni narejena iz limon.

Jaz na tujem

Sama sebe po izmenjavi vidim kot samostojnejšo, odprtejšo in strpnjejšo. Lažje se tudi prilagam. Bogatejša sem za pomembno izkušnjo, ki mi bo še dolgo ostala v spominu in vplivala na moje nadaljnje razmišljanje. Naučila sem se, da se naše življenje zelo razlikuje od življenja ljudi v drugih državah in njihovih navad, zato je prav, da smo strpni in da se prilagodimo njihovem načinu življenja. Sama sem imela zelo pozitivno izkušnjo, saj je bil moja partnerka zelo prijazna in skrbna, pokazala mi je veliko stvari, za kar sem ji resnično hvaležna. Presenečena sem bila nad tem, kako sproščeno in enostavno ljudje živijo, nič se ne sekirajo, nič niso pod stresom. Živijo na način "če bo, bo, če ne, pa pač ne bo". Tak način življenja me je presenetil, saj se mi zdi, da v Sloveniji vsi hitimo in se preveč obremenjujemo z nepotrebnimi stvarmi, na katere večinoma ne moremo vplivati. Od zdaj naprej bom tudi sama poskušala živeti bolj sproščeno in se ne obremenjevati, ker menim, da je tako "svet lepši".

Vtisi po obisku Nizozemske so res enkratni, izkušnja je bila nepozabna, lahko smo spoznali kulturo iz "prve roke", saj smo en teden živeli pri Nizozemcih in opazovali, kako živijo, kako izgleda njihov dom. Menim, da ne bi bili deležni enake izkušnje in spominov, če bi na Nizozemskem spali v hotelu. Priznati pa moram, da sem Slovenijo pogrešala, najbolj sem pogrešala našo hrano.

Taša Ličen, 3. b

Šola

Izmenjava z Nizozemsko šolo nam ni dala le znanja s področja tem, na katerih smo gradili naše projekte, temveč tudi znanje, ki ga ni mogoče pridobiti v šolskih klopeh. Naučili smo se veliko o njihovi kulturi, načinu življenja, njihovem razmišljanju in o šoli in šolskem sistemu, ki se seveda razlikujeta od našega. Sicer sama le-tega nisem občutila, a vendar lahko o tem sklepam na podlagi podatkov, prejetih s strani nizozemskih dijakov.

Šola Sint-Maartenscollege precej večja od naše, saj jo obiskuje približno 1200 dijakov, kar je veliko več, kot je dijakov na naši šoli. Poleg tega je notranjost zelo svetla, saj imajo vse učilnice veliko oken, kar verjetno tudi prispeva k boljši koncentraciji in razmišljanju. Pouk za razliko od nas začenejo bolj pozno, večinoma ob 8.30 ali 9.20, včasih pa tudi ob 11.15. Ker lahko zjutraj dlje časa spi, popoldan več časa preživijo v šoli, kar mi osebno ne ustreza tako zelo. V šolo gredo vedno s kolesom, kar mi je zelo všeč, saj se lahko že navsezgodaj nadihajo svežega zraka in se tako pripravijo na pouk s čistimi mislimi.

Nizozemskega šolskega sistema ne poznam natančno. Velika prednost se mi zdi, da imajo dijaki možnost izbiranja predmetov. Odločijo se za tiste, ki se jim zdijo zanimivi in potrebni pri njihovem nadaljnjem izobraževanju. Seveda osnovni predmeti, kot so matematika, angleščina in nizozemščina, ostajajo pri vseh v enaki meri, a dijaki se lahko usmerijo v tisto smer, ki jih bolj zanima. Posledica tega je, da so uspešnejši, ker niso prisiljeni v učenje stvari, ki jih ne zanimajo. Tako lahko v šolo hodijo z veseljem in se obenem že usmerjajo v področje, ki jih navdušuje. Presenetila me je njihova sproščenost, ki je morebiti posledica tega. Glave si namreč ne polnijo z nezanimivimi podatki in se ne ustavljajo toliko ob neuspehih.

Po izmenjavi lahko rečem, da se počutim polno; ne le novega znanja, temveč tudi novih dogodivščin, prijateljstev in spoznanj, ki so mi odprla nove poglede na svet. Izmenjava me je naučila kritičnega razmišljanja in mi ponudile možnost primerjanja držav med seboj. Tako lahko že v šolskem sistemu Nizozemske in Slovenije opazim razliko, ki je več kot očitna, kar se odraža pri razmišljanju dijakov in njihovih pogledih na svet.

Tjaša Lisjak, 3. b



Hosting the Dutch and creating new bonds

From 13th to the 19th of October in 2019 the Dutch students from Saint-Maartens college in the Netherlands visited Slovenia for the fifth time in a row. This year's week was dedicated to sustainable development goals but we also did our best to make their experience as enjoyable as it could be.

The exchange can be a very nice opportunity to meet new people. Spending one week with a total stranger can seem scary and new at first, but it can turn out to be one of the best experiences in your life. You can either meet someone who is completely your type or someone who is just not. If you're very lucky you may also find a life-time friend. But either way, you grow close to the person you are hosting and create a bond with them.



In our case, we made good friends over the week and it was a little hard at the end, when they had to go back. But we all knew, that we would get to see them again in March, when we go to the Netherlands and see this beautiful country.

In the exchange week you can sometimes find it hard to have to speak a different language all week and spend all the time together. At those times, you can remind yourself of the positive moments that happened during the week. The best thing about it is that you get to know a lot of new people and see how other teenagers live around the world. You share stories, experiences and some good memories in the week you live under the same roof.

A really enjoyable part is also working on projects of your choice. There are different groups, and every group works a little bit differently but all related to the topic. A problem might appear in the middle of the week when you're starting to get exhausted. Nonetheless, the final

product is worth the effort. If you doubt that exchange can be a very nice experience at the beginning, that doubt disappears during the week and you can only see the positive side of it and the new experience you got.

In our case, the exchange went more smoothly than expected. We didn't have problems with getting to know each other. The Dutch were open and very communicative. We spent a lot of time in cafes and hanging out in the evening when we played cards and learned a lot about them. It never got boring and it seemed like everyone was having a good time. We found a few difficulties at the end, but nothing we couldn't solve immediately. The hardest part of it all was for sure saying goodbye. Even if it was just one week, we can say that we've made a lot of new friends.

Through the week we had a lot of trips around Slovenia, for example to the Škocjan caves and Ljubljana. We also went biking around the Vipava valley, where we enjoyed the fresh air and the beautiful view. With those activities we grew closer to our partners and were active, instead of just being inside. We also made friends with exchange partners of other students, so this really is the perfect opportunity if you want to make some new friendships.

The last day each project group had to present what they had been working on for the past week. In the project groups you didn't have your partner, but two different students, so you could forge even more friendships, this time with people with similar interests as you.

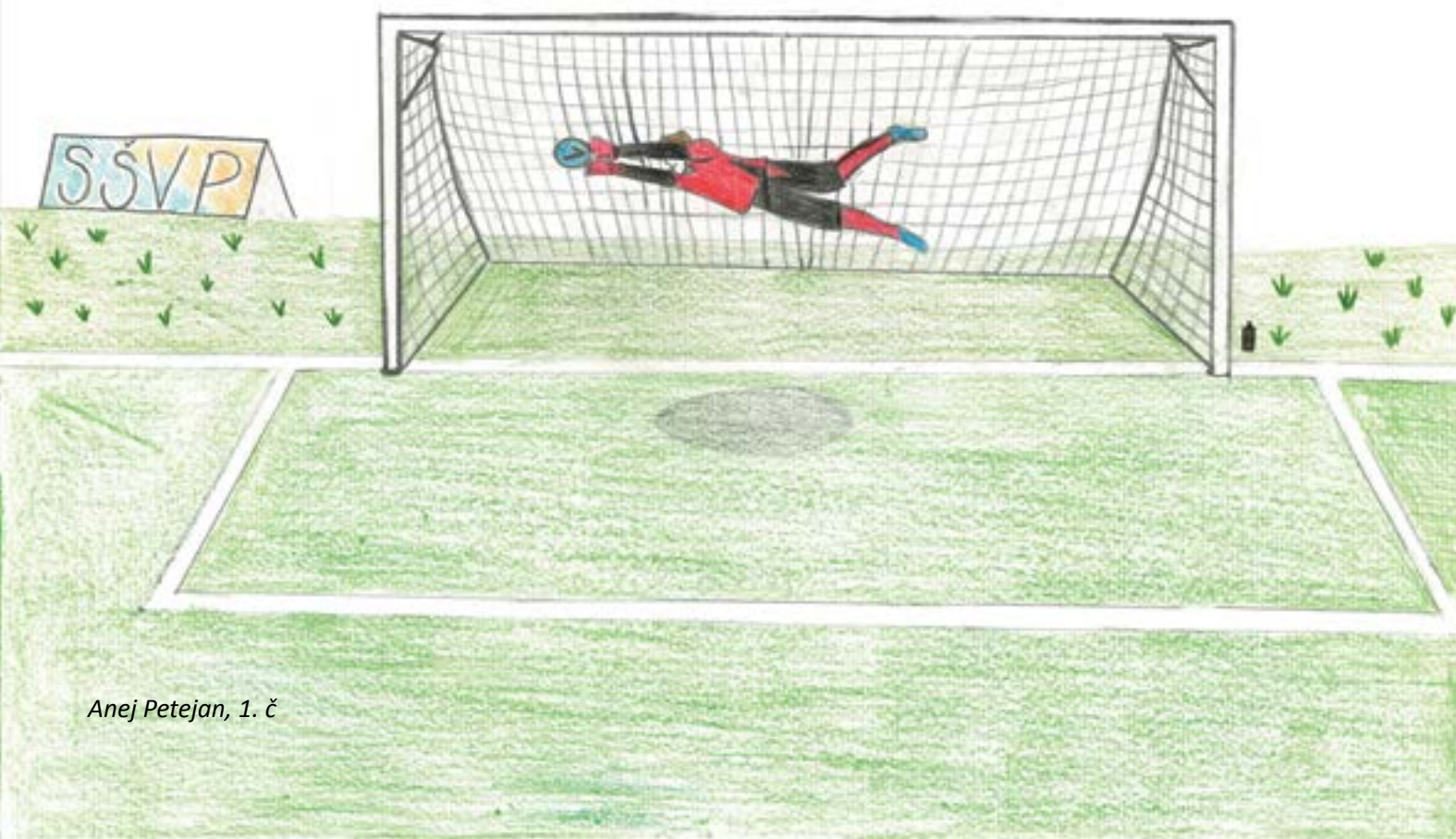
In the name of all students participating in the exchange we can say that it caused a lot of worries at first but ended in great joy and laughter.

Urška Žgavec in Nina Čermelj, 2. a



ODKRIVANJE NEZNANEGA

v dijaškem domu



Anej Petejan, 1. č

Decembrsko dogajanje v našem Domu

Decembra se je v Dijaškem domu Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina pripetilo veliko zanimivih stvari in dogodkov.

V začetku meseca smo se nekateri domski dijaki odpravili na izlet v Ljubljano. Naprej so nam vzgojitelji pokazali pot do kinoteke, kjer smo si v poznih popoldanskih urah ogledali film Last Christmas, ki nam je bil zelo všeč. Pred ogledom filma smo imeli nekaj prostega časa. Nekateri dijaki so se dobili s prijatelji, drugi so se sprehodili po okrašeni Ljubljani, kjer se na vsakem vogalu najde kaj slastnega za pod zob.

V sredo, 18. decembra, smo imeli praznično večerjo. V naši vzgojni skupini smo pripravili voščilo, ki smo ga sestavili iz pridevnikov, ki so zaznamovali preteklo leto 2019, ter iz pridevnikov, ki opisujejo želje za prihajajoče leto. Po prebranem voščilu smo razrezali torto. Ves



večer je v ozadju igrala božična glasba.

Naslednji dan, v četrtek, smo se namesto drugega dela učnih ur odpravili na drsanje v grajsko obzidje. Nekateri dijakinja iz vzgojne skupine smo svoje znanje na drsalkah urile na ledeni ploskvi, ostale pa so prijetno kramljale. Kljub prazničnemu vzdušju je bil december zelo stresen, saj smo imeli veliko pisnih in ustnih ocenjevanj.

Teh lepih spominov pa ne bi mogli ustvariti brez naših vzgojiteljev, ki so vse tako skrbno pripravili in načrtovali.

Ana Podobnik, Ana Jurca, Kristina Kavčič, Kara Drobnič



Ker želijo vedeti

Prvi teden novega leta je nedvomno zamajal svet. Ne tako daleč stran, na Bližnjem vzhodu, se je zgodilo nekaj, kar bi lahko imelo posledice tudi za našo staro celino. In čeprav se te dni skorajda vsi »odrasli« pogovarjajo o posledicah ameriškega atentata na iranskega vojaškega generala Kasema Solejmanija, me je dejstvo, da o tem želijo govoriti tudi dijaki, presenetilo.

Ne, ni me presenetilo, ker bi mislila, da so mladi nevedni, ampak zato, ker so želeli svoj prosti čas nameniti pogovorom o svetovnem, pravzaprav političnem dogajanju. Politika je vendarle za stare ljudi, sem si mislila. Zakaj bi mlade, ki lahko spremljajo karkoli, zanimala tako kompleksna zgodba?

A sem kmalu ugotovila. Več kot dvajset dijakinj in dijakov Dijaškega doma Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina je ob 17. uri prišlo v skupno sobo in na poziv vzgojiteljice odložilo svoje mobilne telefone. Priznam, vmes sem z enim očesom na hitro preverila, če koga novinarsko razlaganje zgodbe dolgočasi in je v roke že prijel zanimivejšo zadevo. A je večina strmela in, vsaj izgledalo je tako, z velikim zanimanjem poslušala tisto, kar sem lahko povedala o svojem nedavnem službenem raziskovanju Iraka in o tamkajšnjih razmerah. Po uvodnem delu in prikazu Dnevnika Televizije Slovenija, v katerem smo novinarji in dopisniki te medijske hiše obsežno poročali o dogodkih v Iraku, Iranu, Združenih državah Amerike in Sloveniji, sem predlagala, naj dijaki sami vprašajo tisto, kar jih zanima.

Vprašanja so bila več kot na mestu. Trudila sem se, da bi iz svojih izkušenj in večletnega dela v Zunanjepolitičnem uredništvu Televizije Slovenija, razložila vse, kar so želeli izvedeti. A mi najbrž ni uspelo. Ker je zgodba tako zapletena, ker so tekomovanja za prevlado na svetu včasih nerazumna, so tudi dijaki ponekod ostali brez logičnih odgovorov. In včasih brez odgovorov ostanemo tudi novinarji.

A jaz sem tokrat odgovor na svoje vprašanje dobila. Dijaki so želeli o tem govoriti, ker preprosto želijo vedeti. Vedo, da ne živijo v milnem mehurčku, da je svet okoli njih živ in se spreminja. Vedo, da so države odvisne druga od druge in da nobeno svetovno dogajanje ni in ne bo zaobšlo Evrope. In potrebujejo razlage. Zavedajo se, da je dobro med poplavo zabavnih Instagram zgodb prebrati tudi takšno, ki ni zabavna, a bo bistveno bolj vplivala na njihova življenja, potovanja in nenazadnje varnost sveta.

Ker mladost ni samo norost, temveč tudi odgovornost. In dijakinje in dijaki Dijaškega doma Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina se je nedvomno zavedajo.

Petra Marc, nekdanja pilonovka in novinarka TV Slovenija



Kaj sem izvedel pri debatnem krožku?

V okviru debatnega krožka je 15. januarja potekala debata o sporu med Iranom in Združenimi Državami Amerike, ki je v medijih pogosto naslovljen kot naslednja svetovna vojna. Krožek je obiskala novinarka zunanje politike za Televizijo Slovenija, Petra Marc, ki je o temi poročala za oddajo Globus.

Zakaj je do spora med državama sploh prišlo?

Na vprašanje je zaradi dolgotrajnih trenj med državama težko odgovoriti. Eden od razlogov je bila prepoved ZDA oborožitve Irana z jedrskim orožjem, ki Iranu odpove celoten jedrski program. Petra nam je prepoved jedrskega načrta razložila kot način zavarovanja sveta pred zlorabo atomskih bomb. Ta razlog predpostavlja, da je samo ena od držav nevarna in se morajo druge pred njo zato varovati. Amerika ima v svetovni politiki o jedrskem orožju glavno besedo in se propagira kot država, ki stremi k svetovnemu miru, četudi je edina država, ki je to orožje uporabila za masovno uničenje dveh mest in več kot dvesto tisoč življenj civilistov. Drugi, še pomembnejši razlog in jabolko spora, je nafta. Iran je četrta država na svetu po količini nafte in ima celotno ekonomijo skoncentrirano okoli le-te. ZDA, željna nafte, poskuša svoj vpliv širiti v arabske države, kjer se nafta nahaja. Zato se vmešava v notranjo politiko tamkajšnjih držav. Med njimi ima tudi nekaj zaveznic, proti Iranu pa je tudi že delovala v iransko-iraški vojni, ko je z denarjem in orožjem pomagala Iraku. Izgleda, da so spori med državama globoki in bo reševanje le-teh težavno. ZDA so izvedle tudi atentat na Quasema Soleimaniya, zelo priljubljeno osebo v Iranu, ki se je borila proti ISIS-u in s tem še povečala grožnjo vojne. Žalostno pa je, da se mnogi ne zavedajo, da bi imela morebitna vojna hude posledice tudi za prebivalce ZDA. Iran je namreč močnejši od Afganistana, Libije, Iraka ... in vojna z njim bi terjala veliko žrtev na obeh straneh.

Kaj morebitna vojna pomeni za Slovenijo?

Negativne posledice morebitne iraške vojne bi čutili tudi v Sloveniji. Morda ne tako močno kot kje drugje, a čutili bi jih. Kot prvo, smo v NATO paktu, kar pomeni, da bi morali v Iran tudi slovenski vojaki. Kot drugo, vojna bi sprožila nov begunski val, morda še hujši kot vsi prej. Kot tretje, vojna bi imela negativen učinek na svetovno gospodarstvo. Kljub vsemu izgleda, da se iz zgodovine ni človeštvo ničesar naučilo. Kar naprej so prisotni konflikti, ki skoraj vedno preidejo v prelivanje krvi. Sleherni izmed nas bi se moral tega zavedati in namesto sovraštva do drugih ljudi širiti humanost.

A. Š.

Športna in kulturna dogajanja v dijaškem domu



V dogovoru z bivšo dijakinjo naše šole, lastnico studia Sport Pole Dance in trenerko Iris Batista, smo v oktobru obiskali prostore, kjer že od leta 2015 poteka vadba za otroke in odrasle. Predstavila nam je vadbo pole dance in pole spinning, naše dijakinje so se lahko tudi preizkusile v vadbi ob drogu in se prepričale, kako naporen in težak je ta šport. Eden od štirih trenerjev, Tomas Tuza, ki poučuje sodobni ples, nam je osnove le-tega predstavil v našem domu.



V četrtek, 14. 11. 2019, so nas obiskali dijaki in vzgojiteljica iz Dijaškega doma SGLŠ Postojna, da se v prijateljskem duhu pomerimo v odbojki. Gostje so povedli v nizih z 1 : 0, a naši fantje so se odlično borili, na tribunah pa so jih glasno spodbujale navijačice. Drugi niz si je po borbeni igri priigrala domača ekipa ter tako izenačila na 1 : 1. Da bi dobili zmagovalca, smo odigrali



še tretji niz, ki je po lepi in izenačeni igri znova pripadel domačim dijakom. S končnim rezultatom 2 : 1 je zmaga ostala doma, v Ajdovščini. Po tekmi smo nadaljevali s športnim druženjem. Ekipe fantov so se pridružila še dekleta in z mešano ekipo smo odigrali še par nizov. Ob koncu je sledil športni pozdrav, zahvala gostom za obisk ter povabilo, da se še kdaj srečamo.

Na siv in deževen sredin večer, 27. novembra, so v dijaškem domu zasijale glasbene zvezdice. Pevske, glasbene in plesne nastope so prispevale prizadevne dijakinje našega doma in dijaki Dijaškega doma Portorož, program pa sta spretno povezovali Ana in Nina. Medse smo povabili gostjo Julijo Rejc, kantavtorico, še lani dijakinjo, ki nas je prevzela s svojimi skladbami, njihovo vsebino in izvirnostjo. Sama se je naučila igrati kitaro,



skozi glasbo izraža svoja čustva in doživljanja ter pri tem neizmerno uživa.

Večer smo zaključili z druženjem dijakov iz dijaških domov Postojna, Portorož in vedno na "žur" pripravljenih dijakin našega doma, ki so razgrele vzdušje, s svojo dobro voljo in poskočnostjo pa naredile večer poseben in nepozaben.

V sredo, 22. januarja, smo se nekateri fantje iz dijaškega doma odpravili v Vipavo na nogometni turnir, kjer smo se pomerili z ekipama iz Nove Gorice in Vipave.



Najprej smo igrali proti goriškim fantom, ki so ves čas vodili igro in končali s prepričljivo zmago. Druga tekma pa je potekala proti Vipavcem. Bila je bolj izenačena in napeta, a je na koncu zmagala ekipa Dijaškega doma Vipava. Bilo je naporno, a smo se zabavali in uživali ob igranju. Po končanem turnirju smo se vsi izmučeni vrnili v Ajdovščino.

Naslednji teden, 29. januarja, pa smo obiskali Dijaški dom Nova Gorica, da se pomerimo v košarki. Prvenstvo se je odvijalo v telovadnici Osnovne šole Frana Erjavca. Ekipa fantov Dijaškega doma Nova Gorica je bila žal pretrd oreh za nas, vendar smo z vso vnemo in borbenostjo pokazali, kaj zmoremo.

Dijaki in dijakinje dijaškega doma ter vzgojitelji

Oda Wajdušni

Wajduska lepota moja!

O hublja ti prelep izvir,
ti si moj'ga srca vir.

Ko do izvira Hublja priletim,
navdih za pesem pridobim,
narava me prevzame
in mi dih vzame.

Učna pot že vabi me,
da po njej sprehodim se,
tam pa srečam še medveda,
ki predaja mi pozdrave z Bleda.

Ko pa na Bled odidem,
hitro do kremšnite pridem,
po kremšniti zadiši mi pica,
ki jo rada je kraljica.

Naša ljubezen do Hublja je strastna,
pa tud' če je pica kraljica tud' krasna,
Hubelj še vseen' pr' n's zmaga
in spet smo pr'šli do wajduskega praga.

Tukaj doma pašta je naša,
ki slovensko hrano vso prekaša.
Burja tukaj je doma,
vetrovna je naša pravljica.

Kukaj naša fejevrit je pekarna
in Sonček najbol'ša je lekarna.
v Avetu svoj cajt zabija
vsa wajduska mularija.

Me v domu zdej živimo,
med odmorom večino cajta spimo,
kadar pa do spanja nam ni,
na učnih učimo se,
al' pa nas nočna po traktu lovi.

Naša jutra so zanimiva,
četud' se kdaj zgodi k'šna kozlarija.
Na zajtrku še vsi zaspani,
pri pouku pa ful razigrani.

Takoj po pouku na kosilo odidemo,
da odmor čim daljši bo.
Na učne zmeraj točno pridemo
in tam vse pridne smo zelo.

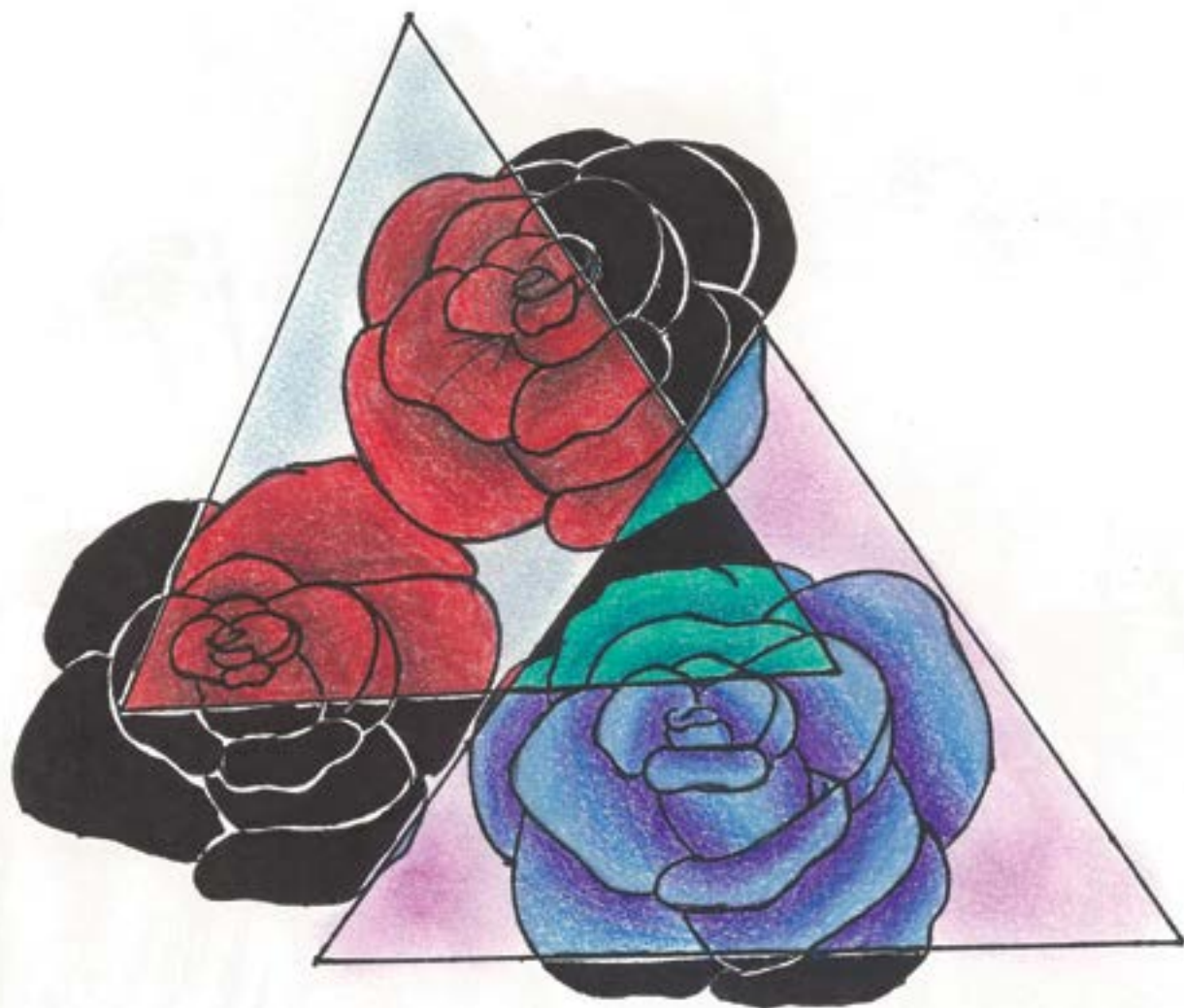
Po učnih večerja nas čaka
in tudi najbolj lačen jo dočaka.

Prišli smo skoraj čez cel dan,
ki, recimo, da bil je še kar nasmejan.
Zvečer zabavamo se,
dokler vzgojiteljica ne prispe.
Takrat v post'lje se odpravimo,
a še sobo prej pospravimo.

Tako naše srednješolsko je življenje,
ki ga uživamo naprej!

Ana Podobnik, Ana Jurca in Kristina Kavčič, 1. č

ODKRIVANJE NEZNANEGA

skozi
umetnost

Sabina Vidmar, 2. d

Projektno delo pri pouku
slovenščine

Ivan Cankar – literarni revolucionar



Hana Bizjak, 4. a

Z dijaki letošnjega 4. letnika gimnazijskega programa smo se s projektним delom srečali že v lanskem šolskem letu, ko smo v okviru sklopa Evropska in slovenska moderna obravnavali Ivana Cankarja. Dijaki so poleg obravnavane snovi v razredu samostojno raziskovali življenje in delo mojstra slovenske besede, svoje raziskovalno delo pa so predstavili sošolcem v govornem nastopu. Dijaki so na tak način samostojno brali, doživljali in vrednotili besedila Ivana Cankarja, predvsem črtice, obenem pa so razvijali zanimanje za zgodovinsko in literarno preteklost ter sedanost. Z aktivnimi oblikami dela so oblikovali samostojne zaključke, mnenja in stališča, ki temeljijo na literarnih in zgodovinskih delih.

Poleg raziskovalnega dela so dijaki v svojih govornih nastopih, ki jih je bilo užitek poslušati, izrazili tudi



Hana Bizjak, 4. a. Pridobljeno znanje o Ivanu Cankarju

in njegovem času so predstavili v obliki kamišibaja, po motivih iz Cankarjevih črtic so posneli kratke igrane in animirane filme, izdelovali so časopise, dnevniške zapise, instagram objave, celo haikuje ... Vsak od njih pa se je preizkusil tudi v pisanju črtice.

Letos projektno delo nadaljujemo, saj bodo maturantje v maturitetnem eseu pokazali poznavanje Cankarjeve dramatike. Delo smo začeli na novembrskem projektne dnevu, kjer smo odkrivali Cankarja kot literarnega revolucionarja, ki je slovensko dramatiko povzdignil na evropsko raven, obenem pa presegal žanre. Pri delu se nam je pridružila tudi nekdanja dijakinja, Natali Panič Nardin, študentka FDV. Za raziskovalno delo smo uporabili metodo spletne kavarne, na plenarni predstavitvi pa predstavili izdelane plakate in twitter profil, ki si ga lahko ogledate na povezavi:

<https://twitter.com/trajnost>.

Vabimo pa vas, da si nekaj dijaških črtic in izdelkov ogledate tudi v tej številki Izvira.

Mateja Ceket Odar in dijaki 4. a



PODSTREŠJE

V babičini stari hiši je bilo podstrešje. Večkrat sem se potuhnil tja, ko sem hotel biti sam. Bilo je pravo skrivališče zame, še posebej takrat, ko so bile moje misli zmedene in otožne.

Skozi majhna vrata sem vstopil v to pajčevinasto kraljestvo. Takoj sem zagledal kupe knjig, nekatere so ždele kar na tleh, druge so počivale na policah, tretje pa so odprte čakale, da jih bo mogoče nekdo odprl in začel brati. V knjigah je bilo bogastvo, ki so se ga posluževali mnogi moji predniki. Predajali so se čudovitim zgodbam, ki so jih vodile po celem svetu. Prebral sem nekaj naslovov, pobožal sem njihove prašne platnice in nenadoma sem se počutil prav tako osamljeno kot one. Knjige, ki so mogoče že desetletja čakale, da jih bo nekdo spet prebral.

Takrat sem zagledal veliko leseno skrinjo. Odprl sem jo. Notri so počivala oblačila, razni predmeti, pisma in fotografije. Vse je bilo staro in zaprašeno ter polno spominov ljudi, ki jih nisem niti poznal. Zazdelo se mi je, kot da pred menoj kar naenkrat trepetajo življenja, spoznaval sem jih preko besed, napisanih v pismih. Prekrivala jih je pajčevina ur, dni, mesecev in let. V roke sem vzel fotografijo dečka s temnimi lasmi in zelo svetlimi očmi. Resen obrazek je zrl globoko vame. Spomnil sem se babičinega pripovedovanja o njem. Bil je njen stric. Našel sem še veliko njegovih fotografij. Predstavljal sem si mladeniča, ki je odšel v veliko vojno. Pogumen in mladostniško predrzen je pomagal veliko

ljudem in pri tem izgubil svoje življenje. Postal sem še bolj potr. Nikoli nisem spoznal takega človeka. Pospravil sem fotografije v skrinjo in jo zaprl. Skozi pajčevino sem se prebijal naprej na drugo stran podstrešja. Zdelo se mi je, da je skozi pajčevino moj pogled postal popačen. Zagledal sem mnoge obraze. Bili so veseli, žalostni, bolni, spačeni, jezni ... Kdo so bili? So zbežali iz stare skrinje? Nenadoma sem se zavedel, da sem gledal svoje življenje. Stkano je bilo iz pajčevine in prepleteno s trenutki.

Na zaprašeni mizi sem našel dedkova očala, nekaj starih dokumentov in izrezljanega konjička. Lep je bil in natančno izdelan. Pa vendar je pozabljen ležal na pajčevinastem podstrešju. Počutil sem se kot zapuščen izrezljani konjiček. Je bilo tega krivo podstrešje? Je bil kriv dež, ki je težko padal na streho babičine stare hiše? Zazrl sem se skozi umazano okno. Ljudje so skriti pod dežniki hiteli po razmočeni ulici. Vsak po svoji poti. Ali je res vsakdo vedel, kam je bil namenjen? So imeli tudi oni svoja podstrešja, na katera so se potuhnili, ko so hoteli biti sami s seboj?

Skozi pajčevino je vame zrl nov obraz. Bil je obraz moje druge babice. Tako živ je bil, na njem ni bilo pajčevine. Jasen je bil in tako zelo mil. Umrla je, ko sem imel dve leti. Huda bolezen je ustavila njeno srce. Zelo sem si želel, da bi jo bolje poznal. Zelo sem si želel, da bi bogatila moje življenje. Solze so mi zameglile pogled in pajčevine so postale še gostejše.

KAM IZGINJA
LJUBEZEN, SREČA, NESEBIČNOST
polno IN vznemirljivo ...
IŽEJNEJLVIŽ ?!
| denar, ugled, imetje | ≙ PRAVIČNOST
RESNICA [zakaj/kako/čemu]
ISKANJE IZHODA
preden za vedno izgine.
IŽEJNEJLVIŽ ?!

Taja Pelicon, 4. a

Dež je samo še nežno škrabljal po strehi, izza babičinega obraza je posijal sončni žarek, v daljavi se je bleščala mavrica. Težke misli so počasi zapustile prazno podstrešje.

Nisem hotel več biti sam. Zato sem skozi goste pajčevine zapustil babičino podstrešje.

Fedja Kopačin, 4. a

DEŽUJE

Učilnica polna preznjenih teles. Ura na steni tiktaka in minutni kazalec ležerno odšteva trenutke do zvonjenja. Tišino težke poletne vročine moti nestrpen šepet, ki spominja na cvrčanje čričkov. Pogledi so v enem trenutku uprti v urina kazalca, v naslednjem pa že bežijo, se srečujejo in križajo. Oči govorijo neslišne besede, ki jih pogledi kot virus prenašajo od oči do oči. Od srca do srca.

Tihi nemir se razbije kot steklo, ko se med štirimi stenami zasliši rezek glas šolskega zvonca. Sledi glasno odrivanje stolov, šelestenje pograbljenih zvezkov in glasen klepet. Gruča neučakanih dijakov se kot čreda divjih živali rine skozi velika šolska vrata. Ko po nestrpnem čakanju končno zbežijo iz zapora sivih sten in počasi se premikajočih urinih kazalcev, njihova mlada lica pozdravi žgoče poletno sonce, ki jim zaslepi pogled.

»Ne morem verjeti, kako počasi lahko teče čas!«

»Mislila sem, da se bom zadušila v tistem neznosnem zraku.«

»Pojdimo v kafič!«

»O Bog, ljubim te! To je najpametnejša stvar, ki sem jo slišala v celem dnevu!«

Skupina petih deklet odkoraka po vročem asfaltu. Njihovi obrazi nasmejani, oči polne življenja. Razen nje. Njene razprte ustnice razkrivajo ravno linijo belih zob, ki ji na obraz naslikajo širok hollywoodski nasmeh. A nihče ne ve, da ji obrazne mišice od prisiljenega smejanja oblivajo krči. Koraka ob strani, njena hoja je kot vsaka druga. A nihče ne opazi, da so njeni koraki tresočni in premiki njenih nog neodločni. Njene oči prekriva tanek lesk in ko se srečajo z njenim pogledom, v njenih očeh vidijo sonce. A nihče je ne vidi, ko pogleda v nebo in na obzorju zagleda sive oblake. Oblake, ki prinašajo nevihto.

Dekleta zagledajo veliko mizo na sredini kavarne, brez pomisleka pograbiijo stole in se posedejo. Iz kavnihi skodelici se še kadi, ko za omizjem izbruhne burna debata. Obkroža jih množica obiskovalcev; živahnih srednješolcev, utrujenih delavcev in spokojnih penzionistov. Skupina je gluho-slepa za svojo okolico. Smeh in občasni nenadni vzkliki veselja ali presenečenja se izgubijo v hrupu nabito polnega prostora. Obrazi so nasmejani in oči izžarevajo srečo.

Le ona se ne smeje, njene oči so motne. Prostor je zavrt v meglo, zvoki zadušeni. V prsih jo stiska. Zave se, da ji je srce ovila debela jeklena veriga, zaklenjena s staro



Veronika Pregelj, 4. a



Karolina Šavli, 4. a

zarjavelo ključavnico. Ključavnico poskuša sneti, a veriga se vedno tesneje ovija in stiska njeno srce, ki grozi, da bo počilo. Verigo poskuša na silo sneti, a njene roke so prešibke, prenežne in veriga še bolj okrepi svoj prijem. Potrebuje ključ. Njen pogled išče, oči švigajo od obraza do obraza ter izrekajo neslišne prošnje. Nihče je ne opazi. Nihče je ne vidi. Nihče je ne pozna.

Vse oči okrog omizja se uprejo vanjo, ko vstane, se opraviči in odhiti proti stranišču. Hodi hitro, nemirno, za sabo sliši ponoven hrup klepeta in šklopot kapelj na okenski šipi. Začelo je deževati. Nikomur ni mar, da je odšla. Za sabo zapre straniščna vrata in obrne ključ v ključavnici. Oddaljeni nerazločni glasovi ji kljub izoliranosti ne dajo miru. Veriga še vedno trdno oklepa njeno srce.

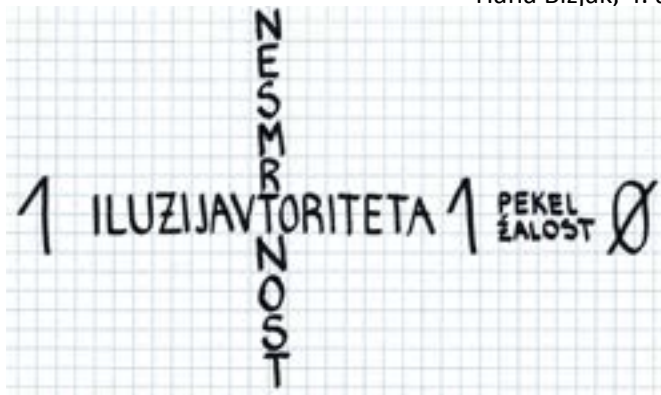
Nenadoma se ji po licih ulijejo solze. S slano tekočino, ki v potokih zapuščča njene oči poskuša odplakniti verigo. Čeprav je tok močan, se veriga ne premakne. Sol je ne razje. Trdno ostaja na svojem mestu. S tresočimi prsti iz žepa vzame zavojček cigaret, cigareto prisloni k ustnicam in jo prižge. Dim napolni njena pljuča in za trenutek pozabi na jekleno verigo. Z naslednjim vdihom dim potuje do njenega trebuha, rok, nog ... dokler je cele n preplavi. Z zadimljenim umom in meglenimi očmi se zazre v ogledalo. V očeh ni veselja, razmazana maskara ji pod očmi riše mrtvaški obraz. Ustnice ne oblikujejo nasmeha, ampak iz cigarete vlečejo še poslednji dim.

Cigareto odvrže na tla. Veriga še vedno trdno oklepa njeno srce in ključavnica nepremično ostaja na svojem mestu. Ne moti je. Z zadnjim delom dlani si obriše uničeno maskaro, obriše solze, obriše sledi. Ponovno obrne ključ v ključavnici, vanjo udari hrup prenapolnjene kavarne. S počasnimi premišljenimi koraki se vrne nazaj za omizje in sede na svoje mesto.

»Ne boš verjela! Ravno je deževalo in to kot strela z jasnega sredi najtoplejšega poletnega dne! Pa ravno ko si bila na stranišču.«

»Vedela sem, da bo deževalo. Po soncu vedno pade dež. Pravzaprav sama ljubim dež bolj, kot ljubim sonce.«

Hana Bizjak, 4. a



Hana Bizjak, 4. a

GRAFIT

Prebudilo me je. Njegov močan glas je odmeval po hiši. V tistem trenutku nisem vedela, ne kje sem, ne kdo sem. Ali sanjam ali je vse to res ... Še enkrat zaslišim glas: »Alo, gremo, pokonci!« Pogledam na uro - štiri. Saj to ni mogoče. Čeprav napovedano bujenje je v meni izzvalo nelagodje. Najraje bi se pokrila in spala še nekaj ur. Četudi je glas utihnil, sem vedela, da bo treba vstati. Prav počasi sem se skobacala iz postelje in prižgala luč. Njena svetloba je na stene narisala skrivenčene sence. Zgodnje vstajanje mi ni pogodu. Toda tokrat sem na dnu srca čutila, da je tokratno jutro drugačno.

Še vsa zaspana sem se oblekla in hitro odšla po stopnicah v kuhinjo, kjer sem v snu pojedla pripravljen zajtrk in nato odšla do avta. V trenutku ko sem se usedla v avto, sem ponovno spala. Čez dobrih 5 ur, ko se je avto ustavil, sem odprla oči. Bila sem malo zmedena. Okoli mene je bila nepoznana pokrajina, v daljavi sem lahko uzrla morje in barvite hiše. Potovanje se je tako začelo. Kljub pripekajočemu soncu in velikemu številu prehojenih stopnic zaradi hribovite pokrajine je bil sprehod skozi mesto vse prej kot naporen. Na vsakem vogalu si lahko opazil enega izmed dragih avtomobilov, ki jih ne vidiš vsak dan. To je bil samo prvi vtis, fotografija, ki jo zaslediš v vsakem katalogu za počitnice.

Po glavi so mi začele švigati drugačne misli. Noge, sedaj že malo utrujene, so potrebovale počitek. Klopca v bližini me je kot magnet pritegnila in že sem počivala. Telesno. Ne pa moje misli, možgani so se komaj sedaj prebudili. Postavljati so mi začeli neskončno število vprašanj. Zakaj me je usoda pripeljala sem? Na to klopco? V tuje mesto? Moje oči so vprašujoče opazovale neznano pokrajino in moje telo se je poskušalo zlit z barvnimi hišami, ki so me obdajale. Začela sem se zavedati tal pod nogami in modrine prostranega neba, ki se je svetlikalo nad mano. Zakaj sem tu?

Želela sem se znebiti vprašanja, ki je nenadoma našlo mesto v moji zavesti, a misel mi ni dala miru. Vztrajno je trkala po moji lobanji in iskala odgovor. Nenadoma pa je moj pogled pritegnil skromen grafit na steni stare podrte hiše pred menoj. Razločila sem besede Qui vivra verra. Kdor živi bo videl. Nepremično sem zrla v barvit napis pred seboj. Kolesca v mojih možganih so se hitro vrtela. Kdor živi bo videl? Naš namen ni ostajati za štirimi stenami in mračno premlevati o pomenu naše usode. Se neprestano spraševati o našem namenu in ciljih, ki bi si jih morali postaviti, a si jih nismo. Na svetu smo, da ga raziščemo. Da prestopimo domači prag in stopimo na pot polno hribov in dolin, vzponov in padcev. Ali vemo, kje se bo naša pot končala?

Ne. A vseeno moramo hoditi in strmeti proti oddaljenemu cilju, četudi je ta predaleč, da bi ga videli.

Misel mi je narisala nasmeh na obraz. S solznimi očmi sem se ozrla okrog sebe. Pokrajina, široka cesta, barvite hiše in dragi avtomobili so moje srce ogrnili s toplo odejo.

Iz sanjskih občutkov me je prebudil globok glas: »Nehaj posedati! Gremo naprej!« Počasi sem vstala in se še zadnjič ozrla po podrti hiši z majhnim grafitom. Stene so bile sive. Grafita ni bilo.

Taja Pelicon, 4. a

LUNA

Ležala sem in imela zaprte noči, a pozaba ni želela priti. Spanec se ni plazil v moje misli, te so švigale sem in tja po prostoru. Vedela sem, da bom spet priča eni tistih noči. Vstala sem in se zazrla skozi okno.

Luna je osvetljevala nebo in bila tako samostojna kot le malokdo dandanes. Spraševala sem se, kako je imeti tako moč, kako je biti tako varen in dovolj sam sebi. Luna je kraljevala na nebu med vsemi zvezdami, ki so prisotne že dalj časa. Bila je samosvoja in mogočna. Zvezde so bile v primerjavi z njo majhne in potrebne pomoči. A opazila sem, da tudi luna ne more biti vedno sama na nebu. Zakrije jo oblak ali pa jo preletijo ptice. In nato napoči dan. Ob svitu, ko se noč preveša v dan, luna izgublja svojo kraljevsko mogočnost in prične po nebu loviti sonce, da bi jo to zaščitilo, a ga nikoli ne ulovi. Trudi se in trudi, a sonce se ji ne pusti, saj tudi samo ni sposobno skrbeti še za nekoga.

In vsako noč postane mogočnejša in nato se ponovno izgubi. To igro ponavlja že tisočletja in še vedno na dobre dneve žari tako kot prvič. Po tisočletjih ni nič manj mogočna ali slabše vidna. Vedno gori. Njena moč ugaša, a se tudi obnavlja, saj se neprenehoma opominja, da mora zase sama poskrbeti, da mora biti sebi dovolj, da je lahko sebi dovolj. V njenih dejanjih ji sonce ne bo pomagalo, saj se tudi samo vsak dan žrtvuje, da lahko luna obnovi svoje življenje.

Luna za svoje polno življenje potrebuje temo, da jo je bolje videti. A celo podnevi lahko včasih opazimo, kako potrpežljivo čaka na svoj čas. Celo podnevi ne more zapustiti svojega mesta na nebu, saj se je nanj preveč navadila. Postalo ji je preveč udobno in sedaj ne bo nikoli zapustila svojega gnezda. Vedno bo ostala na tistem mestu. Nikoli ne bo videla neba, kot bi ga lahko, če se ne bi bala zapustiti varnosti in gotovosti svojega življenja. V svojem znanju ter doživljanju bo omejena.

Čutila sem težo na trepalnicah, čutila sem težo v svojih udih. Pokrila sem se in spoznala, da bodo nekoč prišle



Zala Drofenik, 4. a

tiste sanje, ki jih tako zelo čakam. Misli so se mi ustavile in spet sem videla luno, ki me je vabila v svoj objem. Nato sem spet odprla oči in luna me je gledala skozi zaveso. Poznavanje ljudi, poznavanje življenja omogoča veliko stvari. Omogoča samostojnost, pomiritev misli in neomejenost pri doživljanju življenja.

Življenje se ne zdi več majhno in nepomembno, temveč veliko in mistično. Zdi se, kot da se je vesolje zmenilo in ga ustvarilo po nekem velikem načrtu. Nič več se ne zdi naključno, namesto tega se vse zdi kot vrstica, napisana v knjigi usode, ki ji nihče več ne želi slediti, saj imajo raje svoje dosežke. A večina ljudi pozabi, da s temi dosežki pridejo tudi odgovornosti. Odgovornosti so pozabljene kot je pozabljena luna podnevi. Samostojni dosežki so kot sonce.

Luna je bila še vedno na nebu, a sedaj se mi je zdela osamljena. V svoji moči je pozabila na družbo, v svojem pohlepu je gledala le nase in ni videla usode, ki jo je čakala. Moč in sijaj ji nista pomagala pri tem občutju. Zato se vedno znova sprašuje, ali ji bo uspelo. Vsak cikel se boji, da bo izgubila sijaj in mogočnost. Ali se upravičeno boji, se sprašujemo vsi. Še sonce, njen zvesti, a oddaljeni sopotnik, nima odgovora na to vprašanje. Ali ga sploh kdo ima? Mogoče usoda.

Usoda ve, da bo jutro prišlo ter da se bo tema izgubila, luna se bo izgubila. In tako se bom tudi jaz izgubila v sanjah.

I. Ž., 4. a

Gozd

Stojim na jasi sredi gozda, obdana sem z drevesi. Ne sanja se mi, kako sem prišla sem, a vem, da je to pravi kraj. Usedem se na tla in čakam. Čez nekaj trenutkov ga zagledam; prelepega belega samoroga, ki ponosno koraka proti meni. Tokrat se ne umakne, ko iztegnem roko in ga pobožam po glavi. Sledim mu globlje v gozd, tako kot prvič, ko sem bila tukaj. A tokrat ne mislim, da sanjam, ni me strah in ne prežemajo me dvomi. Kmalu se začnejo drevesa redčiti, tla pa postajajo vse bolj kamnita. Naposled se samorog ustavi na visoki kamniti pečini, s katere se mi odpira pogled na celoten gozd. Na skali sedi Maja in v naročju drži volčjega mladiča. Pogleda me naravnost v oči in takrat se zavem, da je nekaj zelo narobe. »Prihajajo,« reče. »Prihajajo s celo vojsko ljudi in strojev, da bi uničili naš gozd.« »Ne!« zakričim in čutim, kako v meni raste jeza. »Ne smejo!« Iščem nekaj, kar bi lahko uničila, a me Majin glas prekine: »Morda obstaja možnost, da se rešimo.« »Kaj pa gozd?« vprašam. »Gozd ve, da je konec. Drevesa se podirajo sama od sebe, vode v reki je vedno manj. Konec je, Nia,« mi reče. Ne morem verjeti, da se to res dogaja. V sebi začutim jezo, ki kot plamen sega vse višje, najraje bi samo uničila ves svet. »Jame!« za mano vzklikne Maja. »Nia, že od prvega dne vem, da si nekaj posebnega, v tvojih očeh vidim ogenj. V tem gozdu je kraj, srce gozda, kjer naj bi bili odgovori na vsa vprašanja. Pojdi tja in izvedela boš, zakaj si bila poslana sem.«

Hlad se mi zažira v kosti, ko sledim samorogu tako globoko v gozd, da svetlobe skoraj ni več. Spotikam se skozi rastje in okrog mene je megla, da komaj še vidim, kje je samorog. Nenadoma pa stopim v krog, ki so ga drevesa oblikovala okrog skalnatga vhoda v jamo. Zdi se, kot da se svet tukaj ustavi, krošnje ne šumijo, ptice ne čivkajo in nasploh ni slišati nobenega zvoka. Samorog se obrne in steče v gozd. Zdaj sem čisto sama. Za gozd, pomislim in vstopim v jamo. Najprej je vse čisto temno, temneje kot najtemnejša noč. Nato se pred mano oblikuje plamen ognja. Kar v zraku lebdi, kot da bi gorela nevidna sveča. Sploh ne razmišljam, ampak samo iztegnem roko proti njemu in se ga dotaknem. Ne opeče me, čutim le njegovo energijo, ki bije kot srce. Potem pa kar naenkrat razumem. Če bom šla tja in ustavila ljudi, ki hočejo uničiti gozd, se ne bo nič spremenilo, naslednji dan bodo prišli novi ljudje, ki bodo hoteli isto. Zlo ne bo nikoli poraženo, lahko pa se pred njim branim. In točno to bom naredila. Ne bom ustavila ljudi, zaščitila bom gozd.

Kaj pa, če mi spodleti? Ne bom zmogla, razmišljam med tekom proti pečini. Nisem dovolj močna za to. Ustavim se in sedem pod drevo. Ne grem tja, kjer vsi pričakujejo, da bom junakinja in rešila gozd. Samo spodletelo mi

bo. »Če ne boš poskusila, ne boš nikoli rešila ničesar in nate se bo podrlo drevo, medtem ko boš tukaj jokala v samopomilovanju,« se v meni oglasi tisti odločni glas, ki me vedno žene naprej. Prav ima, nisem bila izbrana, da rešim gozd, jaz sem izbrala, da rešim gozd.

Pritečem na pečino, kjer stoji Maja s samorogom in gleda v daljavo, kjer se podira drevo za drevesom. Prepozna sem, konec je. Če se ne bi smilila sami sebi in bi pomislila tudi na stvari, ki so pomembnejše od mene, bi mi lahko uspelo. Plamen v meni ugasne. »Stran moramo, takoj!« zakliče Maja, ki se je šele sedaj zavedala, kaj se dogaja. Ne premaknem se. »Oprosti, Maja,« zašepetam. »Pojdi in reši živali, jaz bom ostala tukaj.« Odkorakam do drevesa in položim roko na deblo. Pobožam lubje, ki trepeti, kot bi vedelo, da se bliža konec.

Nenadoma pa se svet vžge. V trenutku zagorijo krošnje, debela, tla, vse. Cel gozd je v plamenih. Maja zakriči nekaj, a je ne slišim. Le z roko ji pomaham, naj odide. Razume me. Ni mi uspelo, zato bom umrla z gozdom. Stopim na rob pečine in še zadnjič pogledam gozd. Na nek grozen način je lep celo v plamenih. Nato se pečina odkruši in padem v ogenj. A plameni me ne ranijo. Ogenj se ovija okrog mene, čutim njegovo toploto. Postane del mene. Slišim ga, kako sika moje ime: Nia, Nia, Nia ...

»Nia!« Odprem oči. Okrog mene je zbrana gruča ljudi. Jasno, vsi so radovedni, ko se kdo poškoduje. Učiteljica me zaskrbljeno gleda. »V redu sem,« avtomatsko rečem. Množica okrog mene se redči, predstave je konec. Takrat se spomnim, kaj sem videla, in usedem se tako nenadno, da učiteljica zajame sapo. Moram preveriti, če je vse res ... Nenadoma se poleg mene pojavi šolska medicinska sestra. Samo še ta zloba se mi je manjkala. »Vidve, pomagajta ji v ambulanto,« reče mojima sošolkama, ki stojita zraven mene. »Ni treba,« trmasto rečem, se poberem in ne meneč se za njune pripombe grem za sestro.

Ambulanta je majhen prostor, natlačen z omarami, ki prekrivajo vse stene. Sestra me posede na stol in pokliče moje starše. Ko odloži telefon, se obrne k meni in reče: »Danes nisi nič jedla, kajne?« To izreče kot trditev, ne vprašanje. Pomislim na dodaten krožnik testenin, ki sem ga pojedla za kosilo. »Nisem,« odgovorim. Na njenem obrazu se za trenutek pojavi zmagoslaven nasmešek. Ni ji mar za učence, pomembno ji je le, da odkrije, zakaj se je komu kaj zgodilo. Strah jo je neznanega. »Punca, moraš se spraviti v roke, potrebuješ hrano, drugače...« Toda jaz ne poslušam, saj skozi okno zagledam prizor, ob katerem mi zastane dih: iz oddaljenih krošenj v gozdu se vali dim.

Jana Likar Ivanov, 1. a



Ilustracija: Julija Červ, 1. a

V neznano stopim zdaj

Bela snežna ravnina,
da zgubim se v njej lepoti,
a v srcu težka bolečina,
bolečina, ki tuli v moji samoti.

Vse tuje se mi zdi,
a vendar čutim le toplino,
kot list v vetru zdaj nori,
kvari čudovito mi milino.

V neznano stopim zdaj,
tako skrivnosten je ta kraj,
tako krvav je in goreč,
tako nevaren in rdeč,
gorje borcu, ki skoval je tale meč.

Vendarle legel v žgočo sem toplino,
zrl čez rumeno-zlata polja,
začutil pravo sem bližino,
bližino, ki seže daleč tja čez morja.

Neža Stopar, 1. a

Sodobna Visoka pesem

Poustvarjanje pri pouku slovenščine

Pri pouku slovenščine v 1. letniku dijaki spoznajo hebrejsko književnost in se srečajo z nenavadno ljubezensko, lirsko, svatbeno pesmijo Šir hašširim. Mnogi bralci v Visoki pesmi vidijo pristno ljubezensko poezijo, pesem o ljubezni, ki nenehno išče in odkriva, a ne poseduje. Taka ljubezen osrečuje in nadgrajuje zaljubljenca v človeški danosti. Če želita za vedno ostati, se morata vedno iskati.

Tudi dijaki so ob odlomkih iz pesmi razmišljali o moči in pomenu ljubezni. Spodnje poustvarjalne naloge odražajo njihovo pojmovanje ljubezni.

Mateja Ceket Odar, prof.

Zaročenec zaročenki

Fant

Kako lepa si, moja draga,
kako lepa!
Tvoje oči so modre
kot sinje nebo.

Tvoji lasje so mehki kot svila,
božajo me po obrazu.

Tvoji zobje so beli
kot puhasti oblaki na nebu.

Tvoja usta so mehka
kot žamet, ki me poljublja.

Tvoje srce je milo in mehko.

Vsa lepa si, moja ljubezen,
brez napake na telesu.

Pridi k meni, moje dekle,
ne zbeži mi izpred oči.

Ne zapusti me,
ko nama ne bo lahko.

Osvojila si mi srce, moja ljubezen, bolezen.

Osvojila si mi srce z enim samim pogledom,
z enim samim dotikom tvoje nežne roke.

Kako si lepa, moja ljubezen.

Tvoj vonj je svež kakor vonj vrtnic v vrtu,

kakor nova sapica, ki pihlja.

Tvoja lepota je kakor med in mleko.

Osvojila si me

in zaklenila moje srce za vse ostale.

Ostalo je odprto le zate.

Tvoja obleka je kot

črna, globoka noč,

v kateri se skrivava.

Na travniku leživa in gledava svetle, bele zvezde,

ki odsevajo v твоjih čistih očeh.

Prihajam v tvoje skrito srce, ljubezen moja.

Dneve in noči mislim nate,
brez tebe bi bilo moje življenje
kot roža brez cvetov.

Prijatelj

Skačita, plešita, smejta se
v svojem srečnem, čarobnem življenju.

Dekle

Moje srce se je vnelo zaradi tebe,
moja usta si te želijo,
ne odidi nikamor brez mene.

Fant

Odpri mi, moja ljubezen, bolezen,
daj, odpri mi vrata,
da pridem pote.

Pokaži mi pot, moja ljubezen, bolezen,
pokaži mi pot,

na kateri bom do konca svojega življenja srečen s teboj!

Erna Štemberger, 1. č

On

Ko sva sama,
vsaka ura zdi se kot minuta,
vsak dan mine kakor ura.

Ko sva narazen,
ura dolga je kot dan,
dan dolg je kakor leto.

Ko svetloba obsije tvoje oči,
v njih zaznam lesk zelene,
takšne zelene kot je trava,
po kateri stopava v parku.

In tvoji lasje.
Temni kakor noč,
a v meni ne vzbudijo strahu,
temveč občutek varnosti.

Tvoje roke so moje
varno zavetje pred krutim svetom.
Predstavljajo mi dom,
brez njih se počutim samo.

Ko zaslišim tvoj žameten glas,
kako zakliče moje ime,
življenje spet dobi smisel.
Nihče ne izgovori mojega
imena na način, kot ga izgovoriš ti.

Tvoje dolge trepalnice,

v katerih se vedno ujamejo snežinke.

Kako rada bi bila snežinka,
tako blizu tebe in твоjih iskrivih oči.

Jagode so v barvi твоjih ustnic,
ustnic, katerih okus je sladek kot med,
katerih poljub je nežnejši od spomladanske sapice.

In tvoji bleščeči zobje,
ki se skrivajo za rdečimi ustnicami,
so beli kot sveže zapadli sneg,
ki me zbudi na zimsko jutro,
kot tvoj nasmeh, ko mi voščiš
v novi dan.

Tinkara Černetič, 1. č



Sabina Vidmar, 2. d

Sodobna Visoka pesem

Kako lep si, dragi moj,
kako lep.
Tvoje oči me kot rentgen
prebodejo vsakič, ko me pogledaš.
Tvoji lasje so kot najnovejši mercedes,
svetleči, močni in črni.
Tvoji zobje so, ah, ko jih zagledam
se spomnim na vse tiste lepe
I-phone v izložbi ...
in madeža ni na njih,
vsi so brez praske.
Tvoja usta so nežna in čvrsta
kot sladoledna lučka, ki pod trdo
čokolado skriva mehko in sladkobo.
In tvoje roke, tako močne in tako nežne,
samo z električno ščetko sonycare
jih lahko primerjam.

Alja Likar, 1. d

Sodobna Visoka pesem

Te tvoje rjave oči
so kot lovski psi,
ki tečejo po gozdni poti
divjemu plenu naproti.

Lahko mišice imel bi kot Franko
in ne takšnih, kot jih ima Janko.
Niti ni pomembna postava,
samo da je pamet zdrava.

Tvoj nasmeh je čudovit,
večji kot sinji kit.
Ko nasmeješ me,
svet lepši je.

Urška Humar, 1. d



Sebastjan Nabergoj, 4. e

Visoka pesem v izpovedih 1. e razreda

Dijaki so ob obravnavi Visoke pesmi občudovali lirsko izpoved in pesniško moč izpovedovalca, seznanjali so se z vrednotami in načinom takratnega življenja, sami pa so poskušali ubesediti sodobno doživljanje ljubezenskega čustva.

Brigita Slejko, prof.

Zaljubljeni:

Ko sem srečal tebe, se je zgodilo, kot bi našel zaklad, ki sem ga že od nekdaj iskal. Tvoja notranja lepota je namreč najlepša. Velikokrat sem opazoval podobne, a bolj prijazne, dobrosrčne, ljubeznive in poslušne še nisem videl. Vedno me spraviš v smeh, lahko ti zaupam in ko sem s tabo, bi se lahko dotaknil neba.

Zaljubljena:

Ko se mi nasmeheš, je to darilo, ki mi polepša dan, potem sem v naslednjih urah izredno dobre volje, smejem se, pozitivno mislim in sem do vseh prijazna. Takrat imam lica kot zrele češnje, sočne in sladke.

Zaljubljeni:

Tvoja bližina je kot energija, da sem še boljši. Vedno, ko si v moji bližini, občutim toplino in misel, da bo še vse dobro. Daješ mi moč, da na stvari gledam s svetle strani in z nasmehom na obrazu in v vsaki stvari vidim nekaj dobrega.

Vedno si urejena in siješ kot zvezda, ki najbolj osvetljuje nebo. Tvoj prečudoviti obraz je vedno lepo naličen. Vedno nosiš elegantne obleke, ki te naredijo popolno. In ko te globlje spoznavam, siješ prav v vseh pogledih.

Zaljubljena:

Tvoji poljubi in objemi so kot zdravilo, ki ozdravijo še tako hudo bolezen. Vedno, ko me poljubiš in objameš, se počutim bolj vzneseno, saj vem, da nisem sama in da boš vedno ob meni. Tako vem, da me imaš zelo rad in ti lahko popolnoma zaupam. In vem, da boš ob meni ne glede na trenutek, v katerem se bova znašla.

Zaljubljeni:

Tvoja lepota je težko zgrešiti, je kot cvet sredi pšeničnega polja. Tvoji lasje so mehki in živi, kot njeni cvetovi. Vitka in visoka si kot njeno steblo. Ko veter zapiha in roža zaniha, me spomni nate in tvoj ples. Tvoj glas je lepši od ptičjega petja. V tvoji bližini sem srečen in svoboden kot ptica. Razprla bi svoje roke in kot ptica skupaj poletela.

Poletje me spominja nate. Topli sončni žarki me božajo kot tvoji lasje. Ko te gledam, se moje misli razburkajo kot morje. Sladka si kot sladoled, s katerim se poleti posladkam. Ko me pogledaš, takrat se v mojem srcu pospeši utrip in kar naenkrat morski val butne ob obalo.

V nočno nebo se ozrem, tam se že lesketajo svetle zvezde. Takrat se spomnim na tvoje oči. Zvezda severnica je kot tvoj nasmeh, ki me vedno osreči. A za mano sveti luna z ljubkimi, mehkiimi lici in se mi smehlja.

Tvoji lasje so sijoči dragulji, ki se svetlikajo ob sijočih žarkih in obsevajo svojo moč iz temne jame. Lepa si kot roža, ki cveti na sončnem travniku in jo sveži jutranji vetrič boža. Iz daljave prihrumi vihar, ti pa ga s svojo lepoto odženeš stran.

Svetla kot sonce ob jutranji zori me vabiš, da zapleševa v sapice nežnih sanj, ki se svetlikajo med nama in se potopiva v žarek svetlih sanj. Lepa si kot filmska diva na rdeči preprogi, ki razkazuje svojo božansko lepoto, in množica lačnih oboževalcev se hrani z žarki tvoje lepote.

Zaljubljena:

Si najlepša roža, ki cveti na najlepšem travniku, roža, ki mi zjutraj nariše nasmeh na obraz, in kadar sem žalostna, me s svojo lepoto spravi v dobro voljo. Zato mi vsako jutro pomeni srečen začetek dneva.

Zaljubljeni:

Tvoja bližina je kot balon, ko z njim poletim visoko v nebo, čutim to svobodo in odpira se mi najlepši razgled v daljavo, najino prihodnost in sem najsrečnejši človek na svetu.

Zaljubljena:

Tvoje modre oči so kot razburkano morje v vrtiljaku čustev, v katerem se izgubljam vsak dan. Tvoja vedrost in razigranost mi da krila, da sem vesela še jaz, zato občutim toplino v srcu in neizmerno srečo.

Tvoji lasje so kot žarki toplote, ljubezni in miline, ki jih sonce širi vsak dan, vsakič, ko te zagledam, kajti sonce ima moč, da vlije v srce razigranost, stali brezčutnost. Drugi nimajo takega žara, take topline, takega veselja. Toda ko zagledam tebe in tvoje sončne lase, izginejo vsa žalost in vsi dvomi in dajo novo moč vsem upom in sanjam.

Tvoja rdeča lička se vedno smejejo, vedno si dobre volje, si za hece in ta tvoja dobra volja in ta tvoj žar se širi naokrog in mi da vsakič znova novo moč. Tvoje znanje in razgledanost mi širi obzorja in mi daje nove in nove teme za pogovor, ta glas mi v srce prinese toplino in neizmerno srečo.

Dijakinje in dijaki 1. e

Konstrukcije

Pri pouku slovenščine v 3. in 4. letniku z dijaki prebiramo poezijo Srečka Kosovela – od baržunaste lirike do kritičnih ekspresionističnih pesmi ter konstrukcij. V slednjih so se preizkusili tudi dijaki. Spodaj si jih preberite nekaj. Najdete pa jih tudi na drugih straneh Izvira.

Življenje

V domovini nebeška bitja,

v nebesih morilec.

Rekord laži.

Tri generacije smeti.

Prihranite celice.

Zagotovite nasilje.

Prebujanje panike.

Batine priložnosti.

Uboga duševnost.

K. A., 4. a

Kons. 0

Ljubezen je sovražstvo

in sovražstvo je ljubezen.

Oboje je ljubosumje

in ljubosumje = ∞

srce > možganov

možgani = sreča

Kdor nima srca,

potrebuje ljubezen.

Kdor ima srce,

ne potrebuje sovraštva.

R. H., 4. a

Potapljanje

biti = obstajati

uživati, želeti > teči za časom

tik, tak ... NIČ!

čas > življenje

življenje = 0

čas > 0

strah $\wedge$ čas

Premaguje me večje kot jaz.

Zadnji vdih ... AH ...

Zadnja sekunda ... TIK ...

Grem.

Lepo potovanje.

< ∞ >

A. Đ., 4. a

Človek

Človek ni samo človek

je več ali manj

od življenja,

vrednost

je = 0

0 = ∞

∞ = 0

0 = je

vrednost

življenja

je več ali manj

človeka

in samo človek.

I. Ž., 4. a

Haiku poezija

V okviru spoznavanja orientalskih književnosti smo se v prvih letnikih gimnazije podrobneje ustavili pri haikuju. To je kratka pesniška oblika, sestavljena iz treh misli, ki jih v evropskem kulturnem prostoru zapisujemo v treh vrsticah, verzih. Haiku je zavezan 17 zlogom, pri čemer sta prvi in zadnji verz iz 5 zlogov, drugi pa jih ima 7. Vsebinsko prva dva verza odražata impresijo, zadnji pa prinaša zaključno misel. Tematsko je sicer svoboden, vendar se pogosto navezuje na določen letni čas in občutenje, ki se poraja v tem letnem času.

Dijaki so predvsem oblikovne značilnosti te tipične japonske lirske oblike poznali že iz osnovne šole. Za celovitejšo predstavo pa so si pomagali še s haikuji japonskega pesnika Macua Baša in zapisom o haikuju na spletni strani pesem.si.

Nato so se v pisanju haikuja preizkusili tudi sami.

Alenka Vidmar in dijakinja 1. a

Sonce nam sveti.

Veter mi močno piha.

Pride lisica.

Iza Kranjc

Vidim vrtnico.

Ta me spominja nate.

Tako lepa je.

Mia Krušec

Ti vidiš drevo.

Ptiček sedi na veji

in lepo poje.

Ana Mačus

Klopca je modra.

Jaz lepo sedim na njej.

Ptički pojejo.

Kristina Trampuž

Rdeči mak dehti.

Nežno se nagiba vstran.

Vetru je vdan.

Julija Červ

Z avtorskimi igrkami po primorskih vrtcih

Dijaki četrtnih letnikov smo decembra izvedli prav poseben projekt. Z novoletnimi igrkami smo nastopali po številnih slovenskih vrtcih, vse od Cerknice pa do Bovca. Vsak razred je pripravil svojo igrko, za katero je scenarij nastal že ob koncu tretjega letnika. Otrokom smo predstavili dogodivščine male Pike, miško, ki je iskala srečo ter posebno žabico Kvakico. Scenariju smo dodali tudi pesmice, ki so bile prav tako naše avtorsko delo z besedilom in melodijo. Izdelati je bilo potrebno tudi sceno in kostume, zato smo morali biti še posebej ustvarjalni pri likovnem pouku. Igrice so se izkazale za izjemno uspešne, saj so bili otroci in vzgojitelji v vrtcih zelo zadovoljni. Odziv naših gostiteljev je bil dober, vedno so nas lepo sprejeli in pohvalili naš trud, ki ga je zahtevala priprava na dobro izvedbo igrice. Za nas, bodoče vzgojitelje, je bila to zelo lepa, predvsem pa uporabna izkušnja, saj smo videli veliko vrtcev in stopili v stik z njihovimi vzgojitelji in otroki.

V nadaljevanju objavljamo scenarij za predstavo Miška išče srečo in notni zapis za pesmico – za vse tiste, ki bi vas morda zanimala uprizoritev naše igre.

Ana Porok, 4. č





Scenarij je nastal v okviru in za potrebe pouka v SSI – Predšolska vzgoja na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina, v septembru 2019.

Zasnova: Nika Rijavec in Maja Pičulin, 4. e

Mentorica: Alenka Vidmar, prof.

MIŠKA IŠČE SREČO

Vloge: miš, lisica, zajec, medved, sova, mravlja

PRVI PRIZOR

Miš spi pod lesko. Zbudi jo lešnik, ki ji pade na glavo. Miš ustane, skoči in vsa prestrašena gleda okoli sebe. Nikjer nikogar in ničesar. Rahlo se poboža po svoji glavi, nato pa se zopet uleže pod lesko in skuša zaspiti. Ne mine nekaj minut, ko ji na glavo pade nov lešnik. Miška še hitreje skoči na svoje tačke in se skriva za grm. Ker je vse mirno, previdno stopi na prizorišče in na tleh zagleda mali lešnik. Potipa se po svoji buški in jasno ji je, kaj se je zgodilo. Žalostna se usede na tla.

MIŠ: Oh, kako sem žalostna. Ta lešnik mi je pokvaril spanec. Res nimam sreče. Pa tako lepo sem sanjala. O siru, mmmmmm. Sedaj pa je vse mimo. Res nimam sreče.

Poskoči. Zakaj pa ne bi šla iskat sreče? Danes je tako lep dan, da res ne bom tu žalostno sedela. Hooo, že vem! Slišala sem, da štiriperesne deteljice prinašajo srečo. Poiskala jih bom in jih nabrala – veliko veliko, da bom imela veliiiiiiiiiko sreče!

Miš hodi gor in dol, zraven prepeva melodijo na la-la-la.

Pesem: La-la-la-la-la

DRUGI PRIZOR (LISICA)

Na drugi strani počasi pride na sceno lisica. Opazuje občinstvo. Naenkrat zagleda miš.

LISICA radovedno: Kaj delaš, miš?

MIŠ *ponosno*: Iskat grem srečo! Lešnik mi je zjutraj padel na glavo, ker nisem imela sreče. Pa sem se odločila, da jo grem iskat, svojo srečo.

LISICA: Kaj res? Kam pa, kam jo greš iskat?

MIŠ: Ne vem še. Poskusila bom s štiriperesnimi deteljicami. Mogoče veš ti, kje bi jih našla?

LISICA: Žal ne vem. Lahko pa ti pomagam pri iskanju. Jaz sem zvita, znam se izmuzniti, če bo treba ...

MIŠ razmišlja: Res se ne ve, kaj me čaka na poti, zato bo kar prav, da greš z mano. Pojdiva!

Skupaj nadaljujeta pot.

Pesem: ... zvita lisica ...

TRETI PRIZOR (ZAJEC)

Miška in lisica hodita po gozdni poti, ko pred njiju skoči urni zajec. Ustrašita se, malo sta nejevoljni ...

ZAJEC se *opraviči*: Oprostita! Mi je žal, nisem vaju uspel videti, tako sem hitel ...

MIŠ: Ja vidim, ja. Kam se ti pa tako mudi?

ZAJEC pojasni: Zajcem, urnim zajcem se vedno mudi.

LISICA: Saj se nama tudi.

MIŠ lisici: Zgleda, da res nimava sreče. Jezno: Skoraj bi naju podrl – urni zajec!

ZAJEC se začudi, vpraša: Česa nimata?

LISICA: Ja sreče nimava, sreče.

ZAJEC: Kaj pa je to, sreča?

LISICA: Ne veva še. Toda radi bi jo imeli, zato sva jo šli iskat.

ZAJEC se zamisli: Hmmmm ... Kam pa?

MIŠ: Tudi tega ne veva še točno. Pravijo, da srečo prinaša štiriperesna deteljica ...

ZAJEC: Mmmmmm, detelja praviš ... se pogladi po trebuščku. Te se pa ne bi branil. Sreča je detelja!

LISICA: Če tudi ti tako misliš, podi z nama!

MIŠ vpraša lisico: Se ti to res zdi dobra ideja?

LISICA: Ne vemo, kam gremo, ne vemo, kaj nas še čaka. Morda pa tudi urni ...

ZAJEC *ji skoči v besedo*: ... in poskočni (skače visoko v zrak) zajec lahko kaj pomaga.

MIŠ: Naj ti bo, samo nikar ne hiti preveč!

Miš, lisica in zajec gredo naprej.

Pesem: ... urni zajec ...

ČETRTI PRIZOR (MEDVED)

Miški, zajcu in lisici medved prekriža pot.

MEDVED: Pozdravljeni, kam pa kam?

MIŠKA: Z zajcem in lisico gremo iskat srečo.

MEDVED: Srečo? Te pa tudi jaz zadnje čase nimam. Jim pokaže trn v šapi.

MIŠ: Ubogi! Gotovo te boli.

MEDVED: O ja, boli. Vsakič, ko stopim nanjo. Toda medved mora biti pogumen in hrabro prenašati tudi bolečino.

LISICA: Pokaži! Prime medvedovo šapo in pomežikne zajcu, ki medvedu z eno potezo potegne trn iz šape.

MEDVED presenečen in vesel: Hvala, prijatelja, prav to sem potreboval. Sam tega ne bi zmogel. Morda pa sreča le ni tako daleč ...

MIŠ: Misliš? Si jo že videl?

LISICA: Kako izgleda?

ZAJEC: Brž, poiščimo jo, dokler je še blizu!

Se hočejo razkropiti, da bi poiskali srečo, nakar močno zagrm. Ustrašijo se vsi, razen medveda.

MIŠ: O ne, nimamo sreče!

LISICA: Nimamo sreče!

ZAJEC: Nimamo sreče!

Znova močno zagrm.

MEDVED hrabro: Brez strahu! Poznam ta gozd! Za mano!

Tečejo v zavetje, se stisnejo in počakajo, da nevihta mine.

MIŠ *medvedu*: O, ti medved si pa res pogumen!

ZAJEC: Mene je bilo tako strah!

LISICA: Še dobro, da smo se srečali! Bi hotel ostati z nami in poiskati srečo?

MEDVED: Z veseljem. Še vedno imam občutek, da sreča ni daleč.

MIŠ, zajec, medved in lisica se odpravijo naprej.

Pesem: ... hrabri medved ...

PETI PRIZOR (SOVA)

Na pot jim prileti sova. Obleti vsako žival, nato se zopet ustavi pred njimi. Začudeno jih opazuje.

SOVA: Dober dan! Kam pa vi?

MIŠ: Ne vemo še, kam ...

ZAJEC: ... vemo pa, da moramo najti srečo.

SOVA: Srečo?

LISICA vpraša sovo: Veš morda ti, kje naj iščemo?

Zajčku zakruli v želodčku.

ZAJEC: Uuuuu, kako sem lačen ... Se pogladi po trebuščku. Od sinoči nisem jedel! Pa o detelji ste govorili ...

Tudi ostali se pogladijo po trebuških, ker so lačni ...

MEDVED in MIŠ: Midva sva tudi lačna!

LISICA vpraša sovo: Sova, veš ti, kje bi dobili kaj za pod zob?

SOVA *premišljuje*: Hmm, naj pomislim ... Malo sem letela tu čez in videla ... Kaj sem že videla? Da tik ob poti rastejo maline.

VSI: Maline, maline, mmmmm ... *ponavljajo živali in hitijo do njih. Sova jih vodi.*

ZAJEC: Mmm, kako so dobre!

MEDVED: Odlične so!

MIŠ: Še dobro, sova, da smo se srečali!

LISICA: Res je! In vsebolj se tudi meni zdi, da je sreča zelo blizu nas.

MEDVED *pritrdi*: Kaj pravim, ni daleč, ni daleč!

SOVA: Če je tako, vam jo pomagam poiskati. Res si jo tudi jaz želim spoznati.

MIŠKA IŠČE SREČO

Marjeta Blažon, 4. e

7

VSI: Seveda, pojdimo!

Hodijo in pojejo.

Pesem: ... modra sova ...

ŠESTI PRIZOR (MRAVLJA)

Mravlja čepi sredi poti.

MIŠ: O, mravlja! kaj pa ti tu sredi poti?

MRAVLJA: Oprostite, se že umikam. Hrano zase in za svoje sestrice iščem. Pa zgleda, da nimam sreče. Kam ste pa vi namenjeni?

SOVA: Prav tja, kamor bi morala tudi ti.

LISICA: Po srečo gremo, ker je tudi nihče od nas nima.

MRAVLJA: A tako? Kam pa? Je še daleč?

MIŠ: Medvedu in lisici se zdi, da ni več daleč.

ZAJEC: Miš pa pravi, da se sreča skriva med štiriperesnimi deteljicami ...

MRAVLJA: A tako? Sreča ... Sreča bi tudi meni prav prišla ... Ali smem z vami?

Živali se spogledajo, skomignejo z rameni in privolijo: Prav, pa pridi še ti.

MRAVLJA: O, hvala! Zelo ste prijazni!

Vse živali hodijo po gozdni poti in si prepevajo.

Pesem: La-la-la-la-la

Kar naenkrat se zajčku tačka zatakne luknjico.

ZAJEC: Aauu! Hoče izvleči tačko: Boli! Au, au!

LISICA: Kaj pa je, zajec?

ZAJEC: Moja tačka. Zataknila se je. Ne morem je izvleči! Auu, kako boli!

MIŠ: Pa ne, no!

SOVA in druge živali ponavljajo: Nimamo sreče! Nimamo sreče!

ZAJEC žalostno: Nadaljujte pot brez mene. Jaz nimam sreče! Vi pa jo le poiščite!

MEDVED: O, ne! Nikamor ne bomo šli brez tebe, zajec.

SOVA: Se bomo že česa domislili.

Vse živali razmišljajo, medtem pa se mravlja skobaca v luknjico in počasi počasi rahlja zemljo. Nato še malo potisne in zajčka, ki na vso moč vleče tačko iz luknje, pade na zadnjico, rešen je.

ŽIVALI ostrmijo: Tooo, bravo mravljica!

LISICA: Tako drobna, pa tako iznajdljiva.

ZAJEC: Hvala ti, mravljica.

MRAVLJA: Ni za kaj. Z veseljem sem storila, kar sem lahko.

MEDVED: Tako je prav!

MIŠ: Kaj, ko bi nadaljevali pot?

ZAJEC: Ja, pohitimo. Tudi meni se zdi, da je sreča že blizu blizu.

Živali ob pesmi veselo nadaljujejo pot.

Pesem: ... drobna mravlja ...

SEDMI PRIZOR

Živali prispejo na veliko zeleno jaso, polno štiriperesnih deteljic. Navdušene so.

MIŠ: Tukaj smo! Štiriperesne deteljice!

ZAJEC: Tukaj je sreča!

LISICA: Naberimo jih čim več, da sreči ne bo konca!

Vsi tečejo na jaso in se igrajo s štiriperesnimi deteljicami, prevladuje igra med živalmi.

MEDVED: Kako je lepo, da nas je toliko!

VSE ŽIVALI: Še dobro, da smo se srečali! Sreča-li ... Sreča-li ... Sreča-li ...

Ostale živali se v ozadju še igrajo, so vesele, srečne, šepetajo: Sreča-m, sreča-š, sreča-va, sreča-ta, sreča-mo, sreča-te, sreča-jo ...

MIŠ izstopi in se približa otrokom, jih nagovori: Slišite? Sreča ni v štiriperesnih deteljicah.

Živali ena po ena pridejo pred otroke in jim povedo, kaj vse je sreča.

LISICA: Sreča je v sreča-ti.

ZAJEC: Sreča je v vseh nas!

MEDVED: Sreča je v našem prijateljstvu.

SOVA: Sreča je, da se imamo radi ...

MRAVLJA: ... in si pomagamo.

MIŠI znova pade lešnik na glavo. Se začudi, popraska po glavi in po premisleku pove: Tudi ne-sreča je lahko sreča ... se pogladi po trebuščku, razbije lešnik ... če si lačen. Ugrizne v lešnik.

Pesem: Ko smo srečo ...



Odprtje razstave v Pilonovi galeriji

Dijaki 1. letnikov gimnazijskega programa Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina so letos ustvarjali na temo avtoportreta – selfija – sebka. V svoja dela so vložili trud in prizadevanje, da bi ustvarili avtoportrete, na katere bi bili ponosni, ki bi izražali njihova čustva in zrcalili dušo.



V vsakem delu se zrcali značaj avtorja, ki je delo izdelal. Nekateri avtoportreti so zelo natančno izdelani, avtorji so z različnimi predmeti strogo in natančno vrezovali črte in črtice, ki dokazujejo njihovo natančnost, vztrajnost in delo. Drugi dijaki so z debelejšimi črtami želeli vrezati vedrino in toplino, ki jo izžarevajo. Vsem pa je skupno, da so izpovedali svojo mladost, hrepenenje, veselje pa tudi žalost.

V avtoportretih se lahko avtorji vidijo in prepoznajo. Kot

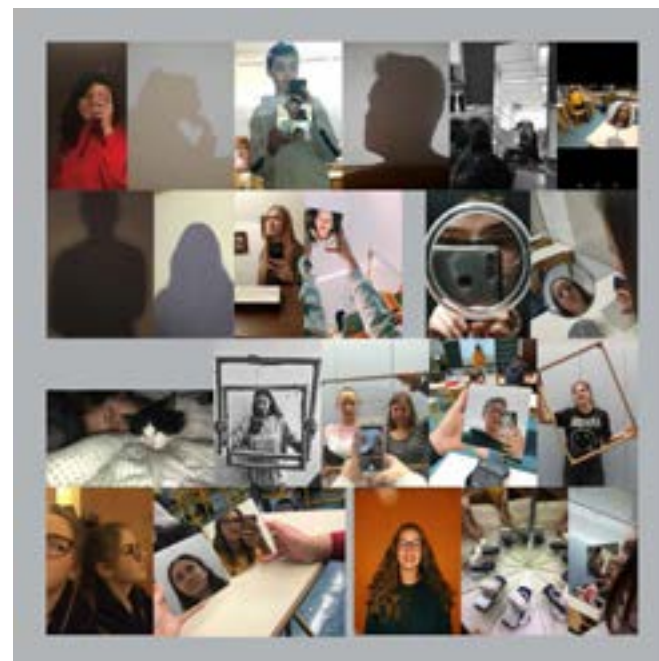
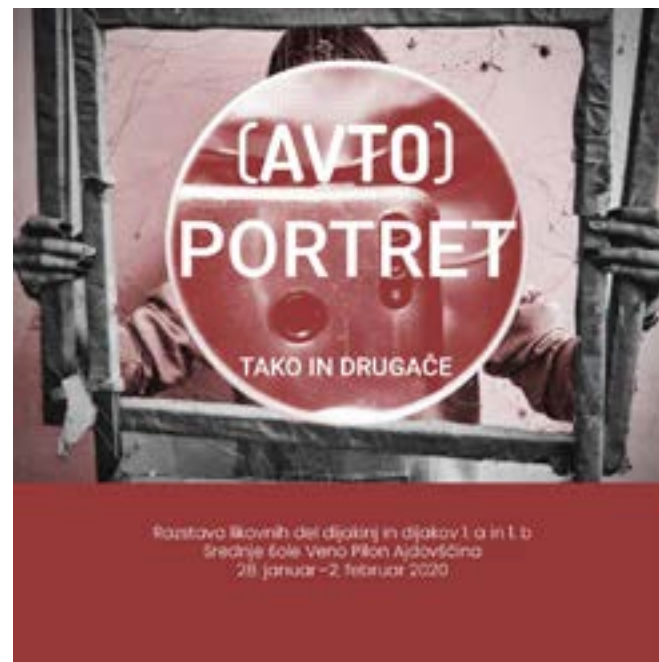


je zapisal Ivan Cankar: "Oči niso mrtev aparat, ampak pokoren organ človeške duše, njene lepote, njenega sočutja, njene ljubezni in njenega sovraštva ..." Oči so torej podoba srca. Iz vsakega dela nas gleda avtor, ki se je trudil s svojo roko vdihniti življenje svoji podobi, želel jo je oživeti. Dijake je pri ustvarjanju vodila in spodbujala profesorica Damjana Plešnar.

Teo Šinkovec in Zara Odar, 1. b

"Učenje je v življenju nenehno prisotno. Včasih si tega želimo, se tega zavedamo, včasih ne. Najprej za to poskrbi domače okolje, vrtec, šola, kasneje posameznikova življenjska pot. Kako dobro poznamo sebe? Življenje nas neprestano bogati z izkušnjami in znanjem, vse to pa nas spreminja. Zato je nenehno potrebno opazovanje in spoznavanje sebe. Mislim, da brez tega ne more biti avtoportreta. Verjetno svojega avtoportreta vsi ne bomo imeli nekoč na razstavi, dobro poznavanje sebe pa nam gotovo koristi. Mogoče pa ... tudi selfi na lastnem telefonu je lahko začetek."

Andrej Rutar, ravnatelj



Ana Mačus, 1. a

ODKRIVANJE NEZNANEGA

v tujem
jeziku



Valentina Jandrlić, 3. č

Kratke zgodbe v nemščini

Wir – die »Deutschen« aus 3.b – haben auf lustige Fragen geantwortet. Hier sind unsere Geschichten. Viel Spaß beim Lesen!

Pri pouku nemščine smo dijaki 3.b odgovarjali na zanimiva vprašanja in ustvarili več kratkih zgodbic. Prijetno branje!

Katja Poljšak in dijaki 3. b

Hast du schon einmal Paris besucht?

Ich habe schon einmal Paris besucht. Ich bin diesen Sommer mit dem Flugzeug nach Paris geflogen. Natürlich habe ich zuerst typisches Essen probiert. Ich habe Makronen, Baguette, Ratatouille und Croissant gegessen. Sehr lecker. Dann bin ich auf den Eiffelturm gestiegen und von da oben einen Bungee-Sprung vom gemacht. Am nächsten Tag ich bin zum Louvre Museum gegangen. Ich habe da schöne Gemälde bewundert. Dann habe ich vor Notre-Dame getanzt. Ich habe Musik von den Straßenkünstlern gehört. Paris ist eine tolle Stadt!

Tanaja Odar

Hast du schon einmal Schnecken gegessen?

Vor einem Monat haben wir im Französischunterricht mit einer neuen Lektion *Lebensmittel* angefangen. Und dann habe ich mich gefragt: Wie schmecken Schnecken?

Schnecken sind sehr beliebt in Frankreich. Franzosen essen Schnecken mit Knoblauch und Butter.

Also habe ich nach einer ausführlichen Recherche ein paar Schnecken gekauft. Aber ich hatte ein Problem. Wer kocht mir die Schnecken? Ich bin unfähig, ich kann nicht mal ein Spiegelei machen. Dann habe ich meine Mutti gefragt, ob sie die Schnecken kochen könnte. »Nein« hat sie gesagt, ohne zu zögern. Ich habe auch meine Schwester gefragt. Aber sie musste lernen. Mein Vater war an der Arbeit, also ...

... habe ich dreimal tief eingeatmet, dreimal tief ausgeatmet und habe die Schnecken selbst gemacht. Als sie fertig waren, war im Haus ein scheußlicher Gestank.

Und jetzt - die Stunde der Wahrheit.

Wie schmecken Schnecken? Sehr sehr seltsam. Man muss sie probieren. Ich weiß noch immer nicht, ob ich sie mag oder nicht.

Tine Mikuš

Hast du schon einmal einen Sonnenbrand gehabt?

Eines Tages traf ich Maja vor meinem Haus. Ich trug eine Sonnenbrille und eine Badehose. »Wohin gehst du?«, fragte mich Maja. »Ich gehe an den Strand, weil ich ein Sonnenbad nehmen will.« antwortete ich. Maja sagte: »Pass auf! Die Sonne ist sehr stark.« »Das ist kein Problem für mich!« antwortete ich. Maja fragte: »Warum? Hast du noch nie einen Sonnenbrand gehabt?«, »Nein, niemals.« antwortete ich und fuhr mit meinem Fahrrad die Straße entlang zum Strand. Es dauerte lange, bis ich zum Strand kam. Ich war müde, deswegen legte ich mich auf den Sand und schlief ein. Nach zwei Stunden wachte ich auf und meine Haut brannte. Ich nahm mein Fahrrad und ging nach Hause. Als ich nach Hause kam, sah ich Maja wieder. Sie begann zu lachen und fragte mich ironisch: »Hast du schon einmal einen Sonnenbrand gehabt?«

Matija Štrukelj

Bist du schon einmal in einem Ferrari gefahren?

Ja, natürlich bin ich schon in einem Ferrari gefahren. Es war ein sonniger Samstag und mein Onkel hat uns besucht. Mein Onkel hat einen roten Ferrari. Der Ferrari ist sehr schön und schnell. Ich habe gesagt: »Onkel, können wir eine schnelle Rundfahrt in deinem Ferrari machen?« und er hat geantwortet: »Ja, natürlich!« Und dann bin ich in seinen Ferrari gesprungen. Zuerst ist mein Onkel langsam gefahren, aber dann waren wir schneller und schneller! Wir sind natürlich zu schnell gefahren, aber ihr wisst, was man sagt: »Wenn du alle Regeln befolgst, verpasst du den ganzen Spaß.« Der sonnige Samstag war einfach toll!

Maša Korečič

Bist du schon einmal auf einem Kamel geritten?

Es war schon immer mein Wunsch, auf einem Kamel zu reiten. Ich kaufte mir Flugtickets und flog ins weltberühmte Tunesien. Ich war in einem schönen Hotel untergebracht, wo ich jeden Tag frisches Obst zum Frühstück hatte. Der Führer erklärte mir ausführlich, wie man ein Kamel reitet. Ich bin zwei Tage auf Kamelen geritten. Ich habe junge und alte Kamele geritten. Ich habe die idyllischen Sanddünen gesehen. Es war die herrlichste Erfahrung meines Lebens und eine traumhafte Familienreise.

Špela Pregelj

Bist du schon einmal Marathon gelaufen?

Ja, natürlich. Ich bin meinen ersten Marathon gelaufen, als ich 10 Jahre alt war. Ich bin mit meinem Vater gelaufen. Er hat mir beim Training geholfen. Ich habe 1 Jahr zuvor mit dem Training angefangen. Am Anfang bin ich jeden Tag 5 km gelaufen. Dann waren es 15 km, danach 25 km. Bei jedem Training bin ich mehr Kilometer gelaufen, bis ich die gewünschten 42 km erreicht habe. Zum ersten Mal bin ich zwei Monate vor dem Marathon 42 km gelaufen. Ich habe mich sehr gefreut und dann passierte ein Unfall. Drei Wochen vor dem Marathon, als ich mit meiner Schwester spielte, habe ich mir den Knöchel verstaucht. Ich dachte, das ist das Ende meines Marathons. Aber ich habe mich geirrt. Meine Eltern brachten mich zur Physiotherapie und ich habe mich schnell erholt. Meine Eltern haben beschlossen, dass mein Vater mit mir den Marathon laufen wird. So bin ich mit 10 Jahren meinen ersten Marathon gelaufen.

Taša Ličen

Hast du jemals 4 kg in einer Woche abgenommen?

Ich habe und hier ist meine Geschichte. Letzten Sommer war ich die ganze Zeit hungrig. Ich habe fünfmal mehr als sonst gegessen. Ich dachte, ich werde richtig mollig werden, aber als ich auf die Waage stieg, was ich schokiert. Ich habe 4 Kilo in einer Woche abgenommen?! Dann bin ich zum Arzt gegangen. Er hat mich untersucht. Alles war normal und er war überrascht. Er hat dann mein Blut abgenommen. Ich hatte einen Bandwurm. Der hat alles aufgeessen, deshalb war ich so hungrig. Aber ich werde nie wissen, wie ich den großen Bandwurm bekommen habe.

Ana Stopar

Hast du schon einmal 4 Stunden telefoniert?

Vorige Woche habe ich vier Stunden mit meiner Freundin telefoniert. Sie hat am Morgen angerufen und wir haben vor dem Mittagessen geendet. Meine Freundin hat Mathematik nicht verstanden und am nächsten Tag haben wir einen Test geschrieben. Dann haben wir über den Urlaub in Deutschland gesprochen und über den Skiurlaub in den Alpen. Meine Mama wurde nervös, weil ich den Boden putzen müsste, aber wir haben weiter geplaudert. Am Mittag hatte ich einen Bärenhunger, aber wir haben noch zwei Rechnungen gemacht und uns dann endlich verabschiedet. Als ich in die Küche gekommen bin, war mein Vater sauer und als Strafe musste ich den Müll rausbringen.

Živa Ceket

Mali oglasi v francoščini

Petites annonces

Dijaki 2. b so pri francoščini ustvarili kratka besedila, s katerimi so vadili opis oseb na hudomušen način. Pri tem so se zgledovali po avtorju Bernardu Friotu.

Samuel Farsure in dijaki 2. b

C'est le début qui m'a donné le plus de mal.

J'ai d'abord essayé: « Jeune fille, de taille moyenne, mince, yeux bleus, longs cheveux blonds, traits réguliers, élève curieuse, fait du tennis, courageuse, drôle, originale. »

Alors j'ai essayé: « Jeune fille, courageuse et originale. »

Finalement j'ai trouvé la bonne formulation:

Jeune fille, yeux bleus, originale, drôle et très sensible, vend télé bon état.

Tél. 06 20 23 68, heure de repas. »

C'est le début qui m'a donné le plus de mal.

J'ai d'abord essayé: « Jeune fille, taille moyenne, yeux bleus, longs cheveux blonds, élève étourdie, calme, curieuse. »

Alors j'ai essayé: « Jeune fille, courageuse. »

Mais c'était trop sec.

Finalement, j'ai trouvé la bonne formulation:

« Jeune fille, taille moyenne, drôle, calme, créative, vend piano.

Tel. 08 87 35 14 00, heures de repas »

C'est le début qui m'a donné le plus de mal.

J'ai d'abord essayé: « Jeune fille, de taille moyenne, beaux yeux verts, cheveux châains mi-longs, bonne élève, originale, drôle, curieuse... »

Mais c'était un peu long.

Alors j'ai essayé: « Jeune fille, fidèle. »

Finalement, j'ai trouvé la bonne formulation:

« Jeune fille, caline, sensible, originale, vend bateau bon état. »

C'est le début qui m'a donné le plus de mal.

J'ai d'abord essayé: « Jeune fille, taille moyenne, mince, les yeux marron, longs cheveux châains, bonne élève, fait de l'escalade, boucles d'oreille, calme, agréable, sportive, originale, modeste. »

Mais c'était un peu long.

Ensuite, j'ai essayé: « Jeune fille, sportive. »

Mais c'était trop sec.

Finalement, j'ai trouvé la bonne formulation:

« Jeune fille, drôle, calme, sportive, agréable, vend télé bon état.

Tel. 05 74 38 26, heure de repas »

« Jeune fille de taille moyenne et mince. J'ai les yeux bleus et les longs cheveux châains ondulés. Je suis drôle, sociable et curieuse. »

« Jeune fille, drôle, sociable et curieuse, vend guitare bon état. »

C'est le début qui m'a donné le plus de mal. J'ai d'abord essayé: « Jeune garçon classe, mince, grand, très beaux yeux marron et verts. J'ai les cheveux châtain et courts. J'aime beaucoup le sport par exemple le VTT. Je suis intelligent, charmant et drôle. Je n'ai pas de piercing, j'ai un tatouage. »

« Jeune garçon, très agréable et classe. »

« Jeune garçon, drôle, classe, agréable, sportif, fidèle, vend vélo bon état.

Tel. 04 87 27 36 98, heure de repas. »

« Jeune fille, petite, mince, yeux gris, longs cheveux châains, bonne élève, premier prix de rien, drôle, originale, courageuse... »

« Jeune fille, agréable. »

Jeune fille, courageuse, drôle, agréable, vend stylo bon état.

C'est le début qui m'a donné le plus de mal.

J'ai d'abord essayé: « Jeune fille, de taille moyenne, grands yeux bleus, très long cheveux blonds et ondulés, bonne élève, curieuse, drôle, artistique, ... »

Mais c'était un peu long.

Alors j'ai essayé: « Jeune fille, agréable. »

Mais c'était trop sec.

Finalement, j'ai trouvé la bonne formulation:

« Jeune fille, curieuse, drôle, artistique, vend ordinateur très bon état. »

C'est le début qui m'a donné le plus de mal

J'ai d'abord essayé: « Jeune garçon de taille moyenne, yeux sombres et marron/noirs, courts cheveux châains, élève nerveux, sportif, fidèle et curieux, premier prix de foot. »

« Jeune garçon, sportif, fidèle, nerveux, curieux. »

Alors j'ai essayé:

« Jeune garçon nerveux. »

C'est le début qui m'a donné le plus de mal.

J'ai d'abord essayé: « Jeune fille, petite, mince, les yeux marron et verts, cheveux longs bouclés châains, bonne élève, fait de la course, agréable, sensible et calme. »

Mais c'était un peu long. Alors j'ai essayé: « Jeune fille, drôle. »

Mais c'était trop sec.

Finalement, j'ai trouvé la bonne formulation:

« Jeune fille, originale, sportive, animée, vend stylo bon état. »



Sabina Vidmar, 2. d

Eseji v angleščini

Alone we can do so little, together we can do so much

In this world that mostly promotes competition and tries to turn people against each other, working together is not only very important but can also be extremely useful.

To start with, only groups of people united as one can make changes in the world. For example, communities that fight for legal homosexual marriage and children adoption have achieved their goals in many countries only due to working together and supporting each other.

Furthermore, if one has a team of people that support him, one dares to take more risks. A good example of this would be group projects at school. A student who works in a team is more likely to have courage to present his unique ideas and solutions to the problems. First to the team he is in and then to the whole class because he can count on his team that will back him up in a case of failure.

On the other hand, if one always cares about other members of the group he is more likely to forget about his personal needs and wishes. For example, if one grew up having younger siblings, he will most likely take care of other members of his group and make sure their ideas are heard but forget about his own.

All in all, I think everyone should learn to work together or at least have some experiences with group projects. This way we will be able to create communities where being the best is not the most important. However, we need to be careful not only to adjust to others but also stand up for our own wishes, ideas and interests.

Tanaja Odar

We should embrace the diversity not fear it

Diversity means understanding that each individual is unique, and recognizing individual differences, such as race, ethnicity, gender, age, physical abilities, sexual orientation, religious and political beliefs and other ideologies. On the grounds of different reasons and beliefs, some are still not open to the acceptance of differences between people. Therefore, this essay will try to present the advantages of embracing diversity.

To start with, by accepting differences between people, one can create safe, success-oriented and positive

environment. For example, acceptance of diversity in the classroom is the key to success, because children and adolescents despite their differences need to feel safe and supported if they want to learn.

Secondly, diversity can benefit the workplace. People from various backgrounds have different perspectives, which allows them to look at problems from all angles. For example, if there is a diverse workforce in one company, that leads to more ideas and innovation, which benefits the company.

Thirdly, a diverse environment can make one more diligent. For instance, working with a diverse group of people can be challenging because there may be conflicts of opinions among team members. Therefore, one is forced to work harder to prove himself and that often leads to better results.

Furthermore, diversity of environment can increase one's adaptability. For example, an individual exposed to different cultures becomes more adaptable in new environments and develops tolerance for people with different opinions.

On the other hand, in a lot of people's minds, there are assumptions that make people judge or avoid others, who are different. For example, people who grew up in an environment of mostly equal individuals, or were brought up in a way of thinking that they were better than others, are incapable of accepting differences between people.

All in all, I think that embracing diversity is the key to a peaceful world. Even though the areas in which we differ are endless, we are all of the same human species. Understanding and accepting people's differences creates world a place where all can live freely and without fear.

Tjaša Lisjak

Is vaccination a moral dilemma at all?

Vaccination is a common medical procedure, which aims to establish immunity to certain serious diseases. Despite its frequency and many scientific proofs of its efficiency, there are still some doubts about it. Many claim that vaccination is a damaging and non-ethical act.

Firstly, vaccination prevents spreading serious diseases and establishes immunity to them. Some diseases have even been eradicated due to vaccination. To set an example, because of massive vaccination there has been no deaths caused by a deadly disease polio, ever since the year 1979.

Secondly, many believe that vaccination causes autism but it does not. A lot of researches have shown that there is no correlation between autism and vaccines whatsoever. The misconception about the link between the two, comes from the fact that autism symptoms occur just in time when children are vaccinated. For example, scientists did a research in Denmark on around 600.000 children, which has shown that autism is not linked to vaccination.

Lastly, vaccination protects individuals who cannot get vaccinated due to medical reasons such as weak immune system. Therefore, if people who are able to, get vaccinated, the disease will not get a chance to spread. Vaccination provides herd immunity, which means that when 95% of population is immune, the disease cannot spread and infect the weaker individuals. For example, measles is a very serious disease, but due to vaccination it is very rare. It tends to occur among children, but if majority vaccinates, the ones not vaccinated will not get infected.

On the other hand, vaccination may cause some serious side effects, such as seizures, fever, rash and the like. The cause of such conditions are allergic reactions, which happen to minority of population vaccinated, in cases when a person does not handle a specific vaccine well.

Another downfall of vaccination is interference with personal space. Some vaccines are mandatory; therefore, personal medical choices are actually made by government. Also, in cases of children, parents are the one who decide about child's medical choices. For example, the MMR vaccine is mandatory, but some people would not like to vaccinate from different reasons, even from religious ones.

Finally, some vaccines are no longer necessary, because certain diseases have already been eradicated, therefore unnecessary chemicals are injected in people's systems. To set an image, polio has been eradicated everywhere, except from Pakistan, Afghanistan and Nigeria. Therefore, government should focus on enabling higher levels of vaccination in those countries, and not so much in modern countries.

To conclude, vaccination is significant for personal and herd immunity, but can also cause severe consequences. In my opinion benefits of vaccination outweigh the slight possibilities of complications. Vaccination should not be considered a moral dilemma, because its goal is to protect the mankind and eradicate as many diseases as possible.

Maša Korečič



Tina Savnik, 4. d

Is vaccination a moral dilemma at all?

In the last century there have been numerous scientific and medical advancements among which vaccination has helped prevent and exterminate countless illnesses. Nonetheless, people have started questioning if vaccines are actually as safe as medical professionals make it seem and many parents are now deciding not to vaccinate their children.

To start with, anti-vaxxers use many "excuses" for not vaccinating their children, one of the main reasons being that vaccines cause mental disorders, in particular autism. Even though this has been disproved numerous times, some are still convinced it is true. That being said, let us say the statement was in fact true. As many of the vaccine-preventable diseases can be deadly this actually means that these parents are effectively saying that they rather risk their child's life than their child becoming mentally ill.

Another reason parents choose not to vaccinate is the theory that vaccines contain heavy metals such as mercury that make them toxic. Though the statement is not completely false, mercury for example can only be found in trace amounts, contained in multi dose vaccines and only against certain illnesses in order to prevent contamination of the vaccine. The amount of heavy metals found in vaccines however is not high enough to make them toxic. This proves that anti-vaxxers do very little and "low quality" research meaning they mostly believe false claims without doing research to see how true the theories actually are. Some even claim that they want to stay in their own bubble and not have anyone question their beliefs.

On the other hand, an important reason for vaccinating children is establishing herd immunity. When at least 90% of the population is vaccinated this immunity is gained and makes the spread of infectious diseases hard, which in turn protects vulnerable groups who cannot be vaccinated e.g. young children, the elderly, those on chemotherapy, people with HIV and those with a weakened immune system.

Lastly, one of the most important consequences of immunization causes is the eradication of potentially deadly diseases. Such was the case of polio, which is now only left in some third world countries and war regions where it is very hard to track who has and has not been vaccinated. This was achieved by mass vaccination in the 50s. The polio vaccine had just been confirmed safe and effective but very little people decided to get their children immunized. A big target group were also teens who did not get immunized because of the valued that vaccines are only effective on young children. To counter this campaigns were set up to convince teens to get immunized. Even Elvis Presley pitched in to help by getting the shot on TV. All of this greatly increased the percentage of vaccinated people and helped eradicate polio.

All in all, I believe vaccination is extremely important for the safety and health of the entire population. There should not be a moral dilemma over whether parents should or should not vaccinate their children given that it does not only affect those who do get immunized but also those who are not able to get vaccinated. It is the responsibility of every person who can, to vaccinate themselves and in turn also protect those who do not have that opportunity.

Kristina Novak



Nika Pišljar, 2. č

Simulacija sodnega procesa pri angleščini

Splav

V petek, 7. junija 2019, smo pri pouku angleščine simulirali sodni proces na temo splava najstnice. Pod vodstvom profesorice Špele Jelerčič Bučinel in mag. Melite Lemut Bajec smo se najprej seznanili s temo splava in splošnim sodnim besediščem. Profesorici sta nam dodelili vloge noseče najstnice, njenih staršev, odvetnikov in prič obeh strani ter nas razdelili v tri skupine: obrambo, tožilstvo in poroto. Ko smo spoznali primer, je vsaka skupina aktivno sestavljala svojo zgodbo in oblikovala vprašanja za sodni proces.

Tožilstvo je iskalo argumente za ohranitev življenja nerojenega otroka, obramba pa argumente, ki so podpirali svobodno odločitev najstnice, da prekine svojo nosečnost. Porota je bila zadolžena za končno, objektivno odločitev na podlagi argumentov, ki sta jih predstavili obe strani. Pomagali smo si s številnim gradivom, prav tako pa sta nam profesorici nudili pomoč in podporo s svojim znanjem angleščine in poznavanjem omenjene teme.

Svoje delo smo po tednu dni zelo aktivnega samostojnega in skupnega dela predstavili tako, da smo namesto v razred vstopili v šolsko sodno dvorano in izpeljali sodni proces. Klopi so bile postavljene kot na sodišču, uporabljali smo primerno sodno terminologijo ter spoštovali red sodne dvorane. Vsaka skupina je svoje stališče zastopala objektivno na podlagi znanstvenih dejstev in statistike ter poskušala izpodbijati argumente nasprotne strani. Z vzdusjem, ki smo ga s tem pričarali, pa smo tudi mi vsak v svoji vlogi intenzivno občutili čustva in občutke kot ob realnem sodnem procesu.

Šolsko uro so spremljali tudi številni profesorji in vrstniki, ki so bili nad našim delom vidno navdušeni, saj je uprizoritev prejela veliko pohval. Posebej so izpostavili naše vživljanje v vloge in ideje, ki smo jih predstavili skozi številne argumente.

Tema je tudi izven učilnice angleščine med dijaki vzbudila mnogo debat o tem, ali je dejanje splava moralno ali ne, ali je upravičeno in kdo ima pravico o njem odločati. Učenci smo ob drugačni obliki pouka uživali, saj smo se naučili veliko več, kot če bi snov zapisovali v zvezke. Obenem smo širili obzorja, razvijali kritično mišljenje in izpopolnjevali svoje znanje angleščine. Bilo je zabavno in poučno obenem.

Maša, Rok, Živa, Žiga, Tjaša, Sara, 3. b

Medvrstniško nasilje

V torek, 24. 12. 2019, smo dijaki 2. a pri pouku angleščine uprizorili sodišče. Zelo prepričljivo smo se vživeli v vloge porote, tožilca, odvetnika in prič.

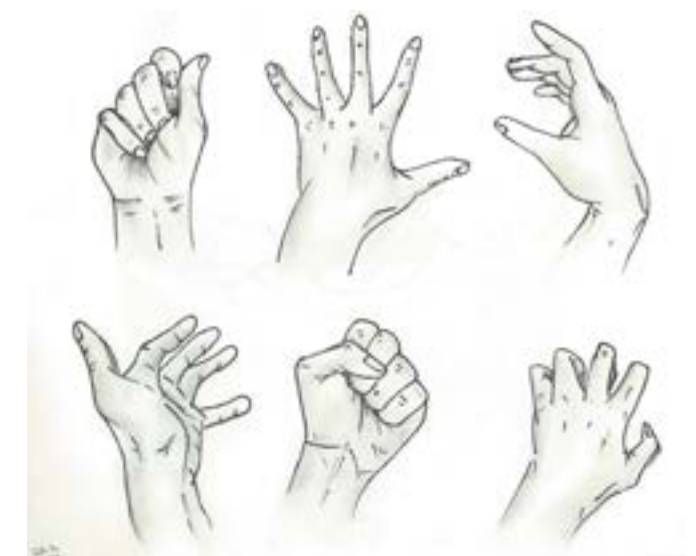
Že teden dni pred samo simulacijo postopka smo se razdelili v ekipo obrambe in tožilstva ter pričeli z intenzivnim delom. Dan sodnega postopka smo nestrpnost pričakovali. Primer, na katerem smo delali, se je nanašal na primer dečka, diagnosticiranega z ADHD, ki je v izbruhu besa udaril sošolca. Neljubi dogodek se je zaključil s smrtno žrtvijo. Naša naloga je bila razsoditi, ali so starši dečka, ki je povzročil smrtno žrtev, krivi in jih je potrebno obsoditi.

Sodni postopek se je začel s slovesnim vstopom sodnice. V sodni dvorani, v katero se je spremenila naša učilnica, je ves čas vladalo napeto vzdušje. Priče so morale pred odgovarjanjem prisesti pri Svetem pismu, kot to vidimo v filmih. Odvetnika sva postavljala vprašanja, ki so občasno razburila priče in nasprotno stran. Prišlo je do preprirov, ugovorov in čustvenih izbruhov, saj je vsaka skupina mislila, da imajo le oni prav.

Po temeljitem izprašanju prič se je porota umaknila, da premisli in razglasi stran, ki je bila prepričljivejša v podajanju in utemeljevanju argumentov. Tokrat je porota odločila v korist obrambe. Starši niso bili obtoženi, saj je bila smrtna žrtev splet nesrečnega naključja.

Sama sva opravljala delo odvetnika in tožilke. Nad sodiščem sva že od nekdaj navdušena, predvsem iz filmov na to tematiko. Kljub različnim mnenjem in kar pogostim preprirom smo se zabavali in pokazali, da se lahko na delo temeljito pripravimo in nalogo učinkovito izpeljemo. Z veseljem bomo še kdaj sprejeli tako nalogo.

Katjuša Kopačin in David Bajec, 2. a



Sabina Vidmar, 2. d

učitelji

ODKRIVAJO NEZNANO



Jovana Lukić, 3. e

Astronomski izziv: posnemi svetlobno krivuljo zvezde WASP-38

Poleti sva s kolegom Sašom Žigonom, učiteljem fizike na OŠ Danila Lokarja Ajdovščina, v reviji Spika zasledila astronomski izziv. Išče se najboljšo svetlobno krivuljo zvezde WASP-38. Svetlobna krivulja predstavlja graf jakosti svetlobnega toka v odvisnosti od časa. Če je svetlobni tok z zvezde konstanten, je svetlobna krivulja premica vzporedna z abscisno osjo. WASP-38 je bila za nas prav posebna zvezda. Mednarodna astronomska zveza (IAU) je to zvezdo simbolno podelila Sloveniji in ji s tem podala pravico poimenovanja. Poleg izziva s svetlobno krivuljo je zato potekal še natečaj za izbiro imena zvezde in planeta, ki kroži okrog nje. Dijaki in učenci, ki so se poleti udeležili poletnega astronomskega tabora so bili tudi izzvani, da predlagajo ime. Po izboru nacionalne strokovne komisije sta zvezda WASP-38 in planet WASP-38b dobila slovenki imeni, ki sta sedaj zapisani v mednarodnih katalogih: zvezda Irena in eksoplanet Iztok (komisijo sta prepričali imeni, izvirajoči iz zgodovinskega romana Frana Saleškega Finžgarja Pod svobodnim soncem).

Naj se vrnem k izzivu o svetlobni krivulji zvezde Irena. Irena je od nas oddaljena 446 svetlobnih let. Njena navidezna magnituda je 9,4, kar pomeni, da s prostim očesom ni vidna. Opazimo jo le s teleskopom ali če jo posnamemo s CCD kamero in tudi v teh dveh primerih bo še vedno drobna pika. Njen planet Iztok je bistveno manjši, ne moremo ga videti s teleskopom niti ujeti na fotografijo. Vedeli smo, da bi morala svetlost zvezde nekoliko pasti, ko se eksoplanet pojavi med zvezdo in nami. Iz literature smo izvedeli, da se vrednost navidezne magnitude v tem primeru spremeni za približno stotinko magnitude.

S tolikšnim vedenjem o naši zvezdi in njenem planetu sva s Sašom začela odkrivati neznano. Sašo je prevzel koordiniranje in načrtovanje aktivnosti in k raziskovanju ter reševanju izziva privabil še našega bivšega dijaka Jerneja Černigoja. Iz prvih posnetkov svetlobne krivulje smo ugotovili, da je šum merilnih inštrumentov, s katerimi razpolagamo, velikostnega razreda tistega, kar smo želeli izmeriti – stotinka magnitude. Malo je manjkalo, da bi to dejstvo ustavilo naše raziskovanje. Vendar smo vztrajali, poskušali, spreminjali različne nastavitve (čase osvetlitve, temperaturo ...) ter povečevali število meritev. Prav zadnje se je pokazalo za bistveno. Kar precej noči je bilo potrebnih, da smo pripravili načrt, kako bomo posneli čim več fotografij v noči, ko bo planet prečkal zvezdo. Uspelo nam je posneti fotografije in iz njih s pomočjo računalniškega programa

odkrivajo neznano

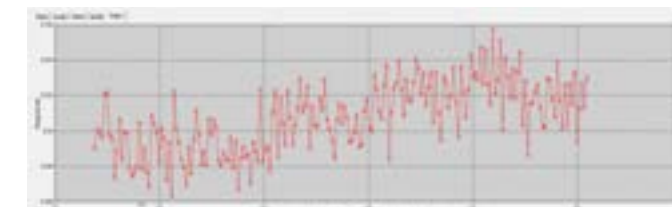
pripraviti svetlobno krivuljo ter poslati podatke na revijo Spika, ki je razpisala omenjeni izziv. Kasneje smo izvedeli, da se je izziva lotila samo še ena skupina na astronomskem observatoriju Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani, kar kaže na veliko zahtevnost izziva. Organizator izziva je objavil, da smo izziv rešili prvi in našo krivuljo razglasil za pravilnejšo oziroma skladno s pričakovanji.

Stopili smo v polje neznane. Z odkrivanjem neznane smo spoznali metodo določanja neznane magnitude zvezde, preverili meje uporabljene astronomske opreme in kot najpomembnejše: Videli smo nekaj, kar je sicer očesu nevidno – eksoplanet Iztok. Opazili smo ga v svetlobni krivulji zvezde Irena.

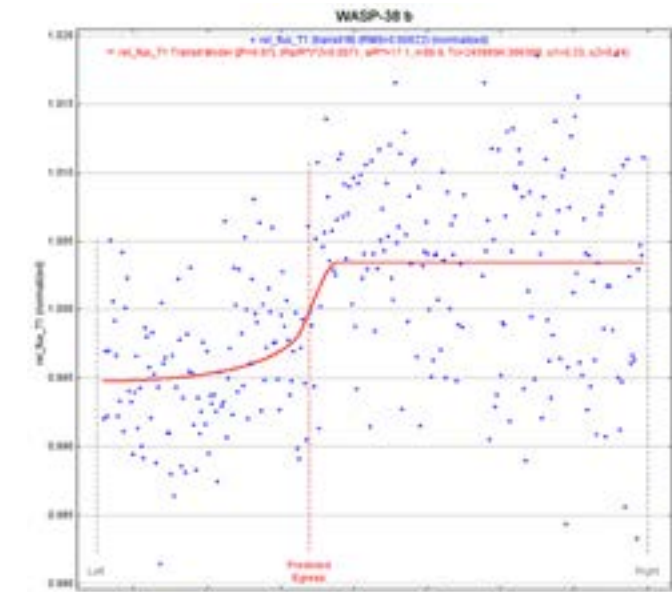
Andrej Rutar



Slika 1: Ena izmed 200 fotografij zvezde Wasp-38, iz katerih je bila narejena svetlobna krivulja.



Slika 2: Svetlobna krivulja za zvezdo Wasp-38 na dan 31. 7. 2019, izdelana v programu Maxim.



Slika 3: Model prehoda, narejen z istimi podatki s programom Astrolmagej.

Erasmus+ mobilnost šolskega osebja

Spet je tu konec pouka in Erasmus+ mobilnost šolskega osebja. Tokrat me čaka Malta in Empowerment of ICT. Otočje na preseku evropskega in arabskega, mešanje kultur in narodnosti, tako v jeziku in zgodovini Malte kot v ustanovi Eti, kjer smo zbrani profesorji z vseh koncev Evrope. Sredi dneva termometer zunaj limitira proti štiridesetim, v učilnicah pa klima hladi naše pregrete glave in prenosnike. Spletne strani, blogi in druge spletne aplikacije nas pritegnejo k delu, da pozabimo na čas. Preko predstavitve uporabe se predstavljamo tudi drug drugemu, predstavljamo svoje šole, svoje kraje in domovine. Primerjamo, analiziramo, sprašujemo, odkrivamo, vsak dan smo si bližje, razdalje med nami se manjšajo, odprtost srca večja.

Dolgi poletni večeri so izpolnjeni z odkrivanjem malteških zakladov, zgodovine in lepot. Nekaj ključnih točk na premici malteške zgodovine: Neolitski templji, kot sta Mnajdra in Hagar Qim iz leta 3600 pr. Kr. so starejši od Stonehengea. Tu so bili Feničani, Rimljani, Normani, okrog leta 900 pa so prišli Arabci. Sredi otoka leži starodavno mesto Mdina, unija arabske in bizantinske kulture. Leto okrog 111100₍₂₎ je točka brodoloma svetega Pavla. K sreči v 16. stoletju Malto dobijo v dar vitezi ivanovci, z Jean de la Vallettom jo namreč konec stoletja v sicer krvavi bitki proti 2³+2⁵ Osmanovim vojnim ladjam in $\frac{10^3}{2}$

sultanovim vojakom uspešno ubranijo pred Turki. Preskočimo Napoleona in dobri dve stoletji in pol ter omenimo še herojstvo Maltežanov v 2. svetovni vojni. Prineslo jim je najvišje civilno odlikovanje Skupnosti narodov – Jurijev križ, ki ga (upravičeno) ponosno razkazujejo na svoji zastavi.

Pred leti so izhajali delovni zvezki z naslovom Učenje je igra, ki sem mu vedno kategorično nasprotovala. Učenje je vendar trdo delo, mnogokrat težje od vihtenja krampa ali lopate. A na tem čudovitem otoku sredi Sredozemlja se nam je udeležencem izobraževanja učenje zares zazdelo kot igra.

Pa še (tradicionalno) nagradno vprašanje: Ničli funkcije

$$f(x) = 3x^2 - 2670x + 577200$$

sta dimenziji (v cm) umetnine iz leta 1608, ki jo občudujemo v glavnem mestu Valletta. Katera je ta umetnina in kakšni sta njeni dimenziji? Prvi pravilni odgovor bo nagrajen. Pohitite!

dr. Tadeja Kobal

Vzgoja je pot v neznano

Novo leto. Neznano, skrivnostno in polno dobrih besed. Vsako leto dobro premislim, kaj bom zaželela bližnjim, ker res ne želim reči »srečno in zdravo«. Ta fraza je že tako obrabljena, da ji ne verjamem več. Mislim, da ji nihče ne verjame več. Že res, da je znano udobno in prijetno kot mehka, rdeča odeja v decembru, a si ne predstavljam, da bi to pregrinjalo rabila vse leto – januarja, februarja, marca, kaj šele aprila ... Vsem svojim sem tako za leto 2020 zaželela visokih ciljev in poguma – poguma za odkrivanje novega, neznane.

Ko sem sama, berem načrtno in ciljno. Berem, ker vem, da berem premalo in da sem v zadnjem letu, odkar sem postala mama, branje postavila na tisto začetno raven. Najpogosteje listam slikanice, glasno izgovarjam prve besede, berem pravljice in si veliko izmišljujem. Ko pa sem sama, se rada posvetim literaturi, ki mi je profesionalno in osebno zelo blizu – pedagoškim knjigam in strokovnim člankom. Berem o otrocih, se učim o psihoterapiji, odkrivam nevroznanost in razmišljam o vzgoji. Toliko bolj, odkar moram na ta nori svet pripraviti svojega sina in mu hkrati zagotoviti, da bi bil na tej (nori) poti zadovoljen in samosvoj. Že ko pišem ta nesmisel, me stisne pri srcu. Za otroka si želim, da bi bil svojstven, da bi imel močan Jaz, pokončno držo in jasna načela ter bi znal z besedami. V istem trenutku se zavem, da bi bil tak Svit lahko težava za družbo, za status quo.

In podobne dileme zaznavam v knjigah, ki jih ob tem berem. Besede v njih so tako močne, da se mi naježi koža, vzbujajo mi tako mešane občutke, da me postane v enem trenutku strah, v naslednjem pa sem polna energije in motivacije. Berem Juula in Osha – na eni strani povzetke spoznanj 30 let terapevtskega dela in na drugi (gre mi na smeh) prepise avdio- in video-zapisov improviziranih nagovorov sodobnega mistika. A njune ugotovitve so si v nekaterih pogledih podobne.

Od trenutka ko pride otrok na svet, stopimo v polje neznanega. A v to se podamo tako suvereno, utišamo strah in se prepustimo raziskovanju. Otroka in njegovega sveta. Kako se počuti? Ga zebe ali mu je prevroče? Zakaj joka? Je lačen ali zaspan? Oooo, glej, teta mu je všeč, smeji se ji. »Vsak dan nam prinaša številna vprašanja, mi pa se počasi, korakoma, skozi neskončen proces poskusov in zmot prebijamo do spoznanj o tem, kaj je našemu otroku prav in kaj ne.« (Juul, 2018, str. 30.)

Otrok nam brez besed daje odgovore, mi mu sledimo in oboji napredujemo, v nasprotnem primeru bi se v tem odnosu izgubili. Tako neznano prek vzajemnega učenja postaja znano in bolj domače. Verjetno domače v tolikšni meri, da v nadaljevanju storimo napako in prekinemo raziskovanje. Ustavimo vzajemno učenje, prevladamo, z otrokom se igramo na moč. In ker smo

večji, močnejši ... zmagamo. Otrok pa izgubi. Za zmeraj.

»Namesto te radovednosti vstopijo ideje, kakšen naj bi ta otrok bil in kakšen naj bi postal. Od učenja preidemo k podučevanju, od vodenja in usmerjanja k dajanju navodil in popravljanju, od dialoga k monologu in od učnih procesov k bitkam za premoč.« (Juul, 2018, str. 30.) Ne izhajamo več iz otroka. Kar naenkrat se nam zazdi, da mu ni treba več slediti, da smo pametnejši, da lahko učimo le mi njega. V veri, da delamo najboljše za svojega otroka, počnemo nesmisle. Silimo ga, da jé, ko mu ni do hrane, podimo ga v posteljo, ko je še poln energije, in budimo, ko je zaspan. Podobno ugotavlja tudi Osho, ki zapiše: »Samo zato, ker ste starejši in močnejši, jih začnete spreminjati, da postanejo prav takšni, kot ste sami, ne da bi sploh pomislili, kdo ste, kam ste namenjeni, kakšen je položaj v vašem notranjem svetu. Berač ste – takšno usodo privoščite tudi svojemu otroku? Ampak nihče ne razmišlja; sicer bi se ljudje učili od majhnih otrok.« (Osho, 2018, str. 16.)

In res – od otroka začnemo pričakovati in celo zahtevati, da počne to, kar menimo, da je prav. In to, kar menimo, da je prav, je tisto naše, vcepljeno od zunaj, družbeno pogojeno, nereflektirano in ponotranjeno. Ko to prepoznamo kot napačno, ugotovimo, da res ni nujno najboljše in, kar še najbolj boli, ne izhaja iz otroka, zato ni potrebe, da postane tudi njegovo. Saj tudi sami ne želimo, da nam kdo vsiljuje mnenje in nas prepričuje, da je belo pravzaprav črno.

Osho opozarja: »Ne pravim, da se starši zavedajo, da izkoriščajo otroka, da mu vsiljujejo suženjsko vlogo, da ga uničujejo, poneumljajo ... Starši otroku grdo vcepijo vzorce in načine razmišljanja ter vedenja, otrok pa je seveda nemočen, odvisen od staršev.« (Osho, 2018, str. 41–42.) In ko mame o tem odkrito spregovorimo, se tega zavedamo ter priznamo, vsaj delno. Vemo, da jabolko ne pade daleč od drevesa, a bi včasih daleč od drevesa lahko bolj dozorelo. Zakaj tako težko prepustimo vajeti in damo otroku svobodo? Zakaj mu ne zaupamo in ga zgolj podpiramo ter mu stojimo ob strani? Zagotovo bo naredil napako, mogoče izbral napačno pot ... A bo njegova in iz nje se bo največ naučil. Zakaj mu ne vlijemo poguma, da odkriva neznano, da zaide tja, kamor si mi nismo drznili? »Vsakič, ko z otrokom zaidemo v konflikt ali kadar se počutimo obupane in nemočne, imamo priložnost, da za svojega notranjega otroka storimo to, česar niso storili naši starši.« (Juul, 2018, str. 50.) Osvobajajoče bi bilo, če bi pretrgali ta krog podedovanih vzorcev, se rešili okov ali jih vsaj ozavestili. O, da bi obrisali prah z lastnih ogledal, tako prašna so!

Mistik Osho dodaja: »Če bi otroku res radi dali kaj, je edini možni dar ta: ne vtikajte se. Tvegajte in pustite otroka, naj gre v neznano, na nezačrtana področja.« (Osho, 2018, str. 58.)

Precej radikalen in pogumen zapis – ne vtikajte se. Lahko je reči, težje uresničiti. Pa niti ne vem, če je popolnoma skladen z mojimi prepričanji. Je pa res, da nam da misliti in pušča odprta vrata neznanemu. Kaj bi se zgodilo, če ga uresničim, in kaj, če ga ne? Bo otrok hvaležen ali bo zameril? Res je, vzgoja je pot v neznano.

Maja Marc, univ. dipl. ped.

Literatura:

Osho (2018). Knjiga o otrocih. Založba Primus d. o. o., Brežice.

J. Juul (2018). Vodja krdela. Didakta, Ljubljana.

Kaj je MUNERA3?

V obdobju od 2018 do 2022 se na 86 šolah po Sloveniji izvaja programe nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja za zaposlene, in sicer kot dodatna usposabljanja, kvalifikacije ali prekvalifikacije, ki morajo slediti potrebam na trgu dela in na posameznih delovnih mestih.

Munera 3 nudi zaposlenim številne možnosti vključevanja v programe izobraževanja in usposabljanja, s ciljem izboljšanja njihovih kompetenc zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti med področji dela ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Javni razpis za izbor operacij delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada.

Zakaj potrebujemo tak projekt?

Na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina smo pripravili programe, kjer smo upoštevali smernice in potrebe trga dela oz. razvoja gospodarstva in družbe. Znanje,



inovativnost in kreativnost so pomembni elementi, na katerih je potrebno graditi gospodarski in družbeni razvoj. Digitalna preobrazba spreminja tako poslovne procese kot tudi način dela. Podobni trendi se dogajajo tako na slovenskem kot tudi na globalnem trgu dela.



Spremembe poslovnih modelov, ki jih prinašata 4. in 5. industrijska revolucija, prinašajo spremenjen način dela, zato se mora trg dela prilagoditi in omogočiti različne oblike dela. Digitalizacija bo zahtevala nove ideje, nove podatke in nove poslovne modele. Do leta 2027 naj bi bilo več kot dve tretjini delovnih mest nerutinskih, miselno delo visoko usposobljene delovne sile pa bo v porastu. Temu primerno se bodo spremenile tudi kompetence, ki bodo potrebne za zasedanje delovnih mest prihodnosti, ki v veliko podjetjih – predvsem mladih – že postajajo aktualna.

Kakšni so cilji in vsebine takšnega usposabljanja?

Cilj usposabljanja je okrepitev udeležencevih spretnosti sodobnega poučevanja dijakov in njihovega napredovanja v prečnih veščinah ter krepitev poklicne kompetentnosti strokovnega delavca v srednji šoli, njegov osebni razvoj in intenzivnejše delovanje v sodobni družbi.

Vsebina usposabljanja temelji na nadgradnji znanj in spretnosti kolegialnega hospitiranja in formativnega spremljanja, pomoči šolskemu osebju na glasovnem in psiho-fizičnem področju; posvečamo se zdravim



obrokom šolske mladine, kompetentnemu načrtovanju in sodelovalnim pristopom; poleg tega so tu še prepletanje pozitivne psihologije in čuječnosti in prepoznavanje pomena osebne avtoritete v odnosu med pedagogom in dijakom.

Udeleženci usposabljanj sledijo uresničevanju ciljev usposabljanja na interaktivnih predavanjih, delavnicah, predstavitev praktičnih primerov in s samostojnim raziskovanjem kot tudi z izvajanjem aktivnosti pri delu z dijaki, domačimi pripravami in analizami ter refleksijami.

Kakovostno načrtovan in vsebinsko zaokrožen program sledi namenu nadgradnje znanj in spretnosti zaposlenih, ki se ukvarjajo s srednješolsko mladino, ki v šoli potrebuje mentorja in zanimivega moderatorja.

Kaj pa izven naše šole?

Na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina smo izvedli v 2018 in 2019 tudi usposabljanje za zaposlene v vrtcih. Program je plod evalvacijskega ukrepa po uspešno izvedenem usposabljanju za zaposlene v prvem letu vključitve v MUNERA 3 izobraževanja. S svežimi vsebinami poglobljamo že usvojena znanja in spretnosti. Program izvajajo kompetentni izobraževalci učiteljev in vzgojiteljev.

Zastavili smo si cilj, da z izvajanjem vsebin iz programa okrepimo udeležencevo poklicno kompetentnost, osebni razvoj in intenzivnejše delovanje v sodobni družbi.

Vsebinski poudarek usposabljanja je na razvijanju aktivnostih predšolskih otrok v igralnih kotičkih. Temelji na poglobitvah glasbenega in plesnega poustvarjanja z otroki, na likovno ilustrativnem ustvarjanju ter na spodbujanju čustvenega doživljanja literarnega besedila in zanimanja za branje z interpretativnim branjem.

Z udeleženci smo izpeljali interaktivna predavanja, delavnice, jim omogočili samostojna raziskovanja in implementacijo zasnovanih aktivnosti pri delu z otroki v vrtcu, z domačimi pripravami, analizami in refleksijami.

Usposabljanje je namenjeno širjenju in poglobljanju strokovnih znanj, generičnih znanj in spretnostim sodobnega vzgojitelja predšolskih otrok. Poudarek je na pridobivanju kompetenc prihodnosti. Program usposabljanja bo smiselno zaokrožil več tematskih sklopov v skupno nadgradnjo spretnosti, ki so potrebne za sodoben pristop pri delu.

Tako na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina kot tudi med vzgojiteljicami v vrtcih je čutiti svežino pri izobraževalnih in vzgojnih pristopih, ki so jih kot udeleženci pridobili na usposabljanjih MUNERA 3.

Karmen Lemut

Bivša pilonovka Kaja Pečnik nam pomaga odkrivati neznano

Kaja Pečnik, bivša pilonovka, nas je spomladi na šoli obiskala v okviru usposabljanja za strokovne delavce Munera3. Danes sicer živi in ustvarja v Londonu kot igralka in trenerka za osebno rast, za nas pa je pripravila malce drugačno usposabljanje, kjer je predstavila svoj program Body Awareness in nas naučila, kako se najučinkovitejše pripraviti na delo in se po njem najhitreje regenerirati, da lahko nadaljujemo svoj dan (skoraj) brez skrbi.



Kaja, tudi sama pilonovka, kakšni so tvoji spomini na Srednjo šolo Veno Pilon Ajdovščina?

Z eno besedo bi lahko rekla, da so zelo lepi. Šola je vedno bila prostor, kamor sem rada zahajala. Morda zato, ker sem se vedno rada učila in imela zelo lep in pristen odnos s profesorji, ki me niso učili samo snovi, ampak kdaj dali tudi nasvete, ki sem jih potrebovala za življenje. Mislim, da sta to bili predvsem prof. Škvarč in prof. Koren (danes Kete, op. ur.). Tam so se začeli zametki za vse, kar danes počnem. Če me spomini nesejo kdaj nazaj, so prav gotovo tudi osebne narave, spominjam se, kaj sem doživela kot dijakinja, koliko sem se naučila glede medsebojnih odnosov in postavljanja meja ter koliko sem imela časa in se pravzaprav imela fajn. Ko si dijak, ti nič ni fajn in te nihče ne razume (smeh).

Kam te je pot nesla po končanem šolanju? Zakaj si se nazadnje odločila ostati prav v Londonu? Predstavljam si, da pot ni bila enostavna ...

Po srednji šoli sem končala dve univerzi, eno v Sloveniji na Filozofski fakulteti, kjer sem diplomirala iz francoščine in sociologije, drugo v Exeterju v Angliji, kjer sem diplomirala iz dramske igre. Slednja je bila tudi razlog, da sem se preselila v tujino. Premik iz Exeterja v London je bil povsem naraven, saj to mesto omogoča veliko možnosti zaposlitve in mi ponuja raznolik in pester način življenja, ki ga zdaj z veseljem živim. Začetek seveda ni bil enostaven, ampak do tja, kamor je vredno priti, ne vodi nobena bližnjica. Samo trdo delo. To pa ne pomeni, da se ne smeš imeti lepo. Če samo delaš in zato pozabiš živeti, v tem ne vidim smisla.

V veliko pomoč mi je bila podpora družine in prijateljev, a predvsem trmasto prepričanje in verovanje vase, da mi bo uspelo. Ko si sam, kar na začetku v tujini prav gotovo si, si primoran, da sebi postaneš najboljši prijatelj, si začneš zaupati, sam reševati probleme na poti in če sta volja in vztrajanje dovolj močna, ti potem tudi uspe.

Glede na to, da imaš izobrazbo z dveh različnih področij, na katerem zdaj gradiš kariero v Londonu?

Zanimivo je, da sta povezani med seboj bolj, kot se zdi. Veliko časa sem potrebovala, da sem našla popolno ravnovesje med enim in drugim. Rada učim in rada igram. Brez enega ali drugega nisem srečna. Zato sem izbrala oboje. Trenutno torej delam kot igralka, hkrati pa imam svoje podjetje z imenom Body Awareness, ki se ukvarja z usposabljanjem zaposlenih v podjetjih in šolah na področju osebne rasti. Obe karieri delam z veliko strastjo in navdušenjem, verjetno pa slednji trenutno posvečam več pozornosti, saj je povpraševanje ogromno.

Veliko je govora o osebni rasti, tudi na naši šoli. Veliko ljudi se v ta namen poslužuje športa, joge in meditacije. Mi lahko poveš malo več o tem, kaj Body Awareness pravzaprav je, od kod ideja?

Body Awareness sem zasnovala iz opažanja, da sem v preteklosti bila ujeta v vzorce, za njih pa nisem vedela ne vzroka in ne, kako jih popraviti. S poglobljenim opažanjem in delom sem dobila orodja, kako priti do rešitev s pravimi vprašanji, in vesela sem, ko lahko znanje zdaj predajam drugim. Ker vsi vemo, kaj je dobro za nas. Kdaj smo ujeti samo v implementaciji znanja, ki ga imamo.

Program odgovarja na vprašanja, kaj in zakaj delamo to, kar delamo, in posamezniku pomaga pri odgovoru, ali nam to, kar delamo, koristi ali škodi. Potem pa se posameznik sam odloči, ali bo vzorec spremenil ali ne. Hkrati pogledamo, kako se posameznik pripravi na

delo in kako hitro se lahko regenerira po napornem delavniku. Poudarek je tudi na tem, kako posameznik sodeluje s sodelavci, saj verjamem, da je naša največja produktivnost in moč ravno v tem, kako znamo delati skupaj. Moja teorija je, da z boljšim zavedanjem sprejemamo boljše odločitve in dosegamo boljše rezultate.

Program je popolnoma praktično naravnan, saj udeleženci aktivno, skozi celo telo odkrivajo zavedanje telesa in miselnih procesov, saj sem skozi svoje izkušnje ugotovila, da se človek resnično nauči le takrat, ko je učenju izpostavljen tudi fizično, ne samo intelektualno, in ko gre informacija skozi celo telo.

Kljub temu, da ima program osnovno strukturo, je vedno zasnovan po naročilu in se prilagaja potrebam kadra, saj le tako lahko zadovolji potrebe vseh posameznikov in pripomore k najboljšim rezultatom.

Lani spomladi si nas obiskala na naši šoli, kjer si skupini učiteljev pokazala del svojega programa. Njihov največji problem je bila pravilna uporaba glasu. Pokazala si jim, kako s pomočjo enostavnih vaj ogrejejo glasovni aparat in kako fizično podprejo telo, da eliminira bolečino in zdrži napore, ki ga povzroča učiteljski poklic. Kako bi opisala svoje občutke, opažanja z usposabljanja? Kako so te sprejeli učitelji, se radi učijo? Kaj ti je bilo najbolj v izziv?

Joj, na tem usposabljanju sem pa zelo uživala! Najprej naj omenim, da je program precej naporen in od človeka zahteva veliko energije in pripravljenosti za skok v neznano. Sploh pri glasovnih in dihalnih vajah, ki so, kljub temu da neprenehno dihamo in govorimo, precej težavne. Ravnatelj Rutarja in nekatere učitelje sem poznala že iz svojih dijaških let in v veliko veselje mi je bilo z njimi deliti znanje.

Vsi učitelji na vaši šoli so me popolnoma osupnili! Ne le, da so bili aktivni in poskusili vse, kar sem jim podala, najbolj me je presenetilo to, da so povezani kot celota. Ni bilo posameznikov, ki samo pridejo in opravijo svoje delo. Čutiti je bilo, da so vsi del šolske družine, ki skupaj ustvarja, se uči, raste. In zato je bilo na usposabljanju prisotnega veliko smeha, dovolili so si, da česa ne znajo in so se z velikim veseljem učili. Najbolj sem bila vesela žarečih oči, ko je videti, da so spoznali nekaj novega, in ko so pokazali pristno zanimanje v bolj poglobljeno delo. Zadovoljna sem bila, ker so res odprti za spremembe, kar šolo gotovo pelje v zelo napredno smer. Največji izziv mi je bil verjetno podati nov koncept učenja skozi celo telo, saj je večina ljudi navajena sedeti za mizo in si zapisovati. Zelo sem bila vesela, ko so po prvem šoku to sprejeli in postali razigrani, učeči in smo na koncu opravili zelo produktivno usposabljanje, kar se je poznalo tudi po končni energiji in zagonu vseh učiteljev.

Najbrž si bila na šoli po dolgih letih. Kako si jo videla skozi odrasle oči, z razdalje in po vsem tem času? Bi rekla, da so vidne kakšne spremembe, se ti zdi kaj drugače?

Prva stvar, ki mi je padla v oči, je bila okolica, ki je zdaj veliko bolj urejena in predstavlja smer, v katero se šola razvija. Več vpogleda v to, kam se šola razvija, pa sem dobila v pogovoru z ravnateljem Rutarjem, ki je izredno napreden, vedoželjen in se zaveda potreb kadra in dijakov. Šolo vključuje v evropske projekte, dijake spodbuja h kritičnemu razmišljanju o družbi in k bolj pristnemu odnosu z naravo. Kar se mi je zdela največja sprememba iz mojih dijaških let je, da se dijake sprejema kot male odrasle in se jim da več praktičnih napotkov, ki jih bodo potrebovali skozi življenje. Tudi to, da se je odločil za moj program, ki je namenjen boljšemu počutju učiteljev, je še eden od pokazateljev, da se šola trudi bolje razumeti kolektiv in vanj vlaga sredstva, ki na dolgi rok pripomorejo tudi k boljšim rezultatom dijakov. Menim, da imamo na splošno Slovenci bolj visok standard učenja kot na primer Angleži in vesela sem, da se to vidi tudi na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina.

Zelo si aktivna, a vendar kar žariš od vse te energije. Govorila si o pomembnosti regeneracije po napornem delavniku, s čim si pa ti napolniš baterije?

Hvala, to je zelo lep kompliment. Kljub temu, da imam zelo natrpan urnik, ki je sicer sestavljen iz mnogo stvari, ki jih rada počnem tudi v prostem času, se (še vedno s težavo) zavedam, da je počitek nujen za regeneracijo in ne izguba časa. Obožujem kratke počitke, večkrat na dan. V prostem času pa se vedno trudim delati nekaj novega, drugačnega od dela, ki ga opravljam in se trudim poskrbeti, da je nahanjena tudi duša, ne samo telo. Trenutno pojem v zboru in plešem latinski ples bachato in to predstavlja, poleg športa in druženja s prijatelji, velik del mojega prostega časa. Vsak teden pa poskrbim, da vsaj en dan preživim v naravi, proč od mestnega vrveža. Kljub vsemu mislim, da me najbolj napolni kvaliteten pogovor, ker me površni odnosi, ki jih je žal vse preveč, dušijo in jih ne maram.

Kakšni so tvoji načrti za to leto?

Kje naj sploh začnem... (smeh). Veliko projektov (igralskih in poslovnih) je že potrjenih ali v dogovarjanju, tako da je moj koledar že skoraj poln za to leto. Na igralskem področju me čaka nekaj filmskih in pevskih projektov, ki se jih zelo veselim. Vsi poslovni načrti pa so usmerjeni v to, da se Body Awareness predstavi čim več podjetjem in šolam v Združenem Kraljestvu in Sloveniji in se tako širi zavest o pomembnosti priprave in regeneracije po delu in posledično zdravja zaposlenih.

Imaš kakšen nasvet za naše mlade?

Generalnih nasvetov sicer ne rada dajem, ker je vsak posameznik svoj list papirja in vsak od nas piše svojo zgodbo, vsak ob svojem času dozori. Tu ni pravil in »kaj bi že moral biti ali početi«. Verjetno je najbolj odkrit nasvet, ki bi jim ga lahko dala, ta, da cenijo in resnično izkoristijo čas, ki ga imajo. To je edina stvar, ki nikoli ne pride nazaj. Naj ga koristno uporabijo! Za smeh, za druženje, za pristna »ne-instant« prijateljstva, za uspehe in padce, za osebno rast, za ustvarjanje spominov.

Intervju z bivšim dijakom in imenom leta na Valu 202 Tadejem Kobalom

Tadej Kobal, bivši pilonovec in ime leta 2019 na Valu 202, je zelo aktiven že od časa njegovega šolanja na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina. Je predstavnik v prihodnost zazrte generacije mladih. Med drugimi projekti je v domači vasi na Slapu ustanovil knjižnico, ki je postala središče tamkajšnjega družabnega življenja. V tem intervjuju smo se posvetili njegovim drugim projektom in želji po nadaljnjem sodelovanju z našo šolo.



Kaj trenutno počneš v življenju?

Trenutno študiram politologijo na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani in sem pred kratkim prejel naziv ime leta 2019 na Valu 202, kar se povezuje z družbeno angažiranim političnim znanjem. Menim, da sem si izbral pravi študij.

Kakšen je občutek biti imenovan za ime leta?

Ta občutek je pozitiven, obenem pa prinaša veliko družbeno odgovornost. Verjamem, da moram biti sedaj še večji zgled mladim in družbi, saj so me postavili pred izziv in imam zato še več dela, spoznavam veliko novih ljudi, prav tako pa mi omogoča povezavo z ljudmi iz celotne Slovenije in tujine, prav tako pa je to tudi nekakšna iztočnica za prihodnje projekte.

Kakšne možnosti ti je ta naslov odprl?

Naslov mi vsak dan odpira možnosti za povezavo z novimi ljudmi, ki so enako družbeno angažirani ali si želijo biti, ugotavljam pa tudi, da je v Sloveniji veliko več aktivnih, kot je predstavljeno javnosti, saj so mladi večinoma aktivni na načine, kjer se njihova vloga ne zabeleži na papir.

Na kakšne načine je Srednja šola Veno Pilon pripomogla k tvojemu uspehu?

Srednja šola me je vedno podpirala pri mojih projektih, šolo moram tudi pohvaliti, saj so mi vedno opravičili izostanke zaradi projektov, kar se je velikokrat zgodilo. Poznam namreč zgodbe veliko dijakov, ki jim šole ne dovoljujejo takšnega števila izostankov. Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina resnično omogoča dijaku, da si usklajuje šolske obveznosti in druge dejavnosti, hkrati pa tudi ponuja vedno več krožkov in drugih dejavnosti za mlade.

Se ti zdi, da te je srednja šola dobro pripravila na fakulteto?

Mislim, da te srednja šola, tako kot ostale gimnazije, pripravi na fakulteto. Menim pa, da sem največ izkušenj dobil zaradi podpore pri izvenšolskih dejavnostih, ker mi je šola omogočila prilagajanje obveznosti. Na fakulteti je izkušnja podobna, zato me je srednja šola dobro pripravila na dogovarjanja za opravljanje določenih obveznosti, sploh če imaš tisti dan še kakšne druge projekte. Šola me je naučila organizacije in razporejanja prostega in delovnega časa.



Lani si naredil maturo. Kako trenutno in v prihodnosti še nameravaš sodelovati s šolo?

Trenutno s šolo sodelujem prek projekta Start the Change Wajdušna, prek skupine trenutno izvajamo

projekt Medgeneracijsko druženje. V tej skupini bom zagotovo še nadaljeval, prav tako se trudim nadaljevati dejavnosti, ki sem jih izvajal v času šolanja na srednji šoli. Ne vidim omejitev, ki bi mi preprečevale sodelovanje s šolo, kljub temu da nisem več dijak. Če so projekti zanimivi, se potrudim sodelovati.

Kakšni so tvoji razlogi, da si še vedno želiš sodelovati s šolo, tudi po vpisu na fakulteto?

Trenutno ne vidim ovir, da ne bi sodeloval s srednjo šolo, saj sem zelo vesel, ko vidim profesorje in oni so veseli, ko me vidijo. Kar nekaj stikov imam tudi z dijaki, ki so še vedno na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina. Če so projekti dobri in v njih vidim potencial, ne vidim razloga, da ne bi poskusil sodelovati, sploh če me k sodelovanju povabi sama skupina.

Pri katerih projektih trenutno sodeluješ?

Trenutno najbolj aktivno sodelujem pri projektu, ki se izvaja znotraj mladinske aktivistične skupine Start A Change, ki se izvaja na srednji šoli in se organizira skozi Amnesty International Slovenija. Gre za projekt, pri katerem bomo v začetku februarja organizirali dobrodelni medgeneracijski dogodek, ki bo povezoval starejše in mlade preko kuhanja mineštre, učenja novih veščin in neformalnega predajanja znanja med generacijami.

Ali imaš v prihodnosti že načrtovane nove projekte?

Pri projektih in nasploh si sam ne postavljam ciljev vnaprej, kot si jih nekateri. Gotovo bom v februarju preko Sindikata Mladi Plus, pri katerem sem član izvršnega odbora in aktivist, sodeloval na konferenci v Firencah. Tema konference bo vpliv podnebja na zaposlovanje tako mladih kot ostalih v Sloveniji in Evropi, sodeloval bom tudi na treningu za mladinske delavce v Turčiji, z naslovom Od ene zmožnosti k zmožnostim, razširiti nameravam svoje sodelovanje v okviru Evropskega mladinskega parlamenta Slovenije, v projektu Start A Change pa upam na še boljše sodelovanje.

Kako se vidiš v prihodnosti in kakšne cilje bi rad dosegel?

Kot rečeno, si nekih določenih ciljev ne postavljam. Glede na moj študij politologije bi želel biti tudi v prihodnosti aktiven na tem področju. Vedno pa si bom prizadeval sodelovati z ljudmi in delati na čim več projektih. To rad počnem in tak način dela je postal del mene. Nikoli doslej pa še nisem čutil posebne pripadnosti določeni organizaciji, vedno poskušam sodelovati pri čim več projektih, kolikor mi čas in situacija dopuščata. Vedno se izkaže, da se nekaj dogaja, ponujajo se nove priložnosti, kar je del življenja, ki ga sprejemam odprtih rok. Trenutno pa je moj največji cilj seveda opraviti izpite.

Kristina Novak, 3. b

Odkrivanje neznanega je težko le, če misliš, da že vse (po)znaš

V osnovni šoli sem skozi knjige rada odkrivala neznane, meni povsem tuje svetove. Knjige sem kar požirala, se vanje zabubila, v njih iskala varnost in dogodivščine obenem. Domača hiša, bližina gozda, to je bil sicer svet, ki sem ga poznala, vendar je bilo tudi v njem moč odkriti toliko neznanega.

V srednji šoli se je moj svet iz gozda in knjig preselil med ljudi. Neznano sem odkrivala s prijatelji, skozi prvo ljubezen, včasih nevarnimi podvigi, pri pouku. Čeprav je bilo okrog mene toliko novega, je bilo moje odkrivanje neznanega omejeno na varno, bližnje, tisto pač, kar je počela družba.

Potem so prišla študentska leta in zame se je na stečaj odprlo na tisoče oken v svet. Spoznavala sem ljudi, Evropo, kulture in jezike. To je bilo moje malo osebno prebujenje. Ob koncu študija me je pot za nekaj časa nesla v Francijo, kjer sem prvič okusila življenje v tujini. Znova in znova sem se našla v Ljubljani in preden je prišel čas za tisto "odraslo življenje" (tako je rekla mama, jaz pa se še zdaj sprašujem, kaj to sploh pomeni), zašla še na Bližnji vzhod. To je bil zame vrhunec odkrivanja neznanega. No, vsaj tako sem takrat mislila. Ne bi se mogla bolj motiti.

Po vseh novih spoznanjih in poznanstvih, okusih in barvah, novih načinih razmišljanja in otepanju starih navad in vzorcev, pa me je nekaj vleklo nazaj domov. Tako sem se, hočeš nočeš, ukoreninila v Ajdovščini. In ugotovila, da doma pravzaprav poznam le malo kaj. In malo koga.

V vsem tem odkrivanju neznanega in ponovnem odkrivanju že znanega, me je v nekem trenutku našla služba multiplikatorke. (Ker je delovno mesto novost in ni sistemizirano, me ljudje včasih zamenjujejo z multipraktikom.)



Kot eno izmed svojih nalog sem si zadala, da v duhu velikih globalnih sprememb in vse večjih teženj po trajnostnem razvoju mlade spodbujam k aktivnemu državljanstvu: da so aktivni v svoji lokalni skupnosti in se obenem zavedajo posledic svojih dejanj v globalnem smislu. Tako se je zame začel nov krog odkrivanja neznanega. Delo mi omogoča, da se učim, tako na usposabljanjih kot v praksi, da raziskujem in eksperimentiram ter konec koncev razmišljam in preprišujem svoje lastno delovanje, ujetost v družbene vzorce, načine razmišljanja.

Kako si prislužim tisti zares žlahtni naziv odgovorne globalne državljanke?

Z odgovori me večkrat presenetijo dijaki. O njih radi povemo, da niso proaktivni in da jim je politično in družbeno dogajanje zadnja briga. Jaz pa mislim, da le ni tako ...

Spomladi je k meni prišel Tadej, takrat še gimnazijec, danes študent. Opazil je, da se mladi ne zanimajo za politiko. Ker so se bližale evropske volitve, se je ponudil, da pri pouku sociologije organizira delavnico, s katero bi vrstnike seznanil o pomenu Evropske unije v njihovem življenju, in jih tako spodbudil k udeležbi na volitvah. Navdušena nad pobudo sem mu priskočila na pomoč, tako da smo na koncu izvedli kar pet ponovitev delavnic.

Potem me je v pisarni obiskala Karin. Želela bi si, je rekla, da bi se s sošolci med odmori lahko pogovarjala o globljih zadevah, iz oči v oči, brez telefonov v roki. Genialno, sem si rekla, to je to, in ji takoj pomagala pri organizaciji. Med več odmorih je s svojo energijo v šolski rastlinjak privabila lepo število dijakov in jih nagovorila o temah, ki so ji pri srcu.



Aktivnosti so se kar nadaljevale: Po svoje barvam svet. Dogodek smo pripravljali že od januarja in kar je pri tem najboljše – pobuda je spet prišla od mladih. Od naših najmlajših pravzaprav, saj so si barvanje ograje pri delavnicah na temo aktivnega državljanstva zamislili dijaki prvih letnikov. Županu so predlagali prenovo

igrišča. Koliko akcije in truda so vložili v to! Sestanki, dogovarjanje in priprave, nazadnje pa še samo barvanje. Na srečo nas je bilo veliko, v pomoč nam je bil župan in njegova ekipa, tudi sami so prijeli za čopiče.

Ker je bil dogodek solidarnostno naravnan, je mladinsko skupino finančno v okviru Evropskega tedna mladih



podprla tudi nacionalna agencija Movit. Tako smo se dodobra opremili, spremljala nas je glasba, ob koncu pa smo si privoščili še pico in kviz na temo Evropske unije z lepimi nagradami, ki smo jih prejeli z Evropske komisije. Pokazali smo, da so spremembe mogoče, če na problem opozorimo in se aktiviramo ter se povežemo z odločevalci.

Mesec zatem smo na šoli organizirali koncert, ki smo ga poimenovali "Špil za okolje". Spremljale so ga aktivnosti, s katerimi smo se v mislih in dejanjih posvetili skrbi za okolje. Vsi ti dogodki so sovpadali z ozelenitvijo šolske okolice ... Opazovali smo lahko, kako se ob šoli ukoreninijo nova drevesa in druge rastline. Prišla je pomlad, z njo pa tudi vstaja mladih, ki si prizadevajo za boljši jutri.

V tem šolskem letu nadaljujemo z odkrivanjem in spodbudami. S skupino mladih trenutno prirejamo srečanje, kjer se bodo družili s starostniki in se od njih učili. Kako so včasih živeli trajnostno, kako vidijo svet danes? Ali zanje ostaja še kaj neodkrita, neznanega? Če sklepam iz svojih dosedanjih izkušenj, prav gotovo ostaja.

Tako zelo pomembno je, da se zavedamo, da ne vemo in ne poznamo vsega, da je naša resničnost le ena od mnogih, da je vedno prostor za učenje in nova spoznanja ter spremembe. Če smo le odprti zanje. In to je pravzaprav tisto najpomembnejše, kar si želim, da bi vedno čutili tudi naši mladi.

Staša Benko, prof.
Multiplikatorka v programu Popestrimo šolo, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Izvir

Glasilo dijakov in profesorjev
Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina

Šolsko leto 2019/2020

Program Popestrimo šolo
sofinancirata Republika Slovenija
in Evropska unija iz Evropskega
socialnega sklada.



Uredila: Staša Benko, prof.
Lektoriranje: Mateja Ceket Odar, prof.
Oblikovanje: Ana Petrič, 2. b
Kristina Novak, 3. b
Beti Bratina, prof.

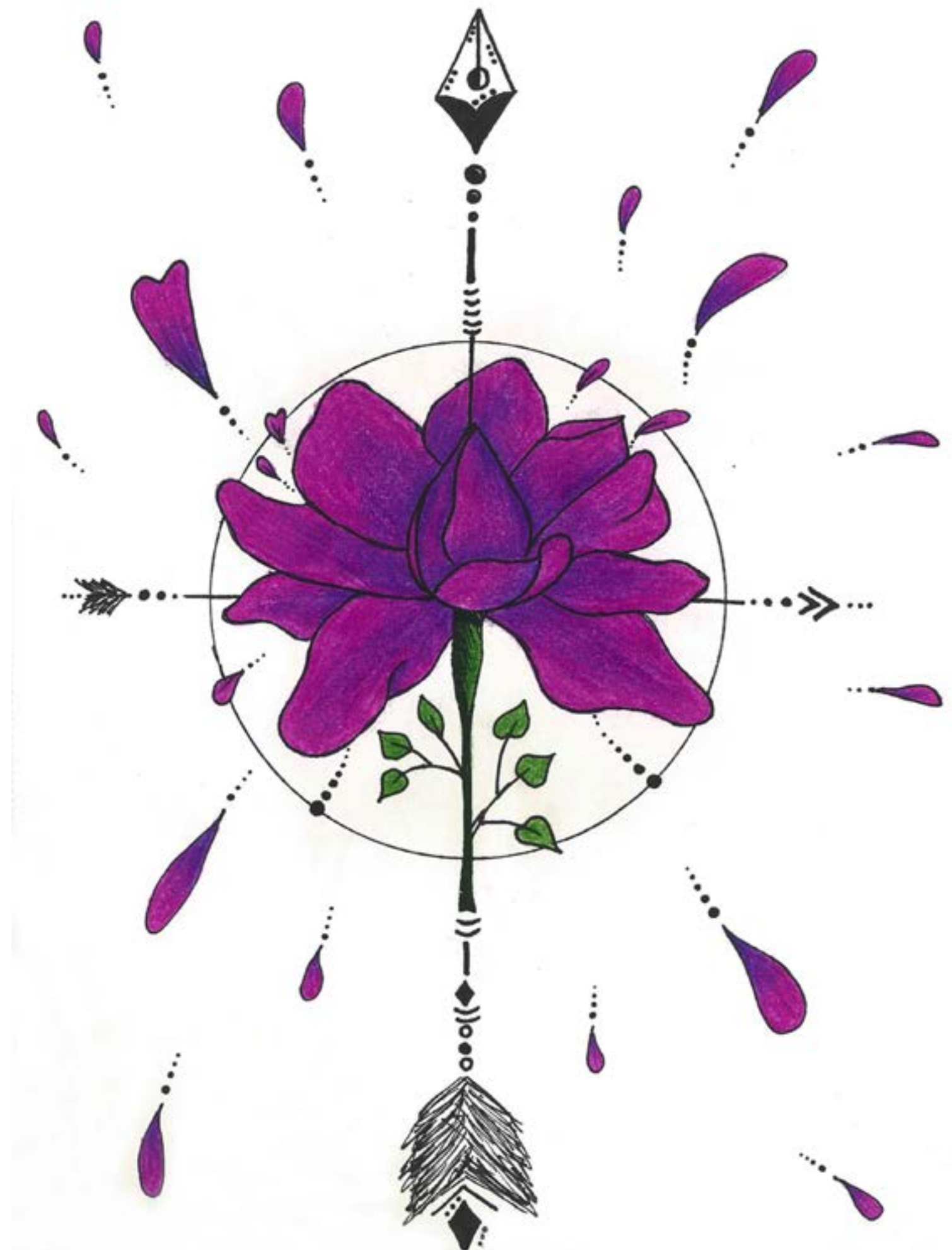
Naklada: 750 izvodov

Tisk v EU

Slika na naslovnici: Sabina Vidmar, 2. d



Aneja Rijavec, 4. e



Sabina Vidmar, 2. d



SREDNJA ŠOLA
VENO PILON
AJDOVŠČINA